

Euroopan unionin virallinen lehti

C 229

49. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

22. syyskuuta 2006

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Tiedonantoja

.....

II Valmistavat säädökset

Alueiden komitea

14.—15. kesäkuuta 2006 pidetty 65. täysistunto

2006/C 229/01	Alueiden komitean lausunto aiheista "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle" "Resurssien kestävä käytön edistäminen: jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja kierrätystä koskeva teemakohtainen strategia" ja "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jätteistä"	1
2006/C 229/02	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi saastuttamattomien maantieajoneuvojen edistämisestä"	18
2006/C 229/03	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista"	21
2006/C 229/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto — Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: EU:n valmistusteollisuutta vahvistavat toimintapuitteet — Yhtenäisempi lähestymistapa teollisuuspolitiikkaan"	29
2006/C 229/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Uusi monikielisuuden puitestrategia"	34
2006/C 229/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kolmas meriturvallisuuspaketti"	38

FI

Hinta:
18 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

2006/C 229/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle i2010: digitaaliset kirjastot"	51
2006/C 229/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan ja talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano" "Kasvuun ja työllisyyteen tähtäävä nykyaikainen pk-yrityspolitiikka"	53
2006/C 229/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Euroopan parlamentin päätöslauselma vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa"	57
2006/C 229/10	Alueiden komitean lausunto aiheista "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle" "Komission panos EU:n tulevaisuutta koskevaan pohdintaan 'K-suunnitelma': kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu" ja "Valkoinen kirja eurooppalaisesta viestintäpolitiikasta"	67

II

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

14.—15. KESÄKUUTA 2006 PIDETTY 65. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean lausunto aiheista ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle” ”Resurssien kestävä käytön edistäminen: jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja kierrätystä koskeva teemakohtainen strategia” ja ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jätteistä”

(2006/C 229/01)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Resurssien kestävä käytön edistäminen: jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja kierrätystä koskeva teemakohtainen strategia”, KOM(2005) 666 lopullinen ja ehdotuksen ”Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jätteistä”, KOM(2005) 667 lopullinen — 2005/0281 (COD),

ottaa huomioon komission 5. tammikuuta 2006 EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan ja 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. huhtikuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission tiedonannosta ”Kohti jätteiden syntymisen ehkäisemisen ja kierrätyksen teema-kohtaista strategiaa” (KOM (2003) 301 lopullinen) antamansa lausunnon (CdR 239/2003) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon aiheesta ”Kaatopaikoista annetun direktiivin (1999/31/EY) täytäntöönpano alue- ja paikallistasolla” antamansa suuntaa-antavan selvityksen (CdR 254/2005),

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan huhtikuun 3. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 47/2006 rev. 2), jonka esittelijä oli Sydthyn kunnanvaltuutettu Laust Grove **Vejlstrup**, DK, PPE,

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

Yleistä

1.1 **pitää** komission teemakohtaista strategiaa tervetulleena, sillä se edustaa integroitua ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa jätealaan nähden. Tämä on hyödyllistä, kun ajatellaan alalla edelleen tarpeellisten ympäristönsuojelua palvelevien parannusten toteuttamista.

⁽¹⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 63.

1.2 **korostaa**, että jätepolitiikka on koko ympäristöpolitiikan kannalta perusluonteisen tärkeää. Siksi jätepolitiikan kokonaisvaltainen parantaminen onkin ympäristölle eduksi.

1.3 **korostaa**, että EU:n ympäristöpolitiikan tärkeimpiä näkökohtia on jätteenkäsittely. Sen toteuttaminen on olennaisilta osiltaan useimmissa jäsenvaltioissa paikallis- ja alueviranomaisten vastuulla. Komitea **toteaa** lisäksi, että paikallis- ja alueviranomaisilla tulisi olla keskeinen asema, kun kehitetään uusia lähestymistapoja ja ehdotuksia uusiksi toimiksi jätealalla.

1.4 **korostaa**, että siirtyminen pelkästä jätteiden hävittämisestä kestäväan politiikkaan, jossa keskitytään jätteiden synty-misen ehkäisyyn, uudelleenkäyttöön, kierrätykseen ja hyödyntä-miseen, edellyttää huomattavaa panosta sekä paikallistasolla käytävää vuoropuhelua. Komitea painottaa myös, että tämän tehtävän hoitaminen edellyttää paikallis- ja alueviranomaisten henkilöstö- ja rahoitusresurssien lisäämistä.

1.5 **kiinnittää huomiota** jätehierarkiaan, joka tulee ottaa koko jätepolitiikan peruseräiteeksi. Komitea **huomauttaa** kuitenkin, että se suhtautuu avoimesti tuotteen koko elinkaaren huomioon ottavan elinkaariajattelun kaltaisiin uusiin toiminta-malleihin, kunhan niitä käytetään oikeassa suhteessa ja niiden tehokkuus ja käytännön toteutettavuus on hyvin dokumentoitu.

1.6 **varoittaa** kuitenkin siitä, että teemastrategian useat osa-alat, jotka koskevat esim. jätteen muuttumista uusiotuotteeksi (*end-of-waste*) ja vaarallisten jätteiden sekoittamista, aiheuttavat tarpeettomia ja epätarkoituksenmukaisia helpotuksia, joilla voi olla epäsuotuisia ympäristövaikutuksia.

1.7 **huomauttaa**, että selkeää lainsäädäntöä tarvitaan aina, kun on esim. kyse jätteiden kierrätyksen ja hyödyntämisen määrittelystä.

Strategian tavoitteet

1.8 **on yhtä mieltä** teemastrategian tavoitteista ja arviosta, jonka mukaan unionin jätepolitiikalla on mahdollista vähentää luonnonvarojen käytön yleisiä, kielteisiä ympäristövaikutuksia ja että EU:n tavoitteena tulee olla siirtyminen kierrätysyhteis-kuntaan.

1.9 **katsoo**, että teemastrategian tavoitteiden kuvauksessa keskeisessä asemassa on jätehierarkia.

Strategiassa hahmotellut toimet

Voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpano, yksinkertaistaminen ja ajanmukaistaminen

1.10 **katsoo**, että teemastrategiassa on järkevää keskittyä nykyisen lainsäädännön täytäntöönpanoon ja siihen sopeutumi-seen liittyviin ongelmiin, jotta voidaan ottaa huomioon tietee-linen ja teknologinen kehitys.

1.11 **on yhtä mieltä siitä**, että teemastrategiassa on paikal-laan painottaa voimassa olevan lainsäädännön yksinkertaista-mista ja ajanmukaistamista, mikäli se helpottaa ympäristönsuo-jelua edistävien toimien toteuttamista.

Uusi jätteitä koskeva puitedirektiivi

1 artikla

1.12 **on tyytyväinen**, että direktiiviehdotuksessa viitataan jätehierarkiaan, joka on tärkeä lähtökohta niille alalla toteutetta-ville toimille, joille asianmukainen ja tuloksekas jätepolitiikka rakentuu.

1.13 **pahoittelee** kuitenkin, että hierarkia on supistettu kolmitasoiseksi. Uudelleenkäytön, kierrätyksen ja hyödyntä-misen rinnastaminen on ristiriidassa monien säädösten hengen kanssa.

1.14 **pohtii**, ryhtyvätkö jäsenvaltiot kuitenkaan — artiklan tulkinnanvaraisuuden vuoksi — tarvittaviin toimiin ja hyödyn-tävätkö ne kaikkein tarkoituksenmukaisimpia keinoja artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi.

2 artikla

1.15 **pahoittelee**, että oikeusperusta jätevirtakohtaisen lain-säädännön hyväksymiseksi on kumottu.

3 artikla

1.16 **huomauttaa**, että tuottajan määritelmän perusteella toimijaa, joka käsittelee jätettä, pidetään aina jätteen-tuottajana riippumatta siitä, muuttuuko jätteen laatu tai koostumus. Tämä on ristiriidassa komission oman "*end-of-waste*" -käsitteen kanssa.

5 artikla

1.17 **hyväksyy** polttamalla hyödyntämistä koskevan määri-telmän täsmennyksen, mutta huomauttaa, että hyödyntäminen muilla tavoin on edelleen määritelty erittäin epäselvästi.

8 artikla

1.18 **pahoittelee**, ettei tekstissä viitata "saastuttaja maksaa"-periaatteeseen, joka muodostaa perustan tuottajanvastuun soveltamiselle.

11 artikla

1.19 **panee huolestuneena merkille**, että "*end-of-waste*" -käsitteellä määritelmiseen voi olla laaja-alaisia ja haitallisia seur-auksia:

— käsittelyvaatimus ei koske tuotteita, joiden ei enää katsota olevan jätettä (uusiotuotteita)

— niitä tuotteita, jotka voidaan katsoa uusiotuotteiksi, ei voida jäljittää

— niihin tuotteisiin, jotka voidaan katsoa uusiotuotteiksi, ei enää päde jätteiden sijoittamisoikeus eikä hyödyntämisvelvoite.

1.20 **huomauttaa**, että ”end-of-waste” -käsite rajoitetaan jätevirtoihin, joiden kohdalla sen soveltaminen on ympäristöä ajatellen selkeästi hyödyllistä. Komitea **toteaa** kuitenkin, että käsitteen soveltamisala on rajattu hyvin epäselvästi, sillä käsitettä ”selkeä ympäristöhyöty” ei määritellä tarkemmin.

12 artikla

1.21 **pitää tervetulleena**, että vaarallisia jätteitä koskeva direktiivi ja puitedirektiivi yhdistetään yhdeksi puitedirektiiviksi.

16 artikla

1.22 **pahoittelee**, että vaarallisten jätteiden erottelua koskeissa säännöksissä ei ilmaista selvästi, että jätteiden sekoittaminen on kiellettyä kaikilta muilta toimijoilta (myös jätteiden tuottajilta, kerääjiltä ja kuljettajilta) paitsi niiltä laitoksilta, joilla on siihen 19 artiklan mukainen toimilupa (vrt. 16 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 16 artiklan 1 kohdan b alakohta).

21 artikla

1.23 **jakaa** komission tavoitteen asettaa käsittelylupien vähimmäisvaatimukset tasolle, jolla taataan terveyden ja ympäristön korkeatasoinen suojelu. Komitea kuitenkin vastustaa sitä, että komissiolla on mahdollisuus vahvistaa vähimmäisvaatimukset epädemokraattisen komiteamenettelyn mukaisesti.

25 artikla

1.24 **kannattaa** jätteiden loppukäsittelyn parissa toimivien laitosten ja yritysten rekisteröintiä koskevia säännöksiä.

26 artikla

1.25 **pitää** jätehuoltosuunnitelmia koskevien vaatimusten kiristämistä myönteisenä, sillä jätehuoltosuunnitelma on hyödyllinen ja joustava väline, joka voi lisäksi osaltaan edistää alan parhaiden käytänteiden levittämistä.

1.26 **kannattaa** kehotusta, jonka mukaan jätepolitiikassa tulee soveltaa taloudellisia välineitä, kuten materiaali- ja käsitte-lymaksuja, ja **toteaa**, että niistä on monissa maissa on saatu hyviä kokemuksia. Komitea **painottaa** kuitenkin, että taloudellisten välineiden epäyhtenäinen hyödyntäminen vääristää kilpailua. Tämän vuoksi AK haluaa korostaa sisämarkkinoiden sujuvan toiminnan tarpeellisuutta.

30 artikla

1.27 **panee huolestuneena merkille**, että komissio jättää saavutettuja tuloksia osoittavien mittarien kehittämisen jäsenvaltioiden tehtäväksi. Komitea **kehottaakin painokkaasti**, että komissio itse määrittelee edellä mainitut vähimmäisarvot ja mittarit yhteisön tasolla.

32 artikla

1.28 **pitää tervetulleina** jätteiden kerääjien ja kuljettajien valvontaa koskevia uusia säännöksiä.

Liite V

1.29 **katsoo**, että vastaavuustaulukko on hyödyllinen väline, kun ajatellaan direktiivin täytäntöönpanon varmistamista.

Elinkaariajattelun omaksuminen

1.30 **katsoo**, että teemastrategiaan sisältyvät elinkaarianalyysit ovat hyödyllisiä, sillä niissä otetaan huomioon kaikki tuotteen elinkaaren aikana syntyvät ympäristövaikutukset. Samalla komitea kuitenkin kritisoi teemastrategiaa siitä, ettei siinä juurikaan keskitytä elinkaaren alkupäähän, eli tuottajiin ja heidän vastuuseensa suunnitella ympäristöä paremmin säästäviä tuotteita. Komitea **katsoo**, että direktiivi olisi kytkettävä selkeästi REACH-direktiiviin, jotta voitaisiin ehkäistä vaarallisen jätteen tuottamista ja vähentää jätteiden vaarallisuutta.

1.31 **suhtautuu epäillen** itse analyysien laatimiseen. Komitean mielestä on ratkaisevan tärkeää asettaa selkeät suuntaviivat sille, mitkä toimijat ovat päteviä arvioimaan analyysien asianmukaisuutta, sillä muuten niiden merkitys vesittyy eivätkä ne vastaa asetettuja tavoitteita.

Tietoperustan parantaminen

1.32 **tukee** komission tavoitetta edistää jätealaa koskevaa tietohuoltoa, tutkimusta ja kehitystä, sillä ne ovat keskeisiä, kun ajatellaan tuottajien ja viranomaisien jätteenkäsittelymenettelyjen parantamista sekä kuluttajakäyttäytymisen muuttamista jätteiden syntymistä ehkäiseväksi. AK **toteaa** kuitenkin, että useissa jäsenvaltioissa noudatettavan toimivallanjaon vuoksi on tässä yhteydessä tarpeen rakentaa paikallis- ja aluetasolla jo tarjolla olevalle vakaalle tietopohjalle. Jätteitä koskeva strategia

antaa pirstaleisen kuvan yhteisötason tietolähteistä, joita ovat Euroopan ympäristökeskus (*European Environment Agency*), Eurostat, yhteinen tutkimuskeskus (*Joint Research Centre*), Sevillan IPPC-toimisto (*European Bureau in Sevilla*) ja komission ympäristöasioiden pääosaston uusi verkkosivu "*Science for Environment Policy — DG Environment News Alert Service*". Alueellisten ja paikallisten toimijoiden kannalta on ratkaisevan tärkeää, että komissio määrittelee tarkemmin kullekin tietokeskukselle kuuluvat tehtävät sekä se, että keskusten analyyseja koordinoidaan ja jäsennetään ja tieto esitetään ymmärrettävässä muodossa.

Jätteiden syntymisen ehkäiseminen

1.33 **on samaa mieltä siitä**, että jäsenvaltioissa tarvitaan nykyistä kunnianhimoisempia jätteiden syntymisen ehkäisyyn tähtäviä politiikkoja. Komitea pitää järkevänä vaatimusta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on kehitettävä ohjelmia, joilla tähdätään jätteiden syntymisen ehkäisyyn.

Kohti Euroopan kierrätysyhteiskuntaa

1.34 **korostaa**, että yhdenvertaisten toimintamahdollisuuksien luominen jäsenvaltioille on keskeistä, mikäli halutaan ehkäistä ympäristönsuojelua ajatellen epätarkoituksenmukaisia toimia, kuten standardien polkemista. Komitea tukeekin komission aloitetta tällä alla.

1.35 **painottaa**, että yhteiskunnalliset tekijät on tärkeää sisällyttää ympäristöpolitiikkaan ja paneekin tyytyväisenä merkille komission myöntävän, että jätehuolto ja jätteiden kierrätys ovat työvoimaintensiivisiä kasvualoja. AK kuitenkin **kehottaa** avaamaan keskustelun siitä, parantaako strategian toteuttaminen työllisyyttä koko unionissa.

1.36 **panee merkille**, että strategian tavoitteen toteuttaminen edellyttää asianmukaista oikeusvarmuutta, joka on riittävä niiden yritysten investointi- ja muita suunnitelmia ajatellen, jotka pyrkivät kehittämään kierrätystä.

Seuranta ja arviointi

1.37 **panee merkille**, että paikallis- ja alueviranomaisilla on merkittävä asema teemastrategian toteuttamisessa. Siten niiden tärkeänä tehtävänä on teemastrategian toteuttamisen varmistaminen, seuranta ja arviointi. Komitea **esittää** niille sen vuoksi keskeistä roolia tärkeinä toimijoina EU:n eri jäsenvaltioiden jätehuoltopolitiikkojen soveltamisessa.

2. Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 **pahoittelee**, että jätteiden sekoittamista koskevaa kieltoa väljennetään huomattavasti, kun se korvataan sekoituslupia koskevilla säännöksillä, sekä jätteiden sekoittamista koskevan määritelmän kaventamista. Tämä on aiempaan verrattuna huomattava lievennys, johon liittyy merkittäviä ympäristöriskejä. Komitea ehdottaakin, että vaarallisen jätteen sekoittamista koskeva ehdoton kiello säilytetään.

2.2 **kehottaa** vuonna 2010 tapahtuvan arvioinnin yhteydessä pohtimaan sitä, voidaanko energian hyödyntämistä uusissa laitoksissa parantaa esitetystä 65 prosentista tekniikan kehityksen ansiosta, ja sitä, onko samasta syystä mahdollista muuttaa kierrätyslaitoksia koskevia vaatimuksia.

Direktiiviä koskevat alueiden komitean suositukset

Suositus 1

Johdanto-osan 17 a kappale

Komission ehdotus	Muutosehdotus
	<u>Johdanto-osan 17 a kappale</u> <u>Käsittelykapasiteetin asianmukaisen suunnittelun sallimiseksi jäsenvaltiot voivat vedota läheisyyden ja omavaraisuuden periaatteisiin energiakäyttöön poltettavan jätteen osalta varmistaakseen, että niiden alueella tuotettava palava jäte käsitellään kansallisissa polttolaitoksissa.</u>

Perustelu

Ehdotettu jätteiden energiapoltton luokitteluun hyödyntämistoiminnoiksi saattaa aiheuttaa joissain valtioissa epätasapainon olemassa olevan polttokapasiteetin ja käsiteltävien määrien välille, vaikka tarjottu kapasiteetti vastaakin kansallisia tarpeita. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi tällaisissa tapauksissa oltava mahdollisuus rajoittaa poltettavaksi tarkoitettun jätteen tuontia varmistaakseen omalla oikeudenkäyttöalueellaan tuotettun jätteen käsittelymahdollisuudet.

Suositus 2

1 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Tässä direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla vähennetään resurssien käyttöön liittyvän jätteen ja jätehuollon aiheuttamia kokonais-ympäristövaikutuksia. Samasta syystä siinä säädetään myös ensisijaisista toimenpiteistä, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava jätteen syntymisen ja jätteen haitallisuuden ehkäisemiseksi, sekä myös jätteiden hyödyntämiseksi uudelleenkäytön, kierrättämisen tai muiden hyödyntämistoimintojen avulla	<u>1.</u> a) Tässä direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla vähennetään resurssien käyttöön liittyvän jätteen ja jätehuollon aiheuttamia kokonais-ympäristövaikutuksia. b) Samasta syystä siinä säädetään myös ensisijaisista toimenpiteistä, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava jätteen syntymisen ja jätteen haitallisuuden ehkäisemiseksi, sekä myös jätteiden hyödyntämiseksi uudelleenkäytön, kierrättämisen tai muiden hyödyntämistoimintojen avulla — <u>jätteen syntymisen ja jätteen haitallisuuden ehkäisemiseksi,</u> — <u>jätteiden hyödyntämiseksi uudelleenkäytön,</u> — <u>kierrättämisen,</u> — <u>muiden hyödyntämistoimintojen avulla ja</u> — <u>jätteistä huolehtimalla.</u> <u>2.</u> a) <u>Yhteisön tasolla hyväksytyjen ympäristöindikaattoreiden perusteella jäsenvaltiot voivat toteuttaa tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetystä ensisijaisista tavoitteista poikkeavia toimia.</u> b) <u>Ennen edellä mainittujen indikaattoreiden laatimista ja hyväksymistä, jäsenvaltiot voivat poiketa vastaavalla tavalla 1 kohdan b alakohdassa säädetystä ensisijaisista tavoitteista, mikäli vaikutusten arviointien perusteella vaihtoehtoinen käsittelytapa on aiemmin osoittautunut tietyn jätevirran kohdalla todistetusti paremmaksi.</u> <u>3.</u> <u>Vastuu tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa mainittujen arvioiden tulosten oikeaksi osoittamisesta on jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla. Vahvistetut tulokset ilmoitetaan komissiolle, ja niitä tarkastetaan 36 artiklan 2 kohdassa mainittua menettelyä noudattaen.</u>

Perustelu

Elinkaariajattelun omaksuminen ohjaavaksi periaatteeksi on tervetullutta. Elinkaarianalyysin välineet eivät nykyään kuitenkaan tarjoa toiminnallista vaihtoehtoa jätehierarkialle. Vie vielä vuosia, ennen kuin yhteisön tasolla on hyväksytty yhteiset menetelmät näiden instrumenttien käyttämiseksi. Siihen asti on tärkeää täsmentää elinkaariajattelun ja poliittisesti vakiintuneen jätehierarkian välistä suhdetta ja tuoda yhä uudelleen esille, että jätehierarkia on edelleen jätepolitiikkaa jäsentävä perustekijä. Muutosehdotuksen kohdissa 2 a ja b esitetyt mahdollisuudet poiketa jätehierarkiasta varmistavat tarpeellisen joustavuuden ja samalla edistävät elinkaari-instrumenttien kehittämistä edelleen. Näiden instrumenttien sovellettavuuden toteuttamiseksi, paikallis- ja alueviranomaisten tulisi olla avainasemassa, kun ajatellaan jo vakiintunutta tietopohjaa.

Paikallisviranomaisilla ja jätehuollosta vastaavilla tulisi olla selvät ohjeet. Samoin tekstin selkiyttämistä ajatellen on tärkeää, että tulosten todentamisvastuu on osoitettu selvästi. Muutosehdotuksen sisältämässä 3 kohdassa mainitulla tarkistusprosessilla on tavoitteena varmistaa, ettei arviointia käytetä jäsenvaltioiden markkinoiden suojelemiseksi sekä taata, ettei elinkaariajattelun soveltaminen vääristä yhdenvertaisia toimintamahdollisuuksia.

Suositus 3*2 artikla, uusi 5 kohta*

Komission ehdotus	Muutosehdotus
	5. <u>Tiettyihin jäteluokkiin kuuluvien jätteiden käsittelystä on mahdollista antaa erityistapauksia koskevia erityissäännöksiä tai tämän direktiivin säännöksiä täydentäviä säännöksiä erillisessä direktiivissä.</u> <u>Komissio tarkistaa jätevirrat säännöllisesti arvioidakseen, miltä osin jätehuoltoa on tarpeen unionin vaatimuksia edelleen harmonisoida suunnata kohti parhaina pidettyjä käsittelyvaihtoehtoja.</u>

Perustelu

Muutosehdotuksessa toistetaan jätteitä koskevan puitedirektiivin 2 artiklan 2 kohdan teksti ja luodaan oikeusperusta jätevirtakohtaisten erityisdirektiivien antamiselle, sillä tarvetta hyväksyä lisädirektiivejä ei pidä sulkea pois. Ehdotettu muutos luo oikeusperustan myös direktiiveille, joita esitetään artiklaa 11 koskevassa suosituksessa 9. Muutosehdotuksella artiklaa täydennetään lisäksi jätteiden ohjaamista koskevalla vaatimuksella. Tavoitteena on harmonisoida tiettyjen jätevirtojen käsittelyvalintoja ja täydentää siten laitoksia koskevien standardien luomisella luotavia yhdenvertaisia toimintamahdollisuuksia.

Suositus 4*3 artiklan b kohta*

Komission ehdotus	Muutosehdotus
3 artikla Määritelmät Tässä direktiivissä tarkoitetaan: (a) ”jätteellä” mitä tahansa ainetta tai esinettä, jonka haltija hävittää, aikoo hävittää tai on velvollinen hävittämään; (b) ”tuottajalla” jokaista, jonka toiminta tuottaa jätettä tai joka suorittaa esikäsittelyä, sekoittamista tai muunlaista toimintaa, jonka tuloksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu; (c) ”haltijalla” jätteen tuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on; (d) ”jätehuollolla” jätteen keräilyä, kuljetusta, hyödyntämistä ja huolehtimista, mukaan luettuina tällaisten toimintojen valvonta ja huolehtimispaikkojen jälkihoito; (e) ”keräilyllä” jätteen keräystä sen kuljettamiseksi jätteenkäsittelylaitokseen; (f) ”uudelleenkäytöllä” hyödyntämistoimia, joiden avulla tuotteet tai osat, joista on tullut jätettä, voidaan käyttää uudelleen samassa tarkoituksessa, jota varten ne on suunniteltu; (g) ”kierrätyksellä” jätteen hyödyntämistä tuotteina, materiaaleina tai aineina joko alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin. Kierrätyksellä ei tarkoiteta energian hyödyntämistä;	3 artikla Määritelmät Tässä direktiivissä tarkoitetaan: (a) ”jätteellä” mitä tahansa ainetta tai esinettä, jonka haltija hävittää, aikoo hävittää tai on velvollinen hävittämään; (b) ”vaarallisella jätteellä” — jätettä, jolla on yksi tai useampi liitteessä III luetelluista ominaisuuksista ja jossa pitoisuudet ylittävät vaarallisia valmisteita koskevan direktiivin 88/379/ETY xx artiklassa luetellut raja-arvot (sellaisina kuin ne on lueteltu liitteessä IIIA) <u>tai</u> — jätettä, jolla on yksi tai useampi liitteessä III luetelluista ominaisuuksista ja jossa pitoisuudet ylittävät vaarallisia valmisteita koskevan direktiivin 88/379/ETY xx artiklassa luetellut raja-arvot (sellaisina kuin ne on lueteltu liitteessä IIIA) ja joka on merkitty tähdellä 4 artiklan mukaan laaditussa jäteluettelossa; — kotitalouksien tuottamaa vaarallista jätettä ei tule pitää vaarallisena jätteenä ennen kuin sen on kerännyt yritys, joka suorittaa jätteenkäsittelytoimia, tai yksityinen taikka julkinen jätteiden kerääjä;

Komission ehdotus	Muutosehdotus
(h) "mineraalijäteöljyllä" mitä tahansa mineraalipohjaista voiteluainetta tai teollisuusöljyä, josta on tullut sopimatonta siihen käyttöön, johon se alunperin oli tarkoitettu, ja erityisesti käytettyjä polttomoottoriöljyjä ja vaihteistoöljyjä sekä myös mineraalipohjaisia voiteluöljyjä, turbiineissa käytettäviä öljyjä ja hydraulikkaöljyjä; (i) "käsittelyllä" hyödyntämistä tai huolehtimista.	(c) "jäteseoksella" jätettä, joka syntyy kahden tai useamman tyyppisen jätteen tahallisesta tai tahattomasta sekoittamisesta ja jolle seokselle ei Euroopan parlamentin ja neuvoston jätteiden siirroista antaman asetuksen liitteissä III, IIIB, IV ja IVA ole yhtä ainoaa jätenimikettä. Jäte-erän siirto, jossa siirretään kahden tai useamman tyyppistä, toisistaan erillään olevaa jätettä, ei ole jäteseos; (h)(d) "mineraalijäteöljyllä" mitä tahansa mineraalipohjaista voiteluainetta tai teollisuusöljyä, josta on tullut sopimatonta siihen käyttöön, johon se alunperin oli tarkoitettu, ja erityisesti käytettyjä polttomoottoriöljyjä ja vaihteistoöljyjä sekä myös mineraalipohjaisia voiteluöljyjä, turbiineissa käytettäviä öljyjä ja hydraulikkaöljyjä; (h)(e) "tuottajalla" jokaista, jonka toiminta tuottaa jätettä (<u>alkuperäinen tuottaja</u>) tai joka suorittaa esikäsittelyä, sekoittamista tai muunlaista toimintaa, jonka tuloksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu (<u>uusi tuottaja</u>); (e)(f) "haltijalla" jätteen tuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on; (g) "kauppiaalla" jokaista, joka toimii toimeksiantajana jätteen ostossa ja sen jälkeisessä myynnissä, mukaan lukien kauppiaat, jotka eivät ota jätettä fyysisesti haltuunsa; (h) "välittäjällä" jokaista, joka järjestää jätteen hyödyntämisen tai siitä huolehtimisen toisten puolesta, mukaan lukien välittäjät, jotka eivät ota jätettä fyysisesti haltuunsa; (d)(i) "jätehuollolla" jätteen keräilyä, kuljetusta, hyödyntämistä ja huolehtimista, mukaan luettuina tällaisten toimintojen valvonta ja huolehtimispaikkojen jälkihoito; (j) "ympäristön kannalta hyväksyttävällä jätehuollolla" kaikkien käytännössä toteutettavissa olevien toimien toteuttamista sen varmistamiseksi, että jätteiden huolto tapahtuu ihmisten terveyttä ja ympäristöä tällaisten jätteiden mahdollisilta haittavaikutuksilta suojelevalla tavalla; (e)(k) "keräilyllä" jätteen keräystä sen kuljettamiseksi jätteenkäsittelylaitokseen sekä kuljetuksen ja keräämistä edeltävän tai kuljetuksen aikaisen väliaikaisen varastoinnin aikana tapahtuvaa vaihtoa; (h)(l) "käsittelyllä" hyödyntämistä tai huolehtimista sekä hyödyntämis- tai huolehtimistoimia edeltäviä väliaikaisia operaatioita, kuten yhdistämistä, sekoittamista, uudelleen pakkaamista, vaihtoa ja varastointia; (m) "jätteiden syntymisen ehkäisyllä" kaikki toimia, jotka toteutetaan ennen kuin tuotteista ja aineista on tullut jätettä ja joilla pyritään vähentämään jätteen syntymistä ja haitallisuutta sekä luonnonvarojen käytön yleisiä ympäristövaikutuksia; (h)(n) "uudelleenkäytöllä" hyödyntämistoimia, joiden avulla tuotteet tai osat, joista on tullut jätettä, voidaan käyttää uudelleen samassa tarkoituksessa, jota varten ne on suunniteltu, ilman muita valmisteluja kuin puhdistaminen tai korjaaminen;

Komission ehdotus	Muutosehdotus
	(g)(o) "kierrätyksellä" jätteen hyödyntämistä tuotteina, materiaaleina tai aineina joko alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin. Kierrätyksellä ei tarkoiteta energian hyödyntämistä; (p) "hyödyntämisellä" kaikkia käsittelytoimia, jotka — tuottavat jätettä, jota voidaan käyttää hyödyllisesti korvaamaan joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa muita resursseja, joita olisi käytetty kyseiseen tarkoitukseen, tai jota valmistellaan tällaiseen käyttöön — vastaavat sellaisia tehokkuutta koskevia perusteita, joiden mukaisesti niiden voidaan katsoa olleen hyödyllisiä — takaavat, että jätteiden käyttö muiden resurssien sijasta ei vaikuta kielteisesti ympäristön kokonaiskuormitukseen — takaavat, että saastuttavat aineet eivät siirry prosessin aikana lopulliseen tuotteeseen; (q) "huolehtimisella" kaikkia käsittelytoimia, joita ei voi luokitella hyödyntämiseksi.

Perustelu

Artiklan pitäisi sisältää kaikki jätedirektiivin kannalta olennaiset määritelmät. Lisäksi määritelmien on oltava yhdenmukaisia nykyisessä jätelainsäädännössä, erityisesti jätteiden kuljetuksia koskevassa asetuksessa käytettävien määritelmien kanssa. Näin ollen ehdotetaan, että

- kootaan 3 artiklaan kaikki komission ehdotuksessa esiintyvät määritelmät
- lisätään joitakin määritelmiä (esim. sanoja "kauppias" ja "välittäjä" käytetään 25 artiklassa, ilman että ne on määritelty) toistamalla määritelmiä, jotka on jo hyväksytty yhteispäätösmenettelyssä jätteiden kuljetusta koskevan asetuksen hyväksymisen yhteydessä
- selvennetään joitakin ehdotettuja määritelmiä.

Suositus 5

4 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Komissio vahvistaa jäteluettelon 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Luetteloon merkitään jätteet, joita pidetään vaarallisina 12—15 artiklan mukaisesti ottaen huomioon jätteiden alkuperä ja koostumus sekä tarvittaessa pitoisuuden raja-arvot.	Komissio vahvistaa jäteluettelon 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, viimeistään kaksi vuotta 39 artiklassa säädetyn määräajan jälkeen. Luettelon tulee perustua nykyiseen luetteloon, joka on voimassa uuden luettelon voimaantuloon saakka. Uuden luettelon tulee sisältää myös tiedot keskeisistä aineellisista ominaisuuksista (koostumus ja ainesosien pitoisuus). Luetteloon merkitään myös jätteet, joita pidetään vaarallisina 12—15 artiklan mukaisesti ottaen huomioon jätteiden alkuperä ja koostumus sekä tarvittaessa pitoisuuden raja-arvot.

Perustelu

Muutosehdotuksen tavoitteena on taata oikeusvarmuus jäteluettelon osalta. Voimassa olevaa jäteluetteloa on muutettu toistuvasti komiteamenettelyllä, ja se on siten ajan tasalla. Vaikka jäteluettelon laatua voidaankin aina parantaa, ei tähän mennessä tehtyä työtä pidä heittää hukkaan.

Luetteloa tulisi päinvastoin käyttää uuteen luetteloon tähtäävän työn pohjana, mikä tarjoaisi sekä viranomaisille että toimijoille jatkuvuutta. Direktiivien 75/442/ETY ja 91/689/ETY kumoamisen yhteydessä on tärkeä varmistaa, että nykyiset luettelot säilyvät voimassa, kunnes uudet luettelot on hyväksytty. Lisäksi on tärkeää asettaa uuden luettelon laatimiselle selvä määräaika. Käytännön kokemukset ovat osoittaneet, että aineperusteinen jäteluettelo (keskeiset kriteerit: koostumus ja ainesosien pitoisuus) on suositeltavampi, koska sen avulla voidaan paremmin arvioida ympäristö-, terveys-, turvallisuus- ja riskitekijöitä ja valita sopivat hyödyntämiskeinot. Komission ehdotus on uuden luettelon laatimisen osalta epätarkka. Onkin tärkeää täsmentää, että luetteloon on tarkoitus kirjata sekä vaaralliset että muut kuin vaaralliset jätteet.

Suositus 6

5 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki jäte käsitellään niin, että sitä voidaan käyttää hyödyllisesti korvaamaan joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa muita resursseja, joita olisi käytetty kyseiseen tarkoitukseen, tai että sitä valmistellaan tällaiseen käyttöön; jäljempänä näitä toimenpiteitä kutsutaan "hyödyntämistoimiksi". Jäsenvaltioiden on pidettävä hyödyntämistoimina vähintään liitteessä II lueteltuja toimia. 2. Komissio voi 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksyä täytäntöönpanotoimenpiteitä sellaisten tehokkuutta koskevien perusteiden vahvistamiseksi, joiden mukaisesti liitteessä II lueteltuja toimien voidaan katsoa olleen 1 kohdassa tarkoitettuja hyödyllisiä toimia.	1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki jäte käsitellään niin, että sitä voidaan käyttää hyödyllisesti korvaamaan joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa muita resursseja, joita olisi käytetty kyseiseen tarkoitukseen, tai että sitä valmistellaan tällaiseen käyttöön; jäljempänä näitä toimenpiteitä kutsutaan "hyödyntämistoimiksi". Jäsenvaltioiden on pidettävä hyödyntämistoimina vähintään <u>jätteenkäsittelyn luokittelua koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o xxx/xxxx liitteessä II lueteltuja toimia.</u> 2. Komissio voi 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksyä Täytäntöönpanotoimenpiteistä sellaisten tehokkuutta koskevien perusteiden vahvistamiseksi, joiden mukaisesti liitteessä II lueteltuja toimien voidaan katsoa olleen 1 kohdassa tarkoitettuja hyödyllisiä toimia, <u>säädetään kohdassa 1 mainitussa asetuksessa.</u>

Perustelu

Käsittelyvaihtoehtojen luokittelu vaikuttaa voimakkaasti kapasiteettivaatimuksia koskevaan keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnitteluun. Samoin sen myötä määritellään yksittäisen käsittelylaitoksen kilpailuehdot. Ehdotetussa muutoksessa kehoitetaan käyttämään poliittista päätöksentekomenettelyä, johon kaikki asianmukaiset toimijat osallistuvat. Jätteenkäsittelyn luokittelua koskevan asetuksen hyväksyminen mahdollistaa myös laajemman tehokriteerien valikoiman ja sen, että vastaavien kynnysarvojen asettamista tarkastellaan myös poliittiselta kannalta. Asetuksen myötä on myös erilaisten toimien hyväksyminen mahdollista ilman, että jätedirektiiviä on jatkuvasti muutettava. Paikallistasolla kertyneen tiedon perusteella ja jätealaan liittyvän paikallistason vastuun ja toimivallan perusteella voidaan todeta, että paikallis- ja alueviranomaisia tulisi ainakin kuulla ennen täytäntöönpanotoimien ehdottamista. Mikäli suositukset 5 ja 6 hyväksytään, myös jätedirektiivin liitteet I ja II on siirrettävä jätteenkäsittelyn luokittelua koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o xxx/xxxx liitteiksi I ja II.

Suositus 7

6 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos 5 artiklan 1 kohdan mukainen hyödyntäminen ei ole mahdollista, kaikesta jätteestä huolehditaan.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos 5 artiklan 1 kohdan mukainen hyödyntäminen ei ole mahdollista, kaikesta jätteestä huolehditaan.

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on kiellettävä jätteen hylkääminen, upottaminen tai valvoton huolehtiminen.	Jäsenvaltioiden on kiellettävä jätteen hylkääminen, upottaminen tai valvoton huolehtiminen.
2. Jäsenvaltioiden on pidettävä huolehtimistoimia vähintään liitteessä I lueteltuja toimia, vaikka toimen toissijaisena seurauksena on aineiden tai energian talteenotto.	2. Jäsenvaltioiden on pidettävä huolehtimistoimia vähintään <u>jätteenkäsittelyn luokittelua koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o xxx/xxxx liitteessä I lueteltuja toimia, vaikka toimen toissijaisena seurauksena on aineiden tai energian talteenotto.</u>
3. Jos toimen tulokset osoittavat resurssien korvaamisesta huolimatta, että toimella on vain vähän mahdollisuuksia vähentää 1 artiklassa tarkoitettuja ympäristövaikutuksia, komissio voi hyväksyä 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti täytäntöönpanotoimenpiteitä kyseisen toimen liittämiseksi liitteessä I olevaan luetteloon.	3. Jos toimen tulokset osoittavat resurssien korvaamisesta huolimatta, että toimella on vain vähän mahdollisuuksia vähentää 1 artiklassa tarkoitettuja ympäristövaikutuksia, <u>komissio voi hyväksyä 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti täytäntöönpanotoimenpiteitä kyseisen toimen liittämiseksi kyseinen toimi lisätään kohdassa kaksi mainittuun ja liitteessä I olevaan luetteloon.</u>

Perustelu

Suosituksen 5 tueksi esitetyn perustelun mukaisesti tulisi myös 6 artiklan kattamaa aihetta teknisen näkökulman lisäksi käsitellä poliittiselta kannalta. Jätteenkäsittelyn luokittelu ja tässä yhteydessä kaatopaikalle sijoittaminen vaikuttaa voimakkaasti toimivaltaisten viranomaisten ja yksityisten toimijoiden keskipitkän ja pitkän aikavälin kapasiteettitarpeisiin. Samoin se määrittelee sen, millä ehdoilla yksittäinen käsittelylaitos kilpailee muiden kanssa.

Tämän vuoksi täytäntöönpanotoimista päätettäessä tulisi noudattaa poliittista päätöksentekomenettelyä, johon kaikki asianosaiset osapuolet osallistuvat. Näille toimijoille kuuluvien, jätealaan liittyvien vastuiden ja toimivallan valossa paikallis- ja alueviranomaisia tulisi vähintäänkin kuulla ennen täytäntöönpanotoimien ehdottamista. Lisäksi niille tulisi antaa tilaisuus pohtia vaikutustenarvioinnin tuloksia. Komission tulisi suorittaa vaikutustenarviointi ennen ehdotuksen esittämistä.

Suositus 8

9 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jätteiden hyödyntämisen tai niistä huolehtimisen kustannukset jaetaan asianmukaisesti jätteiden haltijan, aikaisempien haltijoiden ja tuottajan kesken.	<u>"Aiheuttaja maksaa" -periaatteen mukaisesti</u> jäsenvaltioiden on varmistettava, että jätteiden hyödyntämisen tai niistä huolehtimisen kustannukset jaetaan asianmukaisesti jätteiden haltijan, aikaisempien haltijoiden ja tuottajan kesken.

Perustelu

Yhteisön kuudennen ympäristöalan toimintaohjelman (jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 22. heinäkuuta 2002) keskeinen perusta on "aiheuttaja maksaa" -periaate. Tämä ympäristöpolitiikan perusperiaate tulisi myös sisällyttää ehdotettuun direktiiviin.

Suositus 9

11 artiklan 1 kohta c alakohta (uusi)

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jotta voitaisiin määritellä, onko asianmukaista katsoa tietyn jätteen osalta, että se ei uudelleenkäyttö-, kierrätys- tai hyödyntämistoimien toteuttamisen jälkeen enää ole jätettä ja että kyseinen jäte voidaan luokitella uudelleen uusiotuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi, komissio arvioi, täytyvätkö seuraavat edellytykset: (a) uudelleenluokitus ei aiheuttaisi kielteisiä kokonaisympäristövaikutuksia;	1. Jotta voitaisiin määritellä, onko asianmukaista katsoa tietyn jätteen osalta, että se ei uudelleenkäyttö-, kierrätys- tai hyödyntämistoimien toteuttamisen jälkeen enää ole jätettä ja että kyseinen jäte voidaan luokitella uudelleen uusiotuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi, komissio arvioi, täytyvätkö seuraavat edellytykset: (a) uudelleenluokitus ei aiheuttaisi kielteisiä kokonaisympäristövaikutuksia;

Komission ehdotus	Muutosehdotus
(b) kyseiselle uusiotuotteelle, materiaalille tai aineelle on markkinat	(b) kyseiselle uusiotuotteelle, materiaalille tai aineelle on markkinat c) <u>uusiotuote, -materiaali tai -aine on käsittelyn jälkeen ja uusiotuotteena tai materiaalina markkinoille siirtyessään ominaisuuksiltaan samankaltainen uusien materiaalin tai aineiden kanssa.</u>

Perustelu

Perusteita jätteen luokittelomiseksi muuksi kuin jätteeksi suositellaan sovellettavaksi ainoastaan käsiteltyyn jätteeseen. Tämä merkitsee, että jätteelle voida myöntää poikkeus jätelainsäädännöstä vasta, kun sitä voidaan todellisuudessa hyödyntää uudessa tuotantokykissä ja kun se on ominaisuuksiltaan uutta materiaalia tai ainetta vastaava.

Suositus 10

11 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	Muutosehdotus
2. Komissio voi 1 kohdan mukaisen arviointinsa perusteella ja 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksyä tietyn tuotteen, materiaalin tai aineen jäteluokan osalta täytäntöönpanotoimia, joissa yksilöidään ympäristö- ja laatu- perusteet, jotka on täytettävä, jotta jätteen voidaan katsoa olevan uusiotuote taikka uusiomateriaalia tai -ainetta.	2. Komissio voi 1 kohdan mukaisen arviointinsa perusteella ja 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksyä ehdottaa direktiiviä, jolla lopetetaan tietyn tuotteen, materiaalin tai aineen jäteluokan osalta luokittelu jätteeksi. Tällainen direktiivi sisältää täytäntöönpanotoimia, joissa yksilöidään ympäristö- ja laatu- perusteet, jotka on täytettävä, jotta jätteen voidaan katsoa olevan uusiotuote taikka uusiomateriaalia tai -ainetta. Komissio tekee ehdotettuja toimenpiteitä koskevan vaikutusarvion.

Perustelu

11 artiklassa hahmotellaan perusteet, jotka on täytettävä, jotta jätteen voidaan katsoa olevan uusiotuote, uusiomateriaali tai -aine. Ympäristöperusteiden valitseminen ja niiden tason määrittely ei ole pelkästään tekninen vaan myös poliittinen kysymys. Lisäksi tarvitaan tiukat kriteerit, joiden nojalla jätteen voidaan katsoa olevan uusiotuote, uusiomateriaali tai -aine, sillä niiden puuttuminen saattaa aiheuttaa hämmennystä ja jopa keskusteluja vastakkaisia etuja edustavien ryhmien välillä. Täytäntöönpanotoimista tulee käydä poliittinen keskustelu. Esittämällä direktiiviä, joilla lopetetaan tiettyjen jäteluokkien luokittelu jätteeksi, vältetään jätedirektiivin jatkuva muuttaminen. Ehdotuksiin, joilla on taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristöseurauksia, tulisi liittää vaikutusarvio, joka sisältäisi asianosaisten tahojen laajan kuulemisen.

Suositus 11

13 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Komissio laatii 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vaarallisten jätteiden luettelon, jäljempänä "luettelo". Luettelossa otetaan huomioon jätteiden alkuperä ja koostumus, sekä tarvittaessa pitoisuuden raja-arvot.	Komissio laatii 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vaarallisten jätteiden luettelon, jäljempänä "luettelo". Luettelossa otetaan huomioon jätteiden alkuperä ja koostumus, sekä tarvittaessa pitoisuuden raja-arvot.

Perustelu

Artikla on turha, sillä jäteluettelon laatimisperusteet mainitaan jo 4 artiklassa.

Suositus 12

15 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jos jäsenvaltio voi osoittaa todistusaineiston perusteella, että tietyllä luetteloon vaaralliseksi jätteeksi merkityllä jätteellä ei ole liitteessä III lueteltuja ominaisuuksia, se voi käsitellä kyseistä jätettä muuna kuin vaarallisena jätteenä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista tapauksista komissiolle 34 artiklan 1 kohdan mukaisessa kertomuksessa ja annettava komissiolle tarvittavat tiedot. 2. Komissio tarkistaa luettelon vastaanottamiensa ilmoitusten perusteella päättääkseen sen mukauttamisesta 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.	1. Jos jäsenvaltio voi osoittaa todistusaineiston perusteella, että tietyllä luetteloon vaaralliseksi jätteeksi merkityllä jätteellä ei ole liitteessä III lueteltuja ominaisuuksia, sen voi käsitellä kyseistä jätettä muuna kuin vaarallisena jätteenä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista tapauksista komissiolle 34 artiklan 1 kohdan mukaisessa kertomuksessa ja annettava komissiolle tarvittavat tiedot. 2. Komissio tarkistaa luettelon vastaanottamiensa ilmoitusten perusteella päättääkseen sen mukauttamisesta 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. 3. <u>Jäsenvaltiot voivat käsitellä jätettä muuna kuin vaarallisena jätteenä sen jälkeen kun kyseinen luettelo on hyväksytty.</u>

Perustelu

Jätteiden yhdenmukainen luokittelu vaarallisiksi ja muiksi kuin vaarallisiksi on tärkeä ennakoedellytys jätteiden rajatylittäviä siirtoja koskevan yhteisön lainsäädännön ja mm. neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 täytäntöönpanolle. Kyseisestä luokittelusta keskustellaan jatkuvasti teknisen mukauttamisen komiteassa. Muutoksia ei tulisi jättää yksittäisten jäsenvaltioiden päätettäväksi, vaan ne tulee saattaa voimaan vasta jäsenvaltioiden ja komission edustajien yhteisten keskustelujen pohjalta.

Suositus 13

16 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
16 artikla Jätteiden erottelu 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava seuraavien edellytysten täyttyminen, jos vaarallista jätettä sekoitetaan joko sellaisen vaarallisen jätteen kanssa, jolla on erilaisia ominaisuuksia, tai muun jätteen, aineiden tai materiaalien kanssa: (a) jätteiden sekoittamisen suorittaa laitos tai yritys, jolla on 19 artiklan mukainen toimilupa; (b) tämän direktiivin 7 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä noudatetaan; (c) jätahuollon ympäristövaikutukset eivät lisääny; (d) näissä toimitaissa käytetään parhaita käytettävissä olevia tekniikoita. 2. Jos vaarallinen jäte on 1 kohdan säännösten vastaisesti sekoitettu sellaisen vaarallisen jätteen kanssa, jolla on erilaisia ominaisuuksia, tai muun jätteen, aineiden tai materiaalien kanssa, on jätteet tarvittaessa eroteltava 7 artiklan säännösten noudattamiseksi, ellei jäsenvaltioiden määrittelemistä teknistä ja taloudellista toteutettavuutta koskevista perusteista muuta johdu.	16 artikla Jätteiden erottelu 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava seuraavien edellytysten täyttyminen,: (a) <u>jätteen tuottajat, kerääjät ja kuljettajat eivät saa sekoittaa vaarallisia jätteitä sellaisen vaarallisen jätteen kanssa, jolla on erilaisia ominaisuuksia, tai muun jätteen, aineiden tai materiaalien kanssa.</u> (b) <u>Jos vaarallista jätettä sekoitetaan, on varmistettava, että joko sellaisen vaarallisen jätteen kanssa, jolla on erilaisia ominaisuuksia, tai muun jätteen, aineiden tai materiaalien kanssa:</u> (a)(i) jätteiden sekoittamisen suorittaa laitos tai yritys, jolla on 19 artiklan mukainen toimilupa; (a)(ii) tämän direktiivin 7 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä noudatetaan; (a)(iii) jätahuollon ympäristövaikutukset eivät lisääny; (a)(iv) näissä toimitaissa käytetään parhaita käytettävissä olevia tekniikoita; (v) <u>jätteiden sekoittamisen tuloksena syntyvää seosta käsitellään vaarallista jätettä koskevien sääntöjen mukaisesti riippumatta seoksen lopullisesta koostumuksesta.</u> 2. Jos vaarallinen jäte on 1 kohdan säännösten vastaisesti sekoitettu sellaisen vaarallisen jätteen kanssa, jolla on erilaisia ominaisuuksia, tai muun jätteen, aineiden tai materiaalien kanssa, on jätteet tarvittaessa eroteltava 7 artiklan säännösten noudattamiseksi, ellei jäsenvaltioiden määrittelemistä teknistä ja taloudellista toteutettavuutta koskevista perusteista muuta johdu.

Perustelu

On totta, että ainoastaan luvan saaneet laitokset saavat sekoittaa jätteitä. Olisi kuitenkin huomattava, että 16 artiklan 2 kohdassa edellytetään ainoastaan, että laittomat sekoitukset erotellaan "ellei jäsenvaltioiden määrittelemistä teknistä ja taloudellista toteutettavuutta koskevista perusteista muuta johdu". Direktiivissä olisi ilmaistava selvästi, että jätteen tuottajat, kerääjät ja kuljettajat eivät saa sekoittaa jätteitä. Seosta on lisäksi käsiteltävä vaarallista jätettä koskevien sääntöjen mukaisesti sen välttämiseksi, että jätteitä sekoitetaan ainoastaan saastuttavien aineiden laimentamiseksi.

Suositus 14

19 artikla 1 kohta

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kaikilla jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia suorittavilla laitoksilla tai yrityksillä on toimivaltaisten viranomaisten myöntämä toimilupaa. Näissä luvissa on oltava seuraavat tiedot: (a) käsiteltävän jätteen laji ja määrä; (b) kunkin luvan saaneen toimintotyyppin osalta kyseiseen laitokseen liittyvät tekniset vaatimukset; (c) toteutettavat turvatoimet; (d) kuhunkin toimintotyyppiin sovellettava menetelmä. Luvissa voidaan yksilöidä muita edellytyksiä ja vaatimuksia.	1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kaikilla jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia suorittavilla laitoksilla tai yrityksillä on toimivaltaisten viranomaisten myöntämä toimilupaa. Näissä luvissa on oltava seuraavat tiedot: (a) käsiteltävän jätteen laji ja määrä; (b) kunkin luvan saaneen toimintotyyppin osalta kyseiseen laitokseen liittyvät tekniset vaatimukset; (c) toteutettavat turvatoimet; (d) kuhunkin toimintotyyppiin sovellettava menetelmä. Luvissa voidaan yksilöidä muita edellytyksiä ja vaatimuksia, <u>kuten käsittelyn laatua koskevia vaatimuksia.</u>

Perustelu

Direktiivin ympäristövaikutusten valossa sen 19 artiklassa tulisi täsmentää, että käsittelyn laatua koskevat vaatimukset ovat mahdollisia.

Suositus 15

21 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Komissio voi 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menetelyn mukaisesti hyväksyä lupia koskevia vähimmäisvaatimuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että jäte käsitellään ympäristön kannalta kestäväällä tavalla.	Komissio voi 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menetelyn mukaisesti noudattaen sellaista poliittista menettelyä, johon kaikki asianmukaiset toimijat osallistuvat, sekä vaikutustenarvioinnin suoritettuaan hyväksyä lupia koskevia vähimmäisvaatimuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että jäte käsitellään ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. <u>Jäsenvaltiot voivat kansallisten tarve- ja suhteellisuusarviointien perusteella ja EY:n perustamissopimuksen nojalla määrätä edellä mainittuja vaatimuksia tiukempia lupaehtoja.</u>

Perustelu

Suosituksen 5, 6 ja 9 mukaisesti tässä esitetään poliittisen eikä pelkästään teknisen keskustelun käymistä. Päätös lupia koskevien vähimmäisvaatimusten asettamisesta sen varmistamiseksi, että jäte käsitellään ympäristön kannalta kestäväällä tavalla, on poliittinen, ja kaikkien asianmukaisten toimijoiden tulisi osallistua päätöksentekoon. Niiden jätealan liittyvän vastuun ja toimivallan vuoksi paikallis- ja alueviranomaisia tulisi vähintäänkin kuulla ennen ehdotettujen toimien toteuttamista. Lisäksi niille tulee antaa mahdollisuus käsitellä vaikutustenarviointia, joka komission on esitettävä ennen ehdotuksen tekemistä.

Suositus 16*26 artikla 1 kohta*

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset laativat 1 artiklan mukaisesti yhden tai useamman jätehuoltosuunnitelman, joka tarkistetaan vähintään joka viides vuosi. Näiden suunnitelmien on erikseen tai yhdessä katettava kyseisen jäsenvaltion koko maantieteellinen alue.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset laativat 1 artiklan mukaisesti yhden tai useamman jätehuoltosuunnitelman, joka tarkistetaan vähintään joka viides neljäs vuosi. Näiden suunnitelmien on erikseen tai yhdessä katettava kyseisen jäsenvaltion koko maantieteellinen alue.

Perustelu

Jätehuoltosuunnitelmien tarkistusaikataulun osalta tulisi ottaa huomioon 29 artiklassa kuvailtujen jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien ohjelmien aikataulut. Jätteen syntymisen ehkäisyohjelmien tarkistamisesta säädetään 31 artiklassa, ja se liittyy 34 artiklassa säädettyjä kertomuksia koskeviin määräaikoihin, joiden mukaan kertomukset laaditaan kolmen vuoden välein. Sovittamalla yhteen jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien ohjelmien tarkistamisen ja alakohtaisten kertomusten laatimisen aikataulut, luodaan kyseisiä viranomaisia palveleva säännöllinen menettely ja autetaan niitä noudattamaan direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.

Näiden kriteerien osalta on tärkeää mainita, että toimivaltaisille viranomaisille tulee myöntää riittävät resurssit.

Suositus 17*29 artikla 1 kohta*

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on 1 artiklan mukaisesti hyväksyttävä jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia ohjelmia viimeistään [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Tällaiset ohjelmat on joko sisällytettävä 26 artiklassa tarkoitettuihin jätehuoltosuunnitelmiin tai niiden on oltava erillisiä ohjelmia. Ne on laadittava niiden tehokkaan soveltamisen kannalta sopivimmaksi katsotulla maantieteellisellä tasolla.	1. Jäsenvaltioiden on 1 artiklan mukaisesti hyväksyttävä jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia ohjelmia viimeistään [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. <u>Nämä ohjelmat on tarkistettava vähintään joka neljäs vuosi.</u> <u>Ohjelmien ja niihin sisältyvien toimien vähimmäistavoitteena tulee olla jätteen syntymisen vakauttaminen vuoteen 2010 mennessä sekä huomattava syntyvän jätteen määrän vähentäminen vuoteen 2020 mennessä.</u> Tällaiset ohjelmat on joko sisällytettävä 26 artiklassa tarkoitettuihin jätehuoltosuunnitelmiin tai niiden on oltava erillisiä ohjelmia. Ne on laadittava niiden tehokkaan soveltamisen kannalta sopivimmaksi katsotulla maantieteellisellä tasolla.

Perustelu

Kuten suositus 14:n perusteluissa todetaan, jätteen syntymisen ehkäisyä koskevien ohjelmien tarkastusta koskevat määräajat tulisi sovittaa yhteen jätehuoltosuunnitelmien tarkastusaikataulujen kanssa. Jätteen syntymisen ehkäisyä koskevien ohjelmien tarkastuksesta säädetään ehdotetun direktiivin 31 artiklassa. Siihen liittyvät myös kertomuksia koskevat 34 artiklan säännökset, joissa kertomusten määräajoin säädetään kolme vuotta. Kertomuksia koskevien määräaikojen yhteensovittamisen takana ovat suosituksen 14 perusteluissa esitetyt syyt.

Jätteen syntymisen ehkäisyohjelmilla pyritään puuttumaan yhteen jätepolitiikan merkittävimmistä haasteista, eli syntyvän jätteen määrään vähentämiseen. Tarkistetussa puitedirektiivissä tulisi säätää vertailukohta, joka mahdollistaisi saavutetun edistysarvon. Selkeiden vähentämistavoitteiden asettaminen on lisäksi yhteisön kuudennen ympäristöalan toimintaohjelman tavoitteiden ja prioriteettien mukaista.

29 artiklassa säädetään, että jätteiden syntymisen ehkäisyohjelmat tulee laatia niiden tehokkaan soveltamisen kannalta sopivimmaksi katsotulla maantieteellisellä tasolla. Näin ollen on tärkeää, että kyseiselle tasolle myönnetään riittävät resurssit.

Suositus 18

30 artikla 2 kohta

Komission ehdotus	Muutosehdotus
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava erityisiä laadullisia ja määrällisiä tavoitteita ja indikaattoreita kunkin vahvistetun toimenpiteen tai toimenpiteiden yhdistelmän osalta yksittäisten toimenpiteiden täytäntöönpanossa saavutetun edistymisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi.	2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava erityisiä laadullisia ja määrällisiä tavoitteita. Komissio hyväksyy 36 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen laadullisia ja määrällisiä ohjeellisia tavoitteita ja indikaattoreita, kunkin vahvistetun toimenpiteen tai toimenpiteiden yhdistelmän osalta joita jäsenvaltiot käyttävät yksittäisten toimenpiteiden täytäntöönpanossa saavutetun edistymisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi.

Perustelu

Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden asettaminen jäsenvaltiotasolla voi heijastaa eroja jäsenvaltioiden tilanteissa. Kehityksen seuranta ja arviointi yhteisesti sovittua menetelmää noudattaen mahdollistaa ehkäisy-politiikkojen jatkokehittelyn yhteisön tasolla.

Suositus 19

34 artikla 1 kohta

Komission ehdotus	Muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on joka kolmas vuosi toimitettava komissiolle tiedot tämän direktiivin täytäntöönpanosta alakohtaisessa kertomuksessa. Kertomuksen pohjana on käytettävä kyselylomaketta tai mallia, jonka komissio laatii direktiivin 91/692/ETY 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Kertomus on toimitettava komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa sen kolmivuotiskauden päättymisestä, jota kertomus koskee. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä näihin kertomuksiin tiedot siitä, miten ne ovat edistyneet jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien ohjelmien täytäntöönpanossa. Kertomuksia koskeviin vaatimuksiin liittyen on kerättävä ruokajätettä koskevat tiedot, joiden perusteella voidaan laatia säännöt sen turvallisesta käytöstä, hyödyntämisestä, kierrätyksestä ja siitä huolehtimisesta.	1. Jäsenvaltioiden on joka kolmas neljäs vuosi toimitettava komissiolle tiedot tämän direktiivin täytäntöönpanosta alakohtaisessa kertomuksessa. Kertomuksen pohjana on käytettävä kyselylomaketta tai mallia, jonka komissio laatii direktiivin 91/692/ETY 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Kertomus on toimitettava komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa sen kolmivuotiskauden päättymisestä, jota kertomus koskee. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä näihin kertomuksiin tiedot siitä, miten ne ovat edistyneet jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien ohjelmien täytäntöönpanossa. Kertomuksia koskeviin vaatimuksiin liittyen on kerättävä ruokajätettä koskevat tiedot, joiden perusteella voidaan laatia säännöt sen turvallisesta käytöstä, hyödyntämisestä, kierrätyksestä ja siitä huolehtimisesta.

Perustelu

Alakohtaisten kertomusten laatimista koskevat määräajat tulisi sovittaa yhteen jätteiden syntymisen ehkäisyohjelmia ja jätehuoltostrategioita koskevien vaatimusten kanssa, suositusten 14 ja 15 perusteluissa mainituista syistä.

Suositus 20

35 artikla

Komission ehdotus	Muutosehdotus
Komissio hyväksyy 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti tarvittavat muutokset liitteiden mukauttamiseksi tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen	Komissio hyväksyy 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun sellaisen poliittisen menettelyn mukaisesti, johon asiaankuuluvat osapuolet osallistuvat, ja ehdotettujen toimien vaikutukset arvioituaan, tarvittavat muutokset liitteiden mukauttamiseksi tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen

Perustelu

Tässä käsiteltävän direktiivin liitteillä on jätelainsäädännön tulevaa kattavuutta ajatellen huomattava merkitys. Kuten suosituksissa 5 ja 6 esitetään, tulisi liitteet I ja II, joissa hahmotellaan tulevien jätteenkäsittelytoimien luokittelua, siirtää erillisen asetuksen liitteiksi. On kuitenkin yleisesti ottaen tärkeä muistaa, että tässä käsiteltävän direktiivin liitteiden sopeuttaminen tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen edellyttää teknisen keskustelun lisäksi asian poliittista käsittelyä. Näin ollen paikallis- ja alueviranomaisia tulisi vähintäänkin kuulla ennen esitettyjen toimien toteuttamista, kun otetaan huomioon niiden vastuut ja toimivalta jätealalla. Kuten suosituksessa 5 todetaan, toimivaltaisille tahoille tulisi myös antaa tilaisuus pohtia vaikutustenarvioinnin tuloksia, ja komission tulisi suorittaa vaikutustenarviointi ennen lainsäädännön muuttamista koskevien ehdotusten esittämistä.

Suositus 21

liite I

Komission ehdotus	Muutosehdotus
LIITE I HUOLEHTIMISTOIMET	LIITE I HUOLEHTIMISTOIMET
D 1 Sijoittaminen maahan tai maan päälle (esimerkiksi kaatopaikoille)	D 1 Sijoittaminen maahan tai maan päälle (esimerkiksi kaatopaikoille)
D 2 Maaperäkäsittely (esimerkiksi nestemäisen tai liete-mäisen jätteen biologinen hajottaminen maaperässä)	D 2 Maaperäkäsittely (esimerkiksi nestemäisen tai liete-mäisen jätteen biologinen hajottaminen maaperässä)
D 3 Syväinjektointi (esimerkiksi pumpattavien jätteiden injektointi kaivoihin, suolakupuihin tai luontaisesti esiintyviin muodostumiin)	D 3 Syväinjektointi (esimerkiksi pumpattavien jätteiden injektointi kaivoihin, suolakupuihin tai luontaisesti esiintyviin muodostumiin)
D 4 Allastaminen (esimerkiksi nestemäisen tai liete-mäisen jätteen sijoittaminen kaivantoihin, lammikoihin tai patoaltaisiin)	D 4 Allastaminen (esimerkiksi nestemäisen tai liete-mäisen jätteen sijoittaminen kaivantoihin, lammikoihin tai patoaltaisiin)
D 5 Erityisesti suunnitellut kaatopaikat (esimerkiksi sijoittaminen vuorattuihin erillisiin osastoihin, jotka on katettu ja eristetty toisistaan ja ympäristöstä)	D 5 Erityisesti suunnitellut kaatopaikat (esimerkiksi sijoittaminen vuorattuihin erillisiin osastoihin, jotka on katettu ja eristetty toisistaan ja ympäristöstä)
D 6 Päästäminen vesistöön lukuun ottamatta meriä	D 6 Päästäminen vesistöön lukuun ottamatta meriä
D 7 Päästäminen meriin, myös sijoittaminen meren-pohjaan	D 7 Päästäminen meriin, myös sijoittaminen meren-pohjaan
D 8 Biologinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, joista huolehditaan jollakin toimista D 1–D 12	D 8 Biologinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, joista huolehditaan jollakin toimista D 1–D 12
D 9 Fysikaalis-kemiallinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, joista huolehditaan jollakin toimista D 1–D 12 (esimerkiksi haihduttamalla, kuivaamalla, pasuttamalla jne.)	D 9 Fysikaalis-kemiallinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, joista huolehditaan jollakin toimista D 1–D 12 (esimerkiksi haihduttamalla, kuivaamalla, pasuttamalla jne.)
D 10 Polttaminen maalla	D 10 Polttaminen maalla
D 11 Polttaminen merellä	D 11 Polttaminen merellä
D 12 Pysyvä varastointi (esimerkiksi säiliöiden sijoitta-minen kaivokseen)	D 12 Pysyvä varastointi (esimerkiksi säiliöiden sijoitta-minen kaivokseen)
D 13 Yhdistäminen tai sekoittaminen ennen toimitta-mista johonkin toimista D 1–D 12	D 13 Yhdistäminen tai sekoittaminen ennen toimitta-mista johonkin toimista D 1–D 12
D 14 Uudelleen pakkaaminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 13	D 14 Uudelleen pakkaaminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 13
D 15 Varastoiminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 14 (lukuun ottamatta väliaikaista varas-tointia jätteen syntypaikalla ennen keräilyä).	D 15 Varastoiminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 14 (lukuun ottamatta väliaikaista varas-tointia jätteen syntypaikalla ennen keräilyä).

Perustelu

Tässä käsiteltävän jätedirektiivin liite I tulisi poistaa ja siirtää asetuksen N:o xxx/xxxx liitteeksi I suosituksen 5 perusteluissa esitetyn nojalla.

Suositus 22

liite II

Komission ehdotus	Muutosehdotus
LIITE II HYÖDYNTÄMISTOIMET R 1 Käyttö pääasiassa polttoaineena tai muutoin energian tuottamiseksi Tätä kohtaa sovelletaan kiinteiden yhdyskuntajätteiden prosessointiin tarkoitettuihin polttolaitoksiin ainoastaan, jos niiden energiatehokkuus on yhtä suuri tai suurempi — kuin 0,60 niiden laitosten osalta, jotka ovat toiminnassa ja jotka ovat saaneet luvan yhteisön asianmukaisen lainsäädännön mukaisesti ennen 1 päivää tammikuuta 2009, — kuin 0,65 niiden laitosten osalta, jotka ovat saaneet luvan 31 päivän joulukuuta 2008 jälkeen. Energiatehokkuuden laskennassa käytetään seuraavaa kaavaa: $\text{Energiatehokkuus} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ jossa: E_p on lämpönä tai sähkönä tuotetun energian määrä vuodessa. E_p lasketaan kertomalla sähkönä tuotettu energia 2,6:lla ja kaupalliseen käyttöön tuotettu lämpö 1,1:llä (GJ/vuosi). E_f on se energiamäärä vuodessa, joka on saatu höyryn tuotannossa käytettävistä polttoaineista (GJ/vuosi). E_w on käsiteltyyn jätteeseen sisältyvä energiamäärä vuodessa; se on laskettu käyttäen jätteen alempaa netto-lämpöarvoa (GJ/vuosi). E_i on muualta toimitetun energian määrä, E_w:tä ja E_f:ää (GJ/vuosi) lukuun ottamatta. 0,97 on tekijä, joka vastaa pohjatuhkan ja säteilyn aiheuttamaa energiahävikkiä. R 2 Liuottimien talteenotto tai uudistaminen R 3 Sellaisten orgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto, joita ei käytetä liuottimina (myös kompostointi ja muut biologiset muuntamisen menetelmät) R 4 Metallien ja metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto R 5 Muiden epäorgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto R 6 Happojen tai emästen uudistaminen R 7 Saastumisen torjumiseksi käytettyjen aineiden hyödyntäminen R 8 Katalyyttien ainesosien hyödyntäminen R 9 Öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö R 10 Maaperän käsitteleminen siten, että siitä on hyötyä maataloudelle tai että sillä on ekologisesti hyödyllinen vaikutus	LIITE II HYÖDYNTÄMISTOIMET R-1 Käyttö pääasiassa polttoaineena tai muutoin energian tuottamiseksi Tätä kohtaa sovelletaan kiinteiden yhdyskuntajätteiden prosessointiin tarkoitettuihin polttolaitoksiin ainoastaan, jos niiden energiatehokkuus on yhtä suuri tai suurempi — kuin 0,60 niiden laitosten osalta, jotka ovat toiminnassa ja jotka ovat saaneet luvan yhteisön asianmukaisen lainsäädännön mukaisesti ennen 1 päivää tammikuuta 2009, — kuin 0,65 niiden laitosten osalta, jotka ovat saaneet luvan 31 päivän joulukuuta 2008 jälkeen. Energiatehokkuuden laskennassa käytetään seuraavaa kaavaa: $\text{Energiatehokkuus} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ jossa: E_p on lämpönä tai sähkönä tuotetun energian määrä vuodessa. E_p lasketaan kertomalla sähkönä tuotettu energia 2,6:lla ja kaupalliseen käyttöön tuotettu lämpö 1,1:llä (GJ/vuosi). E_f on se energiamäärä vuodessa, joka on saatu höyryn tuotannossa käytettävistä polttoaineista (GJ/vuosi). E_w on käsiteltyyn jätteeseen sisältyvä energiamäärä vuodessa; se on laskettu käyttäen jätteen alempaa netto-lämpöarvoa (GJ/vuosi). E_i on muualta toimitetun energian määrä, E_w:tä ja E_f:ää (GJ/vuosi) lukuun ottamatta. 0,97 on tekijä, joka vastaa pohjatuhkan ja säteilyn aiheuttamaa energiahävikkiä. R-2 Liuottimien talteenotto tai uudistaminen R-3 Sellaisten orgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto, joita ei käytetä liuottimina (myös kompostointi ja muut biologiset muuntamisen menetelmät) R-4 Metallien ja metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto R-5 Muiden epäorgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto R-6 Happojen tai emästen uudistaminen R-7 Saastumisen torjumiseksi käytettyjen aineiden hyödyntäminen R-8 Katalyyttien ainesosien hyödyntäminen R-9 Öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö R-10 Maaperän käsitteleminen siten, että siitä on hyötyä maataloudelle tai että sillä on ekologisesti hyödyllinen vaikutus

Komission ehdotus	Muutosehdotus
R 11 Toimista R 1 — R 10 syntyneiden jätteiden käyttö	R 11 Toimista R 1 — R 10 syntyneiden jätteiden käyttö
R 12 Jätteiden vaihto jonkin toimista R 1 — R 11 soveltamiseksi jätteeseen	R 12 Jätteiden vaihto jonkin toimista R 1 — R 11 soveltamiseksi jätteeseen
R 13 Jätteen varastoiminen ennen sen toimittamista johonkin toimista R 1 — R 12 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen keräilyä).	R 13 Jätteen varastoiminen ennen sen toimittamista johonkin toimista R 1 — R 12 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen keräilyä).

Perustelu

Tässä käsiteltävän jätedirektiivin liite II tulisi edellä esitettyjen suositusten mukaisesti poistaa ja siirtää asetuksen N:o xxx/xxxx liitteeksi II suosituksen 5 perusteluissa esitetyn nojalla.

Bryssel 14. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi saastuttamattomien maantiejoneuvojen edistämisestä”

(2006/C 229/02)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi saastuttamattomien maantiejoneuvojen edistämisestä, KOM(2005) 634 lopullinen — 2005/0283 COD,

ottaa huomioon komission 21. joulukuuta 2005 EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan ja 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 24. tammikuuta 2006 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Kohti kaupunkiympäristön teemakohtaista strategiaa”, KOM(2004) 60 lopullinen — CdR 93/2004 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Valkoinen kirja — Eurooppalainen liikennepolitiikka vuoteen 2010: valintojen aika”, KOM(2001) 370 lopullinen — CdR 54/2001 fin ⁽²⁾.

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: EU:n kestävän kehityksen strategian uudelleentarkastelu — Vuoden 2005 tilannekatsaus ja suuntaviivat tulevalle”, KOM(2005) 37 lopullinen — CdR 66/2005 fin,

⁽¹⁾ EUVL C 43, 18.2.2005, s. 35.

⁽²⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 8.

ottaa huomioon "kestävä kehitys" -valiokunnan huhtikuun 3. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 48/2006 rev. 1, jonka esittelijä oli Vindelnin kunnanhallituksen jäsen, kunnanneuvos Ewa-May Karlsson (SE, ALDE),

sekä katsoo seuraavaa:

1. Kunnat ja alueet ovat EU:n kansalaisia lähinnä oleva päätöksenteko- ja täytäntöönpanotaso. Tarvitavat toimet ilman puhtauden parantamiseksi Euroopassa on suunniteltava, hyväksyttävä ja toteutettava ja niitä on seurattava käyden vuoropuhelua alue- ja paikallistason sekä Euroopan unionin kansalaisten kanssa.
2. Ajoneuvoliikenteestä aiheutuvien ympäristörasitusten vähentämiseksi ehdotetut käytännön toimet pannaan EU:n 25 jäsenvaltiossa täytäntöön nimenomaan alue- ja paikallistasolla.
3. Alue- ja paikallisviranomaisten tavoitteena on pienentää energiankulutusta ja siten vähentää ilman saastumista, ja ympäristöystävällisten ajoneuvojen käytön edistäminen sopii yhteen tämän tavoitteen kanssa.
4. Saastuttamattomien ajoneuvojen käytön edistämistä ei kuitenkaan saisi jättää yksin paikallis- ja alueviranomaisten harteille. Nyt tarvitaan ehdottomasti toimia, joilla yksityissektori ja julkisia toimeksiantoja saavat yritykset saadaa heti mukaan täytäntöönpanoon.
5. Nykyiset kestävän kehityksen vastaiset suuntaukset voidaan kääntää alueellisten ja paikallisten toimien yhteisvaikutuksella.

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean näkemykset

Alueiden komitea

Yleistä

1.1 **on tyytyväinen** komission tavoitteeseen lisätä ympäristönäkökohtien huomioon ottamista julkisissa hankinnoissa ja siten parantaa ilmanlaatua.

1.2 **kehottaa** muuttamaan suosituksiksi ehdotetussa direktiivissä säädetyt toimet, joiden mukaan viranomaisten tulisi hankkia saastuttamattomia ajoneuvoja.

1.3 **pitää erittäin tärkeänä**, että jos asiasta kuitenkin annetaan direktiivi, ehdotettavat toimet suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä EU:n kuntien ja alueiden kanssa. Käsillä olevaa direktiiviehdotusta valmisteltaessa on kuultu lähinnä ajoneuvo- ja polttoainealan sekä jäsenvaltioiden edustajia.

1.4 **odottaa**, että jos direktiivi hyväksytään, kunnat ja alueet kutsutaan jatkossa osallistumaan sen mukaisten toimien työstämiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Komitean mielestä ei kuitenkaan ole välttämätöntä asettaa komiteaa avustamaan komissiota.

1.5 **tähdentää**, että kansalaisille tulee tiedottaa toteutetuista toimista ja heille tulee havainnollistaa käytännön esimerkein unionin lainsäädäntäprosessi ja sen vaikutukset. Alue- ja paikallisviranomaisilla on tässä toiminnassa keskeinen rooli, mitä korostetaan muun muassa eurooppalaista viestintästrategiaa käsittelevässä valkoisessa kirjassa.

1.6 **on** komission kanssa lähtökohtaisesti **samaa mieltä** ehdotetun direktiivin perusteista ja tavoitteista, mutta **vastustaa** julkisia hankintoja koskevaan lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden asettamista yksinomaan viranomaisille. Kuten Euroopan komissio ehdotetussa direktiivissä paikkansapitävästi toteaa, julkisyhteisöjen hankintojen osuus paketti- ja kuorma-autojen markkinoista on vain noin 6 prosenttia, kun taas linja-autojen markkinoista se on noin 30 prosenttia. Komitea kannattaa sen vuoksi sellaista ratkaisua, jossa yksityissektori on enemmän mukana. Lähtökohtaisesti komitea muistuttaa pehmeiden eli muiden kuin lakisäätteisten toimenpiteiden merkityksestä vihreiden julkisten hankintojen yhteydessä. Etenkin suurkaupungit toteuttavat asianomaisten perusedellytysten täytyessä vapaaehtoisesti korkeita ympäristönsuojelutavoitteita.

1.7 **korostaa**, että velvollisuuksien asettaminen pelkästään julkissektorille saattaa pidättää erityisesti vähävaraisia viranomaisia investoimasta tai pakottaa ne ulkoistamaan yleishyödylliset palvelut.

Lisätoimet puhtaiden maantiekuljetusten edistämiseksi

1.8 **kehottaa** muodostamaan kokonais kuvan toimista, joilla voidaan edistää puhtaita maantiekuljetuksia. Komitea suhtautuu varauksella direktiiviehdotuksen julkiselle sektorille annettavaan ehdottomaan määräykseen hankkia 25 % raskaasta ajoneuvokalustosta saastuttamattomien ajoneuvojen määritelmien perusteella. Komitea pitää parempana sellaisten moottoristandardien käyttöä, jotka koskevat kaikkia ajoneuvoja ja kaikkia asiakasryhmiä. Lisätoimet ovat tarpeen, jotta ilman epäpuhtauksia koskevat raja-arvot saavutetaan.

1.9 **suhtautuu** myönteisesti siihen, että biopolttoaineisiin panostetaan entistä enemmän. Bioetanolin ja biodieselin tuotannon lisääminen Euroopassa ja tavanomaisten polttoaineiden (bensiniin ja dieseliin) korvaaminen niillä tuo mukanaan useita etuja. Tällä tavoin voidaan

- vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä
- turvata energiansaanti öljyvarantojen pienentyessä
- tarjota unionin maa- ja metsätaloudelle mahdollisuus viljellä kasveja ja tuottaa puuraaka-ainetta biopolttoaineiden valmistusta varten
- antaa kehitysmaille mahdollisuus tuoda biopolttoaineita EU:hun
- vähentää luonnonvarojen käyttöä.

Ehdotetut toimet

1.10 **torjuu** saastuttamattomien maantieajoneuvojen edistämistä koskevan direktiivin antamisen. Sen sijaan tulisi toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

- Komission on laadittava aikataulu liikennettä ja kuljetusalaa koskevalle EU:n politiikalle, joka perustuu ongelmien ratkomiseen niiden alkulähteellä, sekä pyrittävä siihen, että
 - Euro 5 -normit tulevat voimaan henkilöliikenteessä vuoden 2007 alusta
 - Euro 6 -normit tulevat dieselkäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen osalta voimaan vuoden 2011 alusta
 - Euro 6 -normit tulevat tavarankuljetusajoneuvojen osalta voimaan vuoden 2012 alusta.
- On toteutettava tiedotus- ja koulutustoimia, jotta voidaan tukea ja edistää saastuttamattomien ajoneuvojen hankintaa julkisella sektorilla. Komission käsikirja ympäristöystävällisistä julkisista hankinnoista on arvokas väline, mutta lisäpanostusta tarvitaan.
- On toteutettava toimia asianmukaisten välineiden kehittämiseksi, jotta julkisten hankintojen yhteydessä voidaan esittää ympäristövaatimuksia.
- On tuettava julkisia hankintoja koskevan "vihreän verkoston" luomista. Verkoston avulla voitaisiin tehdä vertailevia tutkimuksia, levittää hyviä käytänteitä ja asettaa yhteisiä tavoitteita.
- Saastuttamattomia ajoneuvoja ja niihin liittyviä kysymyksiä koskevat toimet on asetettava etusijalle kannustusrakenteissa toteutettavassa EU:n tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.
- On panostettava kotimaisten uusiutuvien energialähteiden ja puhtaiden tieliikenneajoneuvojen kehittämiseen. Tässä

yhteydessä on luotava riittävät mekanismit, joilla edistetään biopolttoaineiden tuotantoon tarkoitettujen viljelymetsien kehittämistä ja istuttamista.

Ehdotetun direktiivin täytäntöönpano alue- ja paikallistasolla

1.11 **korostaa**, että saastuttamattomien maantieajoneuvojen edistämiseksi ehdotetun direktiivin täytäntöönpanoedellytykset vaihtelisivat jäsenvaltioittain.

- Useimmissa jäsenvaltioissa ehdotetun direktiivin mukaiset toimet rahoitettaisiin kokonaan tai osittain valtionveroin, muutamissa taas kunnallisin tai alueellisin veroin ja maksuin.
- Ympäristöystävällisten ajoneuvojen markkinat ovat erilaiset eri puolilla unionia, ja ajoneuvojen saatavuudessa on eroja. Tämä johtuu muun muassa siitä, että muutamissa jäsenvaltioissa on tehty vapaaehtoisia sitoumuksia varata tällaisille ajoneuvoille tietty prosenttiosuus ajoneuvoja ostettaessa tai liisattaessa, ja tämä on vilkastuttanut markkinoita. Myös yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) kehittäminen ja käyttöönotto julkisen sektorin toiminnassa vaikuttaa osaltaan siihen, että ympäristöystävällisten ajoneuvojen osuus kasvaa.

- Yksi jäsenvaltioittain vaihteleva ja erilaisten ympäristöystävällisten ajoneuvojen käyttöönottomahdollisuuksiin vaikuttava tekijä on lisäksi se, paljonko infrastruktuuriin on panostettu. Esimerkiksi erilaisia polttoaineita tarjoavien huoltoasemien verkosto on tärkeä edellytys ympäristöystävällisten ajoneuvojen markkinoiden kehitykselle.

Näiden erilaisten edellytysten vuoksi alue- ja paikallistason tuen tarve vaihtelisi eri puolilla unionia.

Seuranta

1.12 **korostaa**, että jos direktiivi hyväksytään, sen täytäntöönpanoa tulee seurata ja arvioida tiiviissä yhteistyössä alue- ja paikallistason kanssa. On tärkeää kartoittaa direktiivin tuloksia ja tehdä selkoa sekä siitä, paljonko saastuttamattomien ajoneuvojen määrä on lisääntynyt, että siitä, millainen vaikutus tällä on ollut ilmanlaatuun. Alue- ja paikallistasolle sekä unionin kansalaisille suunnattu palaute on edellytys direktiivin tavoitteiden edistämiseksi ja saavuttamiseksi sekä sille, että puhtaan maantieliikenteen edistämiseksi voidaan toteuttaa lisätoimia.

2. Alueiden komitean suositukset

2.1 **kehottaa** unionitason lainsäädäntäelimiä jatkossa kehittämään sekä julkis- että yksityissektoria koskevia yhtenäisiä toimia puhtaiden maantiekuljetusten edistämiseksi.

2.2 **kehottaa** antamaan alue- ja paikallisviranomaisille taloudellista tukea ympäristöystävällisiin julkisiin hankintoihin.

2.3 **pitää erittäin tärkeänä** tiedotus- ja koulutustoimien toteuttamista, jotta voidaan tukea ja edistää saastuttamattomien ajoneuvojen hankintaa julkisella sektorilla.

2.4 **kehottaa** muodostamaan kokonaiskuvan toimista, joilla voidaan edistää puhdasta maantieliikennettä.

2.5 **ehdottaa**, että mahdollisen direktiivin seuranta varten luotava raportointijärjestelmä sovitetaan yhteen muiden raportointijärjestelmien, esimerkiksi Euroopan ilman laadusta ja sen parantamisesta annettavan direktiivin mukaisen järjestelmän kanssa.

2.6 **odottaa**, että kunnat ja alueet kutsutaan jatkossa osallistumaan mahdollisen direktiivin mukaisten toimien työstämiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista”

(2006/C 229/03)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen ”Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista” (KOM(2005) 548 lopullinen — 2005/0221 COD),

ottaa huomioon Euroopan komission 28. marraskuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 24. tammikuuta 2006 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla”, CdR 258/2004 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto — Eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttaminen”, CdR 49/2002 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013)”, CdR 155/2005 fin,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös monivuotisesta ohjelmasta (2004–2006) tieto- ja viestintätekniikan tehokkaaksi integroimiseksi yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiin Euroopassa (eLearning-ohjelma)”, CdR 73/2003 fin ⁽³⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto — Kielten oppimisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistäminen — Toimintaohjelma 2004–2006”, CdR 248/2003 fin ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EUVL C 164, 5.7.2005, s. 59.

⁽²⁾ EYVL C 278, 14.11.2002, s. 26.

⁽³⁾ EUVL C 244, 10.10.2003, s. 42.

⁽⁴⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 33.

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta", CdR 259/2004 ⁽⁵⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle — Valkoisen kirjan 'EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet' seuranta — Ehdotus nuorten vapaaehtoistoimintaa koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi nuorisoalan eurooppalaisista yhteistyöpuitteista 27. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman pohjalta (KOM(2004) 337 lopullinen)",

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle — Valkoisen kirjan 'EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet' seuranta — Ehdotus nuorten parempaa ymmärtämistä ja tuntemusta koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi nuorisoalan eurooppalaisista yhteistyöpuitteista 27. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman pohjalta (KOM(2004) 336 lopullinen)", CdR 192/2004 fin ⁽⁶⁾,

ottaa huomioon "kulttuuri, koulutus ja tutkimus" -valiokunnan 4. huhtikuuta 2006 hyväksymän lausunto-luonnoksen CdR 31/2006 rev 2, jonka esittelijä oli Tukholman läänin maakäräjien jäsen Christina Tallberg (SE, PSE),

hyväksyi 14.–15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

Komission tiedonannon pääsisältö

Lissabonissa maaliskuussa 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että Eurooppa on haasteellisessa tilanteessa sopeutuessaan globalisaatioon ja siirtymässä osaamiseen perustuvaan talouteen. Se korosti, että "kaikilla kansalaisilla on oltava uudessa tietoyhteiskunnassa elämistä ja työskentelemistä varten tarvittavat taidot" ja että "Euroopan tasolla olisi määriteltävä uudet perustaidot ⁽⁷⁾, joita kehitettäisiin elinikäisen oppimisen avulla. Näitä olisivat tietotekniikkataidot, vieraiden kielten taito, teknologiakasvatus, yrittäjyys ja sosiaaliset taidot".

SuosituSEhdotus muodostaa avaintaitoja koskevan eurooppalaisen vertailuvälineen, ja siinä ehdotetaan, miten voidaan varmistaa se, että kyseiset avaintaidot ovat elinikäisen oppimisen avulla kaikkien kansalaisten saavutettavissa.

Osaamisyhteiskunnan kehitys lisää avaintaitojen kysyntää sekä henkilökohtaisella, julkisella että ammatillisella elämäntilanteella.

Lissabonin strategiaa käsittelevä korkean tason ryhmä teki raportissaan marraskuussa 2004 kuitenkin selväksi, että Eurooppa ei tehdä läheskään riittävästi sen hyväksi, että ihmisillä olisi välineet sopeutua muuttuviin työmarkkinoihin. Tämä koskee niin korkeaa kuin vähäistä ammattitaitoa edellyttäviä töitä.

Monet maat ovat aloittaneet esimerkiksi luku- ja laskutaitoa sekä tieto- ja viestintätekniikkaa koskevia perustaito-ohjelmia, jotka on suunnattu aikuisille ja joiden toteutuksesta vastaavat usein kansalaisjärjestöt. Toisaalta monissa maissa tilanne ei vielä ole sellainen, että kaikilla kansalaisilla olisi mahdollisuus oppia ja päivittää perustaitoja.

⁽⁵⁾ EUVL C 164, 5.7.2005, s. 65.

⁽⁶⁾ EUVL C 43, 18.2.2005, s. 42.

⁽⁷⁾ 'Perustaidoilla' tarkoitetaan yleensä luku- ja laskutaitoa, mutta Lissabonissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti lisäämään niihin osaamiseen perustuvassa taloudessa tarvittavat uudet taidot, kuten tieto- ja viestintätekniiset ja yrittäjyyteen liittyvät taidot.

"Elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys" sisältää tiedot, taidot ja asenteet, joiden avulla ihmiset voivat paremmin toteuttaa sekä kestävästi kehitystä että demokraattista kansalaisuutta. Avaintaitoja on kahdeksan: viestintä äidinkiellillä; viestintä vieraili kielillä; matemaattinen osaaminen; digitaaliset taidot; oppimistaidot; ihmissuhdetaidot; kulttuurien väliset valmiudet ja sosiaaliset taidot; yrittäjyys ja kulttuurin ilmaisumuodot.

Alue- ja paikallisviranomaisten merkitys

Alue- ja paikallistasolla on koko Euroopan unionin alueella keskeinen vastuu koulutuksen ja taitojen kehittämisen varmistamisesta elinikäistä oppimista soveltamalla.

Alue- ja paikallisviranomaisilla on ainutlaatuinen asema, kun ajatellaan osallistumista rakentaviin kumppanuuksiin työmarkkinaosapuolten sekä jatko-, täydennys- ja peruskoulutusta tarjoavien oppilaitosten ja -organisaatioiden kanssa perus- ja ammattikoulutuksen tarjonnan soveltamiseksi vastaamaan paikallisia erityistarpeita ja -vaatimuksia.

Erilaiset alueelliset ja paikalliset yhteistyöhankkeet toimivat lisäksi kasvun ja kehityksen ponnistuksena.

Koulutusohjelmien avulla unioni tavoittaa kansalaiset suoraan. Mikään muu unionin toiminta ei kosketa vuosittain niin monia. Ohjelmilla tuetaan lisäksi koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista sekä kannustetaan ihmisiä kehittämään osaamistaan. Alue- ja paikallistason tehtävien kannalta tulisi alueellisten toimijoiden olla merkittävä kohderyhmä koulutusalan ohjelματοimintaan suunnattavia ponnistuksia ajatellen ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ CdR 258/2004 fin

Erinomainen esimerkki alueellisten toimijoiden kanssa toteutettavasta elinikäisen oppimisen levittämisestä ja kehittämisestä unionissa on elinikäistä oppimista edistävä oppimisalueiden verkosto (R3L-aloite), jonka komissio ja alueiden komitea perustivat. Alun perin kyseessä oli kokeilualoite, jolla oli pääohjelmista erillinen budjetti. Nyt aloite on sisällytetty ehdotukseen uuden integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla vuosiksi 2007–2013.

1. Alueiden komitean yleinen kanta

1.1 Alueiden komitea on pitkälti samaa mieltä unionin elinikäisen oppimisen strategiasta, joka kattaa koko elämän varhaislapsuudesta eteenpäin ja johon sisältyy kaikenlainen oppiminen, olipa se sitten virallista, epävirallista tai arkioppimista. Alueiden komitea on eri yhteyksissä korostanut, että elinikäisen oppimisen strategia vaikuttaa suuresta määrin hallinnon alue- ja paikallistasoon toimintaan, koska jäsenvaltioissa kyseisellä tasolla on usein poliittinen ja taloudellinen vastuu opetus- ja koulutusala. Se toimii usein kehityksen ja kasvun koordinoijana, vastaa kansalaisten hyvinvoinnista ja infrastruktuurista sekä hoitaa sosiaaliviranomaisen tehtävää. Alue- ja paikallistasolla on lisäksi työnantajan rooli, joten sen omien työntekijöiden valmiuksien kehittäminen kuuluu myös sen vastuulle ja on sen etujen mukaista⁽⁹⁾.

1.2 Koulutuskysymykset ovat ratkaisevassa asemassa, jos Euroopan kilpailukykyä halutaan parantaa turvaten samalla hyvinvointi. Euroopan merkittävin voimavara, eurooppalaiset ihmiset, on varustettava sellaiseen työelämään ja työnsisältöön, joka eroaa suuresti aikaisempien sukupolvien tilanteesta ja joka muuttuu jatkuvasti ja nopeasti. Niin yrityksillä kuin työntekijöilläkin on edessään muutoksia, joita on hankala arvioida etukäteen.

1.3 Alueellinen ja paikallinen kehitys perustuu tietenkin erilaisiin edellytyksiin ja lähtökohtiin. Se ei kuitenkaan missään tapauksessa ole muusta maailmasta riippumatonta. Alueilla ja yhteisöissä tarvitaan työtä uusilla tuotannonaloilla sitä mukaa, kun vanhat työpaikat katoavat. Näin voidaan välttää kasvun pysähtyminen, esimerkiksi työttömyydestä johtuva sosiaalinen syrjäytyminen, useat sairauslomamat ja monet ennenaikaiset ja ei-toivotut siirtymiset pois työmarkkinoilta.

1.4 Ihmisten osaamista ja kykyä on siksi kehitettävä niin, että ne riittävät osaamiseen perustuvaan toimintaan. Hyvästä kielitaidosta, muista viestintätaidoista ja yhteistyökyvystä tulee

yksilön kannalta yhä tärkeämpiä ominaisuuksia. Yhteistyötä tarvitaan nykyään entistä enemmän, sillä kauppavirrat vilkastuvat ja markkinat globalistuvat ja segmentoituvat. Tämä on totta paikallisten ja alueellisten yritysten ja organisaatioiden välillä mutta myös eri alueiden välillä. Euroopan eri osien sekä Euroopan ja muun maailman välinen riippuvuus muuttuu yhä vastavuoroisemmaksi.

1.5 Työelämän, yhteiskunnan ja korkeakoulutuksen yhteisvaikutus on tärkeä innovaatioiden ja kasvun edellytys alue- ja paikallistasolla. Sosiaalisen koheesion ja kestävä kehityksen varmistamiseksi tarvitaan osallistavaa ja syrjimätöntä infrastruktuuria, joka rohkaisee aktiiviseen kansalaisuuteen ja yhteiseen vastuunkantamiseen.

1.6 Alueiden komitea on jo aiemmin korostanut, että sillä tulee olla aktiivinen rooli elinikäisen oppimisen edistämisessä alue- ja paikallistasolla⁽¹⁰⁾. Tähän sisältyvät myös koulutustavoitteita ja avaintaitoja koskevat kysymykset. Alueiden komitean mielestä on erittäin tärkeää, että käsillä olevassa komission ehdotuksessa käsitellyt kysymykset vaikuttavat myös alue- ja paikallistasolla.

1.7 Alueiden komitea jatkaa työskentelyä aiheen parissa seuratakseen ja tukeakseen tulevaa kehitystä. Lisäksi se ehdottaa, että näitä kysymyksiä käsiteltäisiin tulevaisuudessa yhteistyössä komission kanssa esimerkiksi pilottihankkeen tai tutkimuksen yhteydessä.

1.8 Alueiden komitea korostaa elinikäistä oppimista edistävän oppimisalueiden verkoston (R3L-aloite) merkitystä perus- ja korkea-asteen sekä ammatillisen koulutuksen ja kulttuurilaitosten ja -yhdistysten verkostoitumisen edistämisessä olennaisena osana työllistävyyden ja aktiivisen kansalaisuuden kehittämistä.

2. Jäsenvaltioille annettavia suosituksia koskevat komission ehdotukset

2.1 Edellä mainituista syistä tämän päivän yhteiskunnassa ja työelämässä on äärimmäisen tärkeää keskittyä elinikäisen oppimisen avaintaitoihin, jolloin kehitystä tuetaan alue- ja paikallistasolla sekä kansallisella tasolla ja koko Euroopan unionissa. Alueiden komitea suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen jäsenvaltioille annettavista elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskevista suosituksista.

⁽⁹⁾ CdR 49/2002 fin

⁽¹⁰⁾ CdR 49/2004 fin

2.2 Alueiden komitean mielestä on erityisen myönteistä, että komission ehdotuksessa kiinnitetään huomiota alue- ja paikallistason rooliin ja merkitykseen. Tämä on merkittävä edistysaskel verrattuna komission aikaisempiin ehdotuksiin, joissa on lähes yksinomaan keskitytty kansalliseen ja unionin tasoon.

2.3 Alueiden komitea katsoo, että elinikäisen oppimisen integroitu ohjelma on tärkeä väline, kun halutaan korostaa koulutusalan merkitystä elinikäisen oppimisen avaintaitojen vahvistamisessa. Kansalaisten entistä suurempi liikkuvuus merkitsee taitojen ja valmiuksien leviämistä EU:n alueille ja kuntiin ja voi siten edistää kilpailukykyä ja työllisyyttä.

2.4 Yksi komission suositusten kulmakivistä on sen varmistaminen, että aikuiset voivat koko elämänsä ajan kehittää ja päivittää avaintaitojaan ja että kansallisella sekä alue- ja paikallistasolla kiinnitetään erityistä huomiota ensisijaisiin kohderyhmiin. Vähän koulutetuille suunnatuilla motivaation lisäämiseen ja tiedonlevittämiseen keskittyvillä alue- ja paikallistason toimilla voi olla tässä suuri merkitys. Tarkoituksena on rakentaa ihmisten taitojen, kokemusten ja mielenkiinnon kohteiden varaan eikä lähteä liikkeelle heidän puutteistaan ja ongelmistaan.

2.5 Taloudellisten, sosiaalisten, kulttuuristen ja muiden prosessien muutoksia koskevien komission suositusten vaikutus riippuu siitä, millaisia konkreettisia ja välittömiä toimia jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla toteutetaan. Alueiden komitea korostaakin, että on tärkeää uudistaa virallista ja epävirallista koulutusta kaikilla tasoilla. Uudistusten tavoitteena tulee olla, että koulutus vastaa yhä paremmin EU:n työmarkkinoiden tarpeita ja elinikäisen oppimisen strategian mukaisia vaatimuksia.

2.6 Koulutukseen osallistumisessa ja saavutetuissa tuloksissa ilmeneviin sukupuolieroihin on kiinnitettävä huomiota, ja niitä on torjuttava kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että tyttöjä ja naisia kannustetaan opiskelemaan teknologiaa tai luonnontieteitä. Toisissa yhteyksissä taas on tuettava miehiä. Monilla alueilla ja monissa kunnissa miehet keskeyttävät naisia useammin koulutuksensa, he eivät ole yhtä motivoituneita eivätkä osallistu yhtä todennäköisesti jatkokoulutukseen.

2.7 Alueiden komitea katsoo, että komission ehdottamat suositukset jäsenvaltioille voivat olla todellinen kantava voima kehitettäessä Euroopan koulutusjärjestelmää nopeampaan ja päämäärätietoisempaan suuntaan yhteisenä tavoitteena kilpailukykyisyys, hyvinvointi ja osallistuvuus. Komitea tukee suosituksia ja haluaa esittää niistä seuraavat huomiot:

2.8 Komission suositus 1:

"varmistavat, että yleissivistävä ja ammatillinen peruskoulutus antaa kaikille nuorille mahdollisuudet kehittää avaintaitonsa tasolle, joka antaa heille valmiudet aikuiselämään ja perustan jatko-oppimiselle ja työelämälle;"

Alueiden komitean kanta:

2.8.1 Alueiden komitea korostaa, että jo varhaislapsuudessa on tärkeää tukea tehokkaasti lapsen päämäärätietoista kehitystä ja varmistaa, ettei hänen matkansa varrella tarvitse tuntea epäonnistuneensa. AK painottaa myös, että koulunkäynti nuorena antaa perustan koko eliniän jatkuvalla viralliselle, epäviralliselle tai arkioppimiselle. On tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että lapset ja nuoret oppivat eri tavoin, kypsyvät eri tahtiin ja tavoitteiden saavuttamiseen tarvittava aika vaihtelee. Tämä on suuri haaste koulutusjärjestelmän kehittämiselle ja opettajankoulutukselle.

2.8.2 Erityisesti on tuettava lapsia ja nuoria, joilla on erityistarpeita, esimerkiksi jokin vamma, jotta he voivat osallistua koulutukseen yhdessä muiden lasten kanssa.

2.9 Komission suositus 2:

"varmistavat, että toteutetaan asianmukaisia toimia sellaisten nuorten hyväksi, jotka ovat henkilökohtaisten, sosiaalisten, kulttuuristen tai taloudellisten olojen vuoksi koulutuksen kannalta epäsuotuisassa asemassa ja tarvitsevat erityistukea käyttääkseen koko oppimispotentialinsa;"

Alueiden komitean kanta:

2.9.1 Alueiden komitea on tyytyväinen siihen, että komission asiakirjassa käsitellään tarvetta käynnistää erityisiä toimia niiden hyväksi, joiden aiempi koulutus on puutteellinen. Komitea on yhtä mieltä siitä, että heikot oppimislähtökohdat johtuvat yleensä henkilökohtaisista, sosiaalisista, kulttuurisista ja taloudellisista tekijöistä, ja niihin on tarpeen puuttua yhteistyössä yhteiskunnan muiden sektoreiden kanssa. Työnsaannin, koulutuksen tai muiden mahdollisuuksien tiellä olevien esteiden poistaminen on ehdottoman tärkeää.

2.9.2 Alueiden komitea korostaa, että on tärkeää luoda selkaiset edellytykset, että kaikki oppilaat voivat taustastaan riippumatta saavuttaa koulutustavoitteensa eivätkä keskeytä opintojaan liian aikaisin. Tähän tarvitaan erityistoimia ja erityistä, oppilaan edellytyksiin ja tarpeisiin perustuvaa tukea.

2.9.3 EU ei voi saavuttaa asettamia kunnianhimoisia tavoitteita, jos osa ihmisistä jää työelämän, koulutuksen ja menestyksen ulkopuolelle sukupuolensa, vammaisuutensa, kulttuurisen tai etnisen taustansa, ikänsä tai muiden syiden vuoksi. Alue- ja paikallisviranomaisilla on merkittävä rooli osallistavien ja syrjimättömien strategioiden edistämässä ja yhtäläisten mahdollisuuksien ja oikeuksien takaamisessa kaikille ihmisille.

2.9.4 AK katsoo, että Euroopan alueiden ja kuntien välinen rajatylittävä verkostotyöskentely kokemusten vaihtamiseksi ja tietämyksen kehittämiseksi olisi tervetullutta ja vastaisi R3L-aloitetta. Asiaa on siis ryhdyttävä käsittelemään ja samalla on jatkettava toimintatapojen kehittämistä, tiedonlevittämistä ja tuen keräämistä.

2.10 Komission suositus 3:

"varmistavat, että aikuiset voivat koko elämänsä ajan kehittää ja päivittää avaintaitojaan ja että kansallisella sekä alue- ja paikallistasolla kiinnitetään erityistä huomiota ensisijaisiin kohderyhmiin;"

Alueiden komitean kanta:

2.10.1 AK pitää tätä ehdotusta tärkeänä ja toteaa, että tarpeet vaihtelevat usein paljon alueittain ja yhteiskunnittain. Lisäksi komitea katsoo, että on käytettävä erilaisia tapoja, jos halutaan tavoittaa kaikkia ihmiset. Sen takia on syytä korostaa, että ensisijaiset kohderyhmät on monissa tapauksissa tunnistettava nimenomaan alue- ja paikallistasolla. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kehitetään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja sellaisten organisaatioiden kanssa, joilla on kokemusta aikuisoppimisesta.

2.10.2 AK katsoo, että ensisijaisten kohderyhmien yhteydessä tulee kiinnittää erityishuomiota alue- ja paikallishallinnon työntekijöihin ja heidän julkisiin tehtäviinsä. Kyseisen ryhmän tulee voida kehittää ja päivittää avaintaitojaan työelämässä olon aikana.

2.11 Komission suositus 4:

"varmistavat, että aikuisten jatkuvaan yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen on olemassa asianmukainen infrastruktuuri mukaan luettuina opettajat ja kouluttajat, koulutuksen saatavuuden varmistavat toimenpiteet ja opiskelijoiden tukijärjestelmä, jossa otetaan huomioon aikuisten erilaiset tarpeet;"

Alueiden komitean kanta:

2.11.1 AK on aikaisemmin⁽¹⁾ korostanut, että alue- ja paikallistasolla on tärkeää saada voimavaroja elinikäisen oppi-

misen tukemiseksi, ja painottanut keskustelujen käynnistämistä alue- ja paikallistasolla. Lausunnossaan AK tähdentää, että oppimismahdollisuuksien maantieteellistä saatavuutta on tarkasteltava yhteydessä muihin seikkoihin, joilla parannetaan opetus-tarjonnan saatavuutta yksilön kannalta, niin tarjonnan muodon kuin sijainninkin osalta. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi niin, että toimintaa tarjotaan sekä päiväsaikaan että iltaisin ja viikonloppuisin tai jopa kesäisin ja perinteisinä loma-aikoina. Muita vaihtoehtoja voisivat olla kurssien järjestäminen riittävän usein, etäopiskelu tai joustava opiskelu ja opinto-ohjaus. Tämä voi tarkoittaa myös opiskelijoiden taloudellista tukemista. Huomioon on otettava myös virallisen koulujärjestelmän ulkopuolella eri tavoin tapahtunut oppiminen.

2.11.2 Infrastruktuurin luominen ei saa tarkoittaa yleispätevää ja standardoitua oppimiskeskusta, vaan sen tulee mahdollisimman pitkälti perustua jo olemassa oleviin mahdollisuuksiin sekä paikallisiin edellytyksiin ja tarpeisiin.

2.12 Komission suositus 5:

"varmistavat, että yksittäisille kansalaisille suunnattu aikuisten yleissivistävä ja ammatillinen koulutus on johdonmukaista ja läheisessä yhteydessä työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaan ja muihin nuorisosa koskeviin politiikan aloihin ja että koulutuksen osalta tehdään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa;"

Alueiden komitean kanta:

2.12.1 Alueiden komitea korostaa, että tämä kohta on äärimmäisen tärkeä alueellisen ja paikallisen kehityksen menestystekijä. Alue- ja paikallistason kannalta on erityisen tärkeää, että eri politiikanalat voidaan yhdistää alue- ja paikallistasolla silloin, kun käsitellään elinkeino-, koulutus-, työmarkkina-, kotouttamis- ja sosiaalipolitiikkaa, ja välttää siten rajoittunut "putkiajattelu". Siksi on tärkeää, että vastuu ja toimivalta kulkevat mahdollisimman pitkälti käsikädessä. Alueiden komitea katsoo, että elinikäisen oppimisen integroituun toimintaohjelmaan liittyvien toimien toteuttamiseksi tarvitaan taloudellisia resursseja ja resurssien vapaampaa käyttöä. Yhteiskunnan, työelämän ja korkeakoulutuksen yhteistyö on kasvun avaintekijä alueilla ja kunnissa.

2.13 Komission suositus 6:

"käyttävät liitteenä olevaa asiakirjaa 'Elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys' vertailuvälineenä kehittäessään avaintaitojen opettamista kaikille kansalaisille osana elinikäisen oppimisen strategiaa."

⁽¹⁾ CdR 19/2001 fin

Alueiden komitean kanta:

2.13.1 Alueiden komitea suhtautuu myönteisesti elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskevaan ehdotukseen. Ehdotuksessa on keskeisessä asemassa kysymys siitä, mitä perustaitoja ihmisillä on oltava osaamisintensiivisessä yhteiskunnassa. Nämä avaintaidot voivat olla lähtökohta tulevissa taitotarpeita koskevissa keskusteluissa yhtä lailla unionin tasolla ja kansallisesti kuin alue- ja paikallistasollakin. Kysymys on unionin tasolla erittäin tärkeä Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttamiseksi tehtävän työn kannalta. Taitoihin liittyvät kysymykset konkreettisesti nimenomaan alue- ja paikallistasolla.

2.13.2 Alueiden komitea katsoo, että näistä taidoista on käytävä jatkuvaa ja vireää keskustelua ja vuoropuhelua. Lisäksi niitä on kehitettävä jatkuvasti. Esimerkiksi sosiaaliset ja kansalaisuuteen liittyvät taidot sisältävät erilaisia ulottuvuuksia, joita on myöhemmin mahdollisesti kehitettävä tai jaettava. Monet avaintaidoista liittyvät sitä paitsi kiinteästi toisiinsa.

2.13.3 Alueiden komitea on tietoinen, että komissiossa on jatkettu avaintaitoja koskevan ehdotuksen kehittämistä. Komitea tukee komission laatimaa ehdotusta.

2.13.4 Alueiden komitea tarkastelee seuraavassa kappaleessa lähemmin kutakin ehdotetuista avaintaidoista.

3. Avaintaidot

Elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys kattaa kahdeksan osa-aluetta:

- viestintä äidinkielellä
- viestintä vierailla kielillä
- matemaattinen osaaminen sekä perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla
- digitaaliset taidot
- oppimistaidot
- sosiaaliset taidot ja kansalaistaidot
- aloitteellisuus ja yrittäjyys
- kulttuurin ilmaisumuodot.

3.1 Viestintä äidinkielellä

3.1.1 Alueiden komitea on yhtä mieltä siitä, että on välttämätöntä pystyä **viestimään äidinkielellä** sekä suullisesti että kirjallisesti.

3.1.2 Oma kieli on oppimisen, ilmaisukyvyn ja identiteetin perusta. Oman kielen hyvä hallinta ja hyvät käyttövalmiudet

ovat siten oppimisprosessin perusedellytyksiä. Kieli on tiedonhankinnan lähtökohta ja sille perustuvat myös vuorovaikutteinen viestintä sekä osallistuvuus ja vastuunotto.

3.1.3 Komitea huomauttaa, että komission ja jäsenvaltioiden virastojen olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä alue- ja paikallisviranomaisien kanssa alueilla, joilla puhutaan vähiten käytettyjä ja nykyisin vähiten opetettuja kieliä, jotta entistä useampia voidaan kannustaa opiskelemaan näitä kieliä ⁽¹²⁾.

3.2 Viestintä vierailla kielillä

3.2.1 Tulevaisuuden Euroopassa on entistäkin tärkeämpää hallita useita kieliä. Monipuolinen kielitaito mahdollistaa syvälisten kontaktien luomisen sekä perusteellisen käsityksen hankkimisen muiden maiden kulttuurista, tavoista ja elinoloista. Se on myös tärkeä edellytys korkea-asteen opinnoille ja lähtökohta työmarkkinoiden liikkuvuudelle. Euroopan eri kielialueet ovat jo nyt vastavuoroisesti riippuvaisia toisistaan. Valtioiden väliset vaihdot tulevat lisääntymään, taloudet nivoutuvat yhä tiiviimmin toisiinsa ja tavaroiden ja palveluiden tuotanto tapahtuu yhä useammin valtio- ja kielirajojen yli. Alueiden komitea korostaa, että Euroopan kielellistä monimuotoisuutta on pidettävä rikkautena.

3.3 Matemaattinen osaaminen sekä perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla

3.3.1 Alueiden komitean mielestä on tärkeää, että matemaattista osaamista sekä perusosaamista luonnontieteiden ja tekniikan aloilla kehitetään siten, että opiskelu on oppilaiden kannalta mielekästä ja motivoivaa. Matemaatiikkaa voidaan lisäksi soveltaa muissa aineissa, esimerkiksi fysiikassa, kemiassa, biologiassa ja yhteiskuntaopissa. Matemaattiset ja matemaatiikkaa koskevat tiedot voivat olla luonnollinen osa uutta sivistysajattelua. Luonnontieteiden alan perusosaaminen on tärkeää, jotta voidaan havaita ja ymmärtää yhteyksiä, syitä ja seurauksia ja arvioida esitettyjä väittämiä. Aktiivinen kansalaisuus edellyttää tiettyä matemaattista ja luonnontieteellistä osaamista. Teknistä osaamista tulee kehittää sekä naisten että miesten kokemusten pohjalta. Lisäksi on tärkeää osoittaa, kuinka ennakkokäsitykset ja perinteet ohjaavat käsityksiä siitä, miten miehet ja naiset suhtautuvat tekniseen alaan.

3.3.2 Eurooppalaisen tutkimusalueen yhteydessä olisi erityisesti pyrittävä saamaan nuoret ja naiset kiinnostumaan urasta luonnontieteiden tai teknologian parissa. Tietoyhteiskunnan teknologian varman hallinnan ja kriittisen käytön on oltava kaikkien ulottuvilla. Niin sanottujen tiedepuistojen kehittäminen on mielenkiintoinen väline aiempaa useampien houkuttelemiseksi opiskelemaan luonnontieteellistä tai teknistä alaa.

⁽¹²⁾ CdR 248/2003 fin

3.4 Digitaaliset taidot

3.4.1 On tarpeen kehittää osallistava ja syrjimätön digitaalisia taitoja edistävä verkkoinfrastruktuuri, joka kattaa koko Euroopan unionin. AK pitää sosiaalisesti ja maantieteellisesti tasapuolisen tietoyhteiskunnan luomista hyvin tärkeänä, jotta kaikilla kansalaisilla olisi tarvitsemansa taidot elämiseen ja työskentelyyn digitaalisella aikakaudella. Kyky käsitellä suuria tietomääriä ja monimutkaisia kysymyksiä on näin ollen tärkeä ominaisuus, jota yhä useammat tarvitsevat.

3.5 Oppimistaidot

3.5.1 **Oppimistaidot** käsittävät näkökulman ja lähestymistavan omaan oppimiseen sekä menetelmät uuden tiedon hankkimiseksi. Tämä tarkoittaa, että jokaisen on oltava tietoinen itsestään, toiminnastaan oppimistilanteissa, parhaista oppimistrategioistaan sekä vahvoista puolistaan ja niistä aloista, joilla on vielä varaa kehittyä. Oppimistaidoissa on kyse myös motivaatiosta ja itseluottamuksesta. Elinikäisen oppimisen strategian perustuu pitkälti juuri oppimisenäkökulmaan ja siihen, että oppia voi eri tavoin ja eri tilanteissa. Oppimistaitoihin sisältyy kyky oppia lisää ja oppia uutta. Lisäksi on kyse kyvystä rakentaa uutta jo olemassa olevien taitojen ja valmiuksien sekä elämäkokemuksen varaan ja kyvystä käyttää ja soveltaa niitä erilaisissa tilanteissa.

3.5.2 Alueiden komitea katsoo, että oppimistaidoilla on tietoyhteiskunnassa erittäin suuri merkitys. Erityisen tärkeää on, että tuleville opettajille annetaan jo opiskeluaikana valmiudet työskennellä tällä tavalla. Oppimistaidot eroavat luonteeltaan muista avaintaidoista, sillä ne liittyvät kykyyn kehittää kaikkia muita avaintaitoja. Tästä syystä alueiden komitea katsoo, että tämä avaintaito olisi erotettava muista ja asetettava muiden avaintaitojen edelle.

3.6 Sosiaaliset taidot ja kansalaistaidot

3.6.1 Käsite 'sosiaaliset taidot ja kansalaistaidot' kattaa joukon kysymyksiä, joihin alueiden komitean mielestä on syytä kiinnittää paljon huomiota. Kysymys on henkilökohtaisten ominaisuuksien kehittämisestä ja siitä, että edistetään kykyä luoda kontakteja muihin ihmisiin. Osaamisyhteiskunnalle ominaisessa työ- ja yhteiskuntaelämässä kehittynyt viestintätaito

— laajassa merkityksessä — on entistä tärkeämpi ja kattaa myös kulttuurien välisen yhteisymmärryksen.

3.6.2 Näihin taitoihin liittyy *sosiaalisia tekijöitä* siinä mielessä, että yksilö pitää itseään omalta, perheensä ja ympäristönsä kannalta voimavarana.

3.6.3 Niihin liittyy myös *lääketieteellisiä tekijöitä*, esimerkiksi tietoisuus terveellisen elämäntavan, fyysisen ja henkisen terveyden ja aktiivisen elämäntavan merkityksestä. Samanaikaisesti, kun lääketieteellinen tietämys lisääntyy, lasten ja nuorten terveydentila heikkenee monissa yhteiskunnissa huonojen ravinto- ja liikuntatottumuksien vuoksi. Tilanne voi kehittyä hyvin vakavaksi, jos asiaan ei puututa.

3.6.4 Merkittävä tekijä on myös *yhteiskuntakansalaisen rooli*, johon sisältyy demokratian merkityksen sekä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien ymmärtäminen. Kaikkia näitä seikkoja voidaan edistää alue- ja paikallistasolla. Komitea ehdottaa määritelmän täydentämistä maininnalla siitä, että kansalaisten tulee tuntee EU:n historia ja tavoitteet, keskeiset EU:n perustamisso-pimukset sekä unionin ja jäsenvaltioiden suhteisiin liittyvät seikat, Euroopan perustuslain aikaansaamiseen liittyvät ongelmat ja edistysaskeleet sekä eri politiikanalojen periaatteet.

3.6.5 Alueiden komitea katsoo, että tässä yhteydessä on selkeästi korostettava *kestävää kehitystä* ja sen ymmärtämistä, että olemme vastuussa yhteisestä ympäristöstämme.

3.7 Aloitteellisuus ja yrittäjyys

3.7.1 Aloitteellisuudessa ja yrittäjyydessä on pohjimmiltaan kysymys aktiivisesta lähestymistavasta eli kyvystä muuttaa ajatukset teoiksi. Siksi on tärkeää, että koulujärjestelmä tukee ensimmäisistä vuosista lähtien tällaista aktiivista lähestymistapaa ja kehittää sitä tukevia työmuotoja. Alueiden komitea korostaa, että yritysten perustamisessa on tärkeää hyödyntää myös naisten ja etnisten ryhmien liikeideat. Naiset saattavat lisäksi tarvita eri viranomaisten aktiivista tukea saadakseen käyttöönsä uutta tekniikkaa. Tällaiset tukitoimet yhdessä aktiivisen työmarkkinapolitiikan kanssa voivat vähentää naisten ja miesten työllisyysasteen eroa monissa Euroopan osissa. Edellä mainitut seikat ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan unionin taloudellisen tulevaisuuden ja hyvinvoinnin kannalta ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ CdR 151/2005 fin

3.8 Kulttuurin ilmaisumuodot

3.8.1 Komitea on yhtä mieltä siitä, että on olennaisen tärkeää ymmärtää Euroopan kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta ja säilyttää tämä monimuotoisuus⁽¹⁴⁾. On siis otettava huomioon, että erilaiset ilmaisumuodot, esimerkiksi musiikki, kuvataide, kirjallisuus ja kielet, kuuluvat ihmisen oppimiseen ja kehitykseen. Yleisesti ottaen on tärkeää huomioida ihmisten erilaiset näkökulmat ja näkökannat.

3.8.2 Alueiden komitea haluaa tässä yhteydessä korostaa historiallista näkökulmaa eli sitä, miten Euroopan eri osien väliset kontaktit ovat eri aikakausina vaikuttaneet kehitykseen. Lisäksi jo ainakin viiden vuosikymmenen ajan on ollut olemassa perusteltu ajatus eurooppalaisesta yhteisöstä, jonka konkreettinen muoto Euroopan unioni nyt on.

3.9 Alueiden komitean ehdotus

3.9.1 Alueiden komitean mielestä on tärkeää seurata ja tukea komission suosituksiin perustuvaa tulevaa kehitystä. Se ehdottaa, että näitä kysymyksiä käsiteltäisiin tulevaisuudessa yhteistyössä komission kanssa.

3.9.2 Alueiden komitea tukee komission ehdotusta elinikäisen oppimisen avaintaidoiksi ja katsoo, että avaintaidoista on keskusteltava ja niitä on kehitettävä jatkuvasti.

3.9.3 Alueiden komitea ehdottaa, että ”oppimistaidot” sijoitetaan luettelossa ennen muita avaintaitoja, koska oppimistaitoja koskevassa avaintaidossa näkökulma kohdistuu omaan oppimiseen ja uuden tiedon hankkimismenetelmiin. Näin ollen kyseinen avaintaito korostaa muiden ehdotettujen avaintaitojen edellytyksiä.

3.9.4 ”Sosiaaliset taidot ja kansalaistaidot” -avaintaidossa on korostettava myös kestävää kehitystä ja sen ymmärtämistä, että olemme vastuussa yhteisestä ympäristöstämme.

3.9.5 Alueiden komitea korostaa kulttuurisen tietoisuuden omaksumisen tärkeyttä, sillä se muodostaa perustan avoimelle suhtautumiselle Euroopan kielten ja kulttuurien monimuotoisuuteen, niiden ymmärtämiseen sekä niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin rikastuttaa kaikkien eurooppalaisten elämää.

Bryssel 14. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

⁽¹⁴⁾ Avaintaito nro 8: Kulttuurin ilmaisumuodot

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto — Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: EU:n valmistusteollisuutta vahvistavat toimintapuitteet — Yhtenäisempi lähestymistapa teollisuuspolitiikkaan”

(2006/C 229/04)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta ”Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: EU:n valmistusteollisuutta vahvistavat toimintapuitteet — Yhtenäisempi lähestymistapa teollisuuspolitiikkaan” KOM (2005) 474 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 12. lokakuuta 2005 EY:n perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 10. marraskuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan huhtikuun 6. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 39/2006 rev. 2, jonka esittelijä oli Noord-Brabantin lääninvaltuuston johtokunnan jäsen Onno **Hoes** (NL, ALDE),

Alueiden komitea katsoo seuraavaa:

- 1) Kasvua ja työllisyyttä koskevaan toimintaohjelmaan kuuluu ehdottomana ensisijaistavoitteena EU:n teollisuuspolitiikan uudistaminen ja ajanmukaistaminen niin, että kyetään kohentamaan yhteisön teollisuuden kilpailukykyä. Asian taustalla olevat ongelmat esiintyvät todellakin EU:n kaikilla alueilla, ja sen yhteydessä vaikuttavat prosessit ovat voimakkaita ja vaativia. Niinpä AK on tyytyväinen komission pyrkimyksiin ja sen valmiuteen edistää ponnekkaasti välttämättömiä muutoksia.
- 2) On kiirehdittävä, kun muistetaan, miten nopeita muutoksia maailmantaloudessa tapahtuu. Eurooppalaisen teollisuuden kilpailuasemaan kohdistuu ankara paine. Euroopan teollisuuspolitiikan uudistukselta edellytetään sen vuoksi erityistä ripeyttä ja tehokkuutta. AK arvostaa sitä, että komissio on kehottanut osapuolia sitoutumaan asiaan ja että useiden yrityselämän alojen organisaatiot ovat lupautuneet siihen. Komiteaa askarruttaa kuitenkin, tarjoaako tämä riittävät lähtökohdat. Eurooppa voi kehittää tulevaa vahvuuttaan maailmanlaajuisessa talouskilpailussa ennen kaikkea kilpailukykyisillä alueilla, joihin tässä lausunnossa viitataan termillä *valley*. Termin innoittajana on piilaakson (*Silicon Valley*) käsite sekä Maailman talousfoorumin (*World Economic Forum*) filosofia. Kyseiset eurooppalaiset ”teknologiaaaksot”, jotka on rakennettu vanhan teollisuuden ja vanhojen sektoreiden pohjalta, pitävät tulevaisuuden talous- ja yhteiskuntauudistuksia käynnissä.
- 3) Esimerkkeinä tällaisista alueista voidaan mainita Tukholma, Cambridge, Baijeri, Rhône-Alpes, Kaakkois-Alankomaat sekä kukoistuksensa kynnyksellä olevat alueet Vermlanti, Riika ja Sachsen-Anhalt. AK kehottaa komissiota muodostamaan kyseisestä lähestymistavasta Euroopan teollisuuspolitiikan ”uuden toimintaohjelman” ytimen, jotta eurooppalaisten taloudellisten aluekokonaisuuksien syntyminen voidaan ottaa entistä paremmin huomioon. Tämä edellyttää nykyisten ehdotusten huomattavaa terävöittämistä, sillä niissä puhutaan pelkästään toimintaedellytysten luomisesta, eivätkä ne siis ole riittävän innovatiivisia. Uudessa eurooppalaisessa teollisuuspolitiikassa tulee panostaa ennen kaikkea teknologian, tuotteiden ja markkinaolosuhteiden uusiin yhdistelmiin suunnatun sektorienvälisen kehityksen edistämiseen.
- 4) AK tekee tässä lausunnossa joukon käytännön ehdotuksia, joilla pyritään EU:n toimintavälineistön huomattavaan tarkoituksenmukaistamiseen ja entistä pidemmälle vietyyn yhdentämiseen. Poliitikalle on luotava luja pohja jo tulevalle Saksan puheenjohtajuuskaudella. AK kehottaa komissiota ja parlamenttia ehdottamaan innovatiivista ja aloitteellista politiikkaa.

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

Sektoreiden väliset ehdotukset

1.1 Komission toimintamalli sisältää seitsemän sektoreiden välistä ehdotusta eri teollisuudenalojen muodostamille ryhmille yhteisiin haasteisiin paneutumiseksi ja yhteisvaikutusten vahvistamiseksi politiikan eri osa-alueiden välillä:

- aloite teollis- ja tekijänoikeuksien suojan sääntelemiseksi
- kilpailukykyä, energiaa ja ympäristöä käsittelevä korkean tason ryhmä
- (kansainvälisille) markkinoille pääsyä koskevia toimenpiteitä
- uusi ohjelma säännösten yksinkertaistamiseksi
- sektorikohtaisen osaamisen parantaminen (työntekijöiden pätevyyden lisääminen)
- valmistusteollisuuden rakennemuutosten hallinta
- yhtenäinen tutkimusta ja innovaatiotoimintaa koskeva lähestymistapa.

1.2 Poikkeuksetta kyse on toimenpiteistä, joilla on keskeinen merkitys Euroopan teollisuuden kilpailukykyyn kasvun kannalta. Näin ollen AK antaa periaatteessa ehdotukselle lujan tukensa. Komitean erityisen kiinnostuksen kohteena on teollisuuden rakennemuutosten suunnittelu, mutta myös uuteen lainsäädännön yksinkertaistamisohjelmaan olisi kiinnitettävä yhtä paljon huomiota. Se on tässä yhteydessä asian ydin: on siirryttävä uuden, alueiden tekemän teollisuuspolitiikan tukemiseen ja helpottamiseen. Keskusteltaessa siitä, miten globalisaatioon liittyviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin tulee suhtautua, on Euroopan unionin kilpailukykyyn oltava keskeisellä sijalla lastemme hyvinvoinnin takaamiseksi. On torjuttava vanhojen saavutusten säilyttämiseen perustuva menneisyyteen suuntautuva protektionistinen lähestymistapa. Komission ehdottaman globalisaatiorahaston kaltaisiin aloitteisiin ei pidä ryhtyä niinkään puolustuslähtökohdista, vaan ne on suunnattava kehittämiseen esimerkiksi tukemalla uusien lupaavien alojen koulutusta.

1.3 AK kannattaa tiiviimmän yhteyden luomista EU:n alueelliseen innovaatiopolitiikkaan, joka on suunnattu myös vahvasti klustereiden ja uusien yhteistyömuotojen edistämiseen. EU:n ja alueiden yhteistyöstä löytyy jo joukko hyviä esimerkkejä, joista mainittakoon Noord-Brabantin läänin innovoinnin toimintaohjelma 2005—2010 *Connecting, creating and enabling winners*.

1.4 Nimenomaan sektorien välisten ehdotusten kehittäminen tarjoaa mahdollisuuksia eurooppalaisen teollisuuspolitiikan uudistamiseksi ja sen yhdentämiseksi. Tämä tausta huomioon ottaen seuraavassa käsitellään lyhyesti muutamia ehdotetuista toimenpiteistä. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää mahdollisuuteen yhtenäistää toimintatapaa entisestään.

Kilpailukykyä, energiaa ja ympäristöä käsittelevä korkean tason ryhmä

1.5 Energia ja ympäristö ovat tulevana vuosina ensisijaisen tärkeitä maailmanlaajuisia kysymyksiä.

EU:n on edistettävä ilmapiiriä, jossa uhkat voidaan muuntaa mahdollisuuksiksi. Kyseiset alat tarjoavat kiintoisia uusia markkinoita sekä kosketuskohtia Euroopan teollisuus- ja tutkimuspolitiikalle.

Tuloksena olisi, että energia-alaa ja kestävä kehitystä (entistä ympäristöystävällisemmät tuotteet ja tuotantoprosessit) ei enää käsiteltäisi erillisinä kysymyksinä, vaan ne muodostaisivat teollisuus- ja innovaatiopolitiikan olennaisen osan. Vaihtoehtoisten energialähteiden kehittämiseen olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Energiakulut muodostavat huomattavan osan teollisuutemme tuotantokustannuksista. AK kehottaa jäsenvaltioita lisäämään sähköverkkojen yhteenliitännäkapasiteettia, jotta Euroopan teollisuus pystyisi energiamarkkinoiden vapauttamisen ansiosta ostamaan kaasua ja sähköä koko Euroopan alueelta. Yhdenvertaisten kilpailuolosuhteiden luomista Eurooppaan voidaan edistää tehokkaasti siten, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat energiayhtiöissä aktiivisina osakkeenomistajina.

Sektorikohtaisen osaamisen lisääminen

1.6 AK korostaa, että uutta teollisuuspolitiikkaa on tarkasteltava Lissabonin strategian puitteissa ja maailmanlaajuistumisen kontekstissa. Kehityksestä seuraa rakennemuutosprosesseja alueilla ja jäsenvaltioissa. Kuten alueiden komitean aiheesta "Rakenneuudistukset ja työllisyys" (CdR 148/2005 fin) antamassa lausunnossa todetaan, on välttämätöntä varmistaa rakenneuudistusten hyvä hallinnointi (vrt. myös komitean esittämät huomiot globalisaatiorahaston toteuttamisesta kehittämis- eikä puolustuslähtökohdista). EU:n toiminnassa olennaista on taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäminen; sen tulee muodostaa myös entistä toimivampien ja joustavampien eurooppalaisten työmarkkinoiden perusta. On suositeltavaa, että "sosiaalinen innovaatio", josta tässä on kyse, tuodaan keskustelussa entistä keskeisempään asemaan. Keskeisin kysymys on, miten voidaan parantaa (koulutus)tasosta riippumatta Euroopan kaikkien työntekijöiden mahdollisuuksia mukautua joskus mittaviinkin uudelleenjärjestelyihin ilman rakennetyöttömyyden vaaraa.

1.7 Työn tuottavuuden, työvoiman osallistumisen ja työvoiman liikkuvuuden parantaminen on olennaista Euroopan unionin kilpailukykyyn kannalta. Tähän on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota sekä jäsenvaltioiden toiminnassa että EU:n ohjelmissa ja rakennerahastotoimissa. On myös lisättävä EU:n ulkopuolelta peräisin olevien korkeasti koulutettujen mahdollisuuksia päästä (tilapäisesti) eurooppalaisille työmarkkinoille, sillä myös kyseisenlainen vapauttaminen parantaa Euroopan unionin kilpailukykyä.

Teollis- ja tekijänoikeudet

1.8 AK toteaa, että erällä merkittävällä eurooppalaisilla tuotantosektoreilla on edelleen huomattava etulyöntiasema kilpailijoihinsa verrattuna mutta että maailmanlaajuistuminen voi vaikuttaa myös niihin kielteisesti. Teollis- ja tekijänoikeuksien asianmukainen turvaaminen on elintärkeää EU:n kilpailuaseman kannalta. Teollis- ja tekijänoikeuksien suojeleminen kannustaa innovatiivisiin toimiin ja uusien yritysmallien kehittämiseen. Sääntelykehys on mukautettava nopeasti muuttuvaan tekniseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen. Alan lainsäädännön tulee olla selkeää, ja sen tulee taata oikeusvarmuus. Säännöt tulee laatia ja niitä tulee myös soveltaa sekä Euroopan unionin tasolla (yhteisön lainsäädäntö) että maailmanlaajuisesti (WTO, TRIPS). Pk-yrityksiä voidaan pitää innovoinnin vetureina, mutta monet alalla toimivat eivät edelleenkään tiedä, miten heidän tarkalleen ottaen tulisi toimia tilanteissa, joissa heidän teollis- ja tekijänoikeuksiaan on loukattu. Suuria ongelmia monille pk-yrityksille aiheuttavat erittäin korkeat patenttikustannukset, jotka ovat Euroopassa paljon korkeammat kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa. Patenttikustannusten kannalta on erittäin tärkeää, että 30 vuotta kestäneen keskustelun jälkeen yhteisöpatentti saadaan nyt viimein käyttöön. Euroopan komissio teki aihetta koskevan käytännön ehdotuksen jo viisi vuotta sitten, mutta asian käsittely neuvostossa on kielijärjestelmää koskevan kiistan vuoksi edelleen täysin umpikujassa. AK kehottaa Euroopan komissiota tekemään perustamissopimuksen 95 artiklan pohjalta ehdotuksen yhdenmukaistamisdirektiiviksi. Siten voitaisiin säilyttää kansalliset patenttijärjestelmät, jotka kuitenkin alistettaisiin vastavuoroisen tunnustamisen periaatteelle. Rajoittamalla kielten määrä kulloisenkin jäsenvaltion kieleen ja Englantiin voidaan yhteisöpatentin kustannuksia pienentää huomattavasti, mikä hyödyttää etenkin pk-yrityksiä. Siten voidaan luoda kansainvälisesti kilpailukykyinen patentti. Lisäksi on minimoitava patentin omistamiseen liittyvät verot, joita edelleen kannetaan useissa EU:n jäsenvaltioissa ja jotka eivät kannusta innovaatioiden kehittämiseen.

Yhtenäinen tutkimusta ja innovaatiotoimintaa koskeva lähestymistapa

1.9 EU:n seitsemännellä tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmalla ja yhteisön aloiteohjelmalla on yhdessä rakennerrahastojen kanssa hyvin merkittävä tukeva ja ohjaava rooli. Seitsemannen puiteohjelman tukirahoilla on keskeinen merkitys EU:n kilpailuasemalle ja huipputeknologian alueiden vahvistamiselle. Näitä määrärahoja ei saa vähentää rahoituspuitteita laadittaessa.

1.10 Tässä lausunnossa kehoitetaan nimenomaisesti kiinnittämään huomiota eurooppalaisten taloudellisten aluekokonaisuuksien (eurooppalaisten teknologiaaaksojen, *valleys*) edistämiseen. Sitä varten on välttämätöntä helpottaa esimerkiksi seitsemännen tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmaan ja yhteisön aloiteohjelmaan kuuluvien rakennerrahasto- ja puiteohjelmatoimien yhdistämistä alueittain. AK kehottaa Euroopan komissiota tekemään asiaa koskevia käytännön ehdotuksia.

Tärkeää on muun muassa huippututkimuksen resurssien yhdistäminen sellaisten otsakkeiden alle kuin ”avoimen innovaatiokulttuurin” kannustaminen ja klustereiden muodostaminen alueilla.

1.11 Kestävän talousmallin kehittäminen huipputeknologian sijaintialueelle edellyttää muutakin kuin voimakasta investointia

tutkimukseen. Tästä ovat osoituksena muun muassa Brainport Eindhovenin alueen kokemukset. Tietyn osaamisen erilaisten sovellusten moninaisuuden edistäminen useissa innovaatioketjuissa luo uusia työpaikkoja kaikilla tasoilla ja sitoo osaamisen kyseiseen alueeseen. Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on siten oikeus samankaltaisiin kannustimiin kuin osaamisen kehittäjillä. AK kehottaa Euroopan komissiota hyödyntämään yhteisön ohjelmien ja rakennerrahastojen kerrannaisvaikutuksia ja suunnittelemaan ohjelmat entistä enemmän muutamien innovaatioketjujen kannustamiseen kullakin alueella. Siten voidaan luoda huomattava määrä sekä akateemisen tason että korkeamman ammattikoulutus- ja opistotason uusia työpaikkoja.

1.12 Viimeksi mainittuun kohtaan liittyen AK haluaisi kiinnittää erityistä huomiota pk-yritysten heikkoihin mahdollisuuksiin hyödyntää EU:n puiteohjelmia sekä rahastoja. Kyseessä on komitean mielestä suuri ongelma, ja tavoitetta etenkin pk-yritysten edistämiseksi tuskin voidaan saavuttaa ilman yksinkertaistamistoimia. On tärkeää lisätä avoimen innovoinnin kulttuuria, jossa pk-yritysten olisi helpompi päästä käsiksi yhdistettyihin resursseihin ja hankkeisiin.

1.13 Alueellisesta innovointipolitiikasta kerättyjen kokemusten pohjalta vaikuttaa siltä, että pk-yritykset hyötyvät etenkin yhteistyöstä suurempien yritysten kanssa. Tämän vuoksi AK katsoo, että eurooppalaisessa teollisuuspolitiikassa tulisi kiinnittää enemmän huomiota suurten (!) ja keskisuurten tai pienten yritysten väliseen vuorovaikutukseen. Myös pk-yritysten ja tutkimuskeskusten välinen vuorovaikutus on erittäin tärkeää.

1.14 Komitea esittää lisäksi vielä muutamia huomioita mahdollisuuksista lisätä eurooppalaisen teollisuuspolitiikan yhtenäisyyttä. Erityistä huomiota ansaitsee teollisuuspolitiikan yhdistäminen kestävästä kehityksestä ja yhteiskunnallista koheesiota edistävän politiikan kanssa: tämä kuuluu EU:n keskeisiin haasteisiin. Kyseisen ohjelman avulla Euroopan komissio voi osaltaan varmistaa, että kestävä kehityksen periaatteita noudattavan eurooppalaisen osaamisyhteiskunnan luomisen puitteissa painotetaan entistä enemmän uusia yhteistyömuotoja sekä tuotemarkkinayhdistelmiä sellaisilla aloilla kuin hoitopalvelut (lääketieteelliset tekniset innovaatiot), ympäristö ja energia. Eurooppalaiselle elinkeinoelämälle tarjoutuu tässä mielenkiintoisia uusia markkinoita.

1.15 Komitea on jo todennut, että Euroopassa korkean tason taloudellisia toimia yhdistellään ja spesialisoidaan yhä enemmän. Tätä kehityssuuntaa voidaan vahvistaa muilla politiikan aloilla, kuten maankäyttöpolitiikassa ja nykyaikaista infrastruktuuria koskevassa politiikassa. EU:n politiikassa tulisi pyrkiä entistä enemmän luomaan toimivia edellytyksiä (rajanylittävälle) huippusijaintipaikoille, jotka ovat yhteydessä keskenään ja joiden yhteydet perustuvat moderniin eurooppalaiseen infrastruktuuriin. Myös komission puheenjohtajan José Manuel Barroson ajatus EU-yliopiston (Euroopan teknologiainstituutin ETI:n) perustamisesta ansaitsee tukea. Teknologian alan huippulaitoksen perustaminen Euroopan unioniin voi estää aivo-voiton jatkumisen maailman muihin osiin. On jo korkea aika, että EU:hun perustetaan oppilaitos, jota voidaan tasoltaan verrata esimerkiksi Bostonin MIT:hen (*Massachusetts Institute of Technology*).

(¹) Suuryrityksen käsitteen määrittämiseen tulisi myös kiinnittää huomiota.

Sektorikohtaiset ehdotukset

1.16 Komissio aikoo esittää seuraavia uusia aloitteita:

- lääkefoorumia
- biotieteitä ja biotekniikkaa koskevan strategian välitarkistus
- kemianteollisuutta ja puolustusteollisuutta käsittelevät uudet korkean tason ryhmät
- Euroopan avaruusohjelma
- tieto- ja viestintätekniikan kilpailukykyä käsittelevä erityisryhmä
- koneenrakennusalaan koskeva poliittinen vuoropuhelu
- kilpailukykyä koskevat tutkimukset (tieto- ja viestintätekniikan alasta, elintarviketeollisuudesta sekä muoti- ja muotoiluteollisuudesta).

1.17 Euroopan komission toimintamallin pohjana olevat sektorikohtaiset tutkimukset osoittavat, että eurooppalainen teollisuus pystyy säilyttämään kilpailukykyä maailmanlaajuisella tasolla. Ratkaisevaa ”maailmanluokan saavutusten” kannalta on, onko teollisuudella riittävää osaamista ja innovointikykyä uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien luomiseksi.

1.18 Oleellista on, että kyseinen muutos- ja uudistusprosessi saa jatkuvaa vahvaa tukea sekä EU:lta että asianomaisilta jäsenvaltioilta. EU:n harjoittamiin edistämistoimiin liittyen voidaan todeta, että nykyiset EU:n puiteohjelmat tarjoavat tehokkaan välineistön yhdessä EU:n (uusien) rakennerahastojen kanssa.

1.19 Sellaisilla aloilla kuin kone- ja järjestelmäteollisuudessa ratkaisevan tärkeitä EU:n strategisten suunnitelmien luomisessa ovat kohdentaminen ja massatuotanto. ENIAC:in (*European Nanoelectronics Initiative Advisory Council*) ja Artemiksen strategisilla suunnitelmilla on tässä yhteydessä keskeinen merkitys alan eurooppalaisten ja kansallisten investointien kannalta.

1.20 Sen lisäksi, että yksittäisten sektoreiden kilpailukykyyn on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota, on myös tärkeä panna merkille, että Euroopan unionin tuleva hyvinvointi riippuu yhä enemmän sektoreiden välisistä toimista. Tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota myös Euroopan komission toimintamallissa. Teollisuuspolitiikan avulla voidaan nopeuttaa alan kehitystä edistämällä sektoreiden välistä vuorovaikutusta. Tämä johtaa aika ajoin väistämättä merkittäviin tuote- ja markkinainnovaatioihin. Osassa sektoreista tämä kehitys onkin jo nähtävissä. Esimerkkeinä mainittakoon elintarvike- ja lääke-sektorit (biotieteet), biolääketieteellinen teknologia sekä autonvalmistuksen ja huipputeknologian järjestelmät.

1.21 Näin ollen Euroopan komission toimintamallissa määritellyt neljä laajaa ryhmää eivät ole riittävän kattavia. Biotiedelalta on jäänyt esimerkiksi mainitsematta hyvin tärkeä molekyyliarisen lääketieteen ala. Lisäksi tulisi mainita erityisesti myös nanoelektronikka ja sulautetut järjestelmät. Myös ”muoti- ja muotoiluteollisuus” -sektori tulisi nimetä uudelleen ”luovaksi teollisuudeksi”.

1.22 Vaikuttaa siis yhä tärkeämmältä edistää teollisuustoiminnan yhtenäisiä klustereita ja tukea syntyviä teollisen toiminnan muotoja. Komitea kehottaa Euroopan komissiota käsittelemään asiaa toimintamallissaan perusteellisemmin ja selkeämmin.

1.23 Tarkasteltaessa EU:n kaikkien innovatiivisten alueiden menestystä keskeinen tekijä tässä yhteydessä on niin kutsuttu klusterimalli, joka käsittää tiiviin rakenteellisen yhteistyön hallintoelinten, yritysten ja osaamiskeskusten välillä. Esimerkkeinä näistä alueista mainittakoon Tukholma, Baijeri, Île-de-France, Rhône-Alpes ja Kaakkois-Alankomaat. Kyseistä klusteri- edistämiseen perustuvaa lähestymistapaa tulisi varauksettomasti tukea uudistetun ja yhtenäisemmän eurooppalaisen teollisuuspolitiikan puitteissa.

2. Alueiden komitean muut suositukset

Eurooppa vuonna 2027 (tulevaisuuden visio)

2.1 Euroopan komission toimintamallissa konkretisoidaan entisestään Lissabonin strategiaa ja Göteborgin tavoitteita, ja asiakirja onkin tässä suhteessa hyvin johdonmukaisesti laadittu. Kuten aiemmin jo todettiin, asiakirja sisältää komitean mielestä monia hyviä ja hyödyllisiä suunnitelmia. Harvat lienevät toista mieltä. Komission toimintamallista puuttuu kuitenkin selkeä tulevaisuuden visio Euroopan vahvimmista ominaispiirteistä kilpailussa muun maailman kanssa.

2.2 AK suosittelee inspiroivan ja innostavan vision kehittämistä. Millainen on Euroopan tilanne vuonna 2027? Miten teollisuudenalat ovat reagoineet vuonna 2006 määriteltyihin haasteisiin? Missä määrin pyrkimyksellä luoda ”älykkäitä alueita” on onnistuttu saavuttamaan taloudellinen ja sosiaalinen uudistus kaikissa jäsenvaltioissa? Onko pyrkimyksellä saavuttaa kestävä kehitys pohjautuva osaamisyhteiskunta onnistuttu luomaan uusia mahdollisuuksia ja markkinoita energia-, ympäristö- ja hoitoaloilla? Ja niin edelleen.

Panostetaan huippusaavutuksiin pyrkimiseen Euroopassa sekä vuorovaikutukseen alueiden kanssa

2.3 Komitean mielestä tulisi panostaa entistä enemmän asianomaisilla alueilla mahdollisuuksia tarjoaviin kehityskuluihin ja samalla luoda yhteyksiä taloudellisen toiminnan keskittymiin ja erikoisaloihin, jotka tulevat kehittymään Euroopassa seuraavien vuosien aikana entistä nopeammin. Lähtökohdana on, että huippualueiden tukeminen edistää huomattavasti kokonaisvaltaista taloudellista ja sosiaalista uudistusta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

2.4 Komitea suosittelee, että EU:n teollisuuspolitiikan uudistamispyrkimyksen yhteydessä yksilöidään kilpailukykyiset huippualueet Euroopassa sekä kussakin jäsenvaltiossa ja että EU:n investointiohjelmia suunnataan kyseisille alueille valtakunnallisten ja alueellisten investointien täydentämiseksi. Lisäksi olisi tuettava niiden aineellisten ja henkisten tuotteiden menekkiä.

Kyseisessä uudistetussa eurooppalaisessa teollisuuspolitiikassa, jossa huomio suunnataan erityisesti mahdollisuuksia tarjoaviin kehityskuluihin ja eurooppalaisiin taloudellisiin aluekokonaisuuksiin, on kiinnitettävä nimenomaisesti huomiota myös kehityksessä jäljessä oleviin alueisiin ”uuden yhteisvastuullisuuden” nimissä. AK ehdottaa, että Euroopan komissio luo kannustinjärjestelmän esimerkiksi asettamalla EU:n puiteohjelmista ja rakennerahastosta myönnettävien tukien saamisen ehdoksi alueiden välisen taloudellisten kumppanuuksien solmimisen.

Sektorikohtaisesta lähestymistavasta klusterikohtaiseen lähestymistapaan (uudet alat)

2.5 Eurooppaa eteenpäin vievien alojen kannustaminen tavalla, joka nostaa ne maailmanluokkaan, kuuluu nyt ja tulevaisuudessakin EU:n teollisuuspolitiikan keskeisiin tavoitteisiin. Euroopan tuleva hyvinvointi riippuu kuitenkin enenevässä määrin sektoreiden välisistä toimista. Komitea suosittelee, että jo tapahtuvaa omaehtoista kehitystä korostetaan enemmän Euroopan komission toimintamallin ”neljässä laajassa ryhmässä”.

2.6 Komitea suosittelee näin ollen, että Euroopan komissio kiinnittää EU:n uudessa teollisuuspolitiikassa enemmän huomiota sektoreiden välisen lähestymistavan strategiseen merkitykseen ja samalla tunnustaa sektoreiden välisen vuorovaikutuksen voimakkaat vaikutukset. Hallintoelinten, teollisuuden ja osaamiskeskusten välinen rakenteellinen yhteistyö (*triple helix*) onkin onnistumisen välttämätön edellytys. Kyseinen klusterimalli on yksi uuden eurooppalaisen teollisuuspolitiikan tunnusmerkeistä.

2.7 Sektoreiden väliseen vuorovaikutukseen kannustamalla tähdätään innovaatioihin ja kokonaan uudenlaisiin teollisuuden tuotteiden ja markkinaolosuhteiden yhdistelmiin. Vuorovaikutus ei rajoitu kuitenkaan pelkästään teollisuuden aloihin. Myös kontaktit muihin sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin aloihin synnyttävät uudenlaista dynamiikkaa. AK viittaa tässä vuorovaikutukseen taiteen ja kulttuurin kanssa (luova teollisuus), kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen (uusi kulttuurienvälinen yrittäjyys) tai vuorovaikutukseen ammattikoulutuksen kanssa (uudistettu ammattitaito). Myös tällä alalla EU voi ja sen tulee olla tärkeässä kannustavassa roolissa. AK kehottaa Euroopan komissiota kiinnittämään asiaan huomiota ohjelmissa sekä uusissa rakennerahastoissa.

Integraation edistäminen

2.8 Nimenomaan sektorien väliset ehdotukset tarjoavat mahdollisuuksia EU-politiikan yhtenäistämiseen. Komitean mielestä seuraavat toimet vaativat erityistä huomiota:

- Energian, ympäristön ja hoitopalveluiden alalla ”yhteiskunnalliset ongelmat” voitaisiin muuntaa uusiksi markkinaraoiksi tulevan kestäväan kehitykseen ja osaamiseen pohjautuvan eurooppalaisen yhteiskunnan puitteissa (ks. kohta 2.1).
- Tulisi luoda sosiaalista innovointia käsittelevä erityistöryhmä, joka ei olisi irrallaan Euroopan teollisuuspolitiikasta vaan joka päinvastoin olisi sen kiinteä osa. Sen lisäksi, että ryhmä tarkastelisi henkilöstön huipputasoa, se myös pyrkisi avaamaan näkymiä vähemmän koulutetulle työvoimalle.
- Tulisi laatia tutkimuksen ja innovoinnin yhdenmestetty lähestymistapa: suunnitelmassa ja suuntaviivoissa tulisi lisätä puiteohjelmien ja rakennerahastojen koherenssia, ja voimavaroja tulisi keskittää huippututkimukseen.

- Komissio ei käsittele asiakirjassaan julkisten hankintojen politiikkaa. Sen tulisi kuitenkin muodostaa yksi sektoreiden välisistä poliittisista aloitteista pk-yritysten tukemiseksi, sillä näillä yrityksillä on yhä suurempia vaikeuksia päästä osalliseksi EU:n julkisista hankinnoista.
- Myös muiden EU:n politiikkojen puitteissa tulisi edistää (rajanylittävien) kansainvälisten huippusijaintipaikkojen luomista Euroopassa.

Byrokratian vähentäminen — välineet pk-yritysten ulottuville

2.9 Komission toimintamallissa korostetaan perustellusti pk-yritysten suurta innovointikykyä. Toimien käytännön vaikutus pk-yrityksiin riippuu kuitenkin täysin EU:n lainsäädännön yksinkertaistamisesta. Nykyiset pk-yrityksiä koskevat ehdotukset vähentävät esimerkiksi huomattavasti mahdollisuutta tukea pk-yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaa, mikä on räikeässä ristiriidassa Euroopan maailmanlaajuisen kilpailuaseman lujittamista koskevan pyrkimyksen kanssa. Jo nykyisellään yhdysvaltalainen pk-yritys investoi seitsemän kertaa enemmän tutkimukseen ja kehittämiseen kuin eurooppalainen pk-yritys.

2.10 Pian ei löydy enää yhtäkään yritystä, joka suostuisi täyttämään kaikki EU:n hallinnolliset vaatimukset saadakseen 15 prosentin tuen. Näin ollen AK kannattaa laajamittaista byrokratian vähentämistä, jotta pk-yrityksillä olisi paremmat mahdollisuudet hyödyntää EU:n puiteohjelmia sekä rahastoja. Komitea tukee varauksettomasti kaikkia tähän tähtäviä Euroopan komission ehdotuksia.

Tässä yhteydessä paikallis- ja alueviranomaiset pk-yrityksiä lähimpänä olevina hallintoviranomaisina voivat osallistumiseensa helpottaa pk-yritysten pääsyä yhteisön tuen piiriin.

2.11 Sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen EU:n lainsäädännön avulla ovat kyseistä lainsäädäntöä koskevan tarkan kustannus-hyöty-analyysin ohella Lissabonin tavoitteiden saavuttamisen olennainen edellytys. Keskeistä tässä yhteydessä on laatia arvio EU:n lainsäädännön vaikutuksista yrityselämään (*business impact assessment*). Ehdoton edellytys kyseisen vaikutustenarvioinnin laadun takaamiseksi on, että arvioinnin suorittaa riippumaton kolmas osapuoli objektiivisin kriteerein. AK kehottaa Euroopan komissiota tekemään asiaa koskevan ehdotuksen mahdollisimman pian. Mallina voisi toimia Alankomaissa käytettävä riippumaton auditointielin (*Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten*, ACTAL).

Lopuksi

Viitaten komission suunnittelemaan tulevaan välitarkastukseen AK haluaisi erittäin mielellään saada palautetta tässä lausunnossa tehdyistä ehdotuksista ja suosituksista. Lisäksi komitea kehottaa komissiota harkitsemaan vuosittaisen seurannan toteuttamista. AK on valmis antamaan huomioillaan oman panoksensa kyseiseen seurantaan.

Bryssel 14. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Uusi monikielisyiden puitestrategia”

(2006/C 229/05)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle aiheesta ”Uusi monikielisyiden puitestrategia”, KOM(2005) 596 lopullinen,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 24. tammikuuta 2006 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission 30. syyskuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta (2007—2013)”, KOM(2004) 469 lopullinen, CdR 259/2004 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa tiedonannosta ”Kielten oppimisen ja kielellinen monimuotoisuuden edistäminen — Toimintaohjelma 2004—2006”, CdR 248/2003 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Alueellisten ja vähemmistökielten edistäminen ja suojeleminen”, CdR 86/2001 fin ⁽³⁾,

ottaa huomioon ”kulttuuri, koulutus ja tutkimus” -valiokunnan huhtikuun 4. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 33/2006 rev. 2, jonka esittelijä oli Meathin kreivikunnanvaltuutettu, Mid Eastin aluevaltuutettu Seamus Murray (IE, UEN-EA),

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Yleistä

Alueiden komitea

1.1 **on tyytyväinen** uuteen puitestrategiaan, joka vaikuttaa myönteisesti kielellisen monimuotoisuuden edistämiseen ja täydentää komission muita aloitteita tiedonkulun edistämiseksi Euroopan komission ja unionin kansalaisten välillä.

1.2 **kannattaa** komission kolmea päätavoitetta: 1) vauhdittaa kieltenoppimista ja edistetään kielellistä monimuotoisuutta yhteiskunnassa, 2) edistetään tervettä monikulttuurista taloutta ja 3) asetetaan kansalaisten saataville EU:n lainsäädäntö, menettelyt ja tiedot heidän omilla kielillään.

1.3 **katsoo** kuitenkin, että käytettävissä olevat resurssit ovat näin merkittäviä tavoitteita ajatellen riittämättömät.

1.4 **myöntää**, että päävastuu monikielisyiden edistämisestä edelleen on jäsenvaltioilla ja niiden paikallis- ja alueviranomaisilla, mutta pitää komission selkeää tukea välttämättömänä, jotta voidaan vahvistaa tietoisuutta ja parantaa eri tasoilla toteuttavien toimien yhdenmukaisuutta koko EU:ssa.

1.5 **painottaa** paikallis- ja alueviranomaisten merkittävää roolia monikielisyyspolitiikan edistämässä ja toteuttamisessa

ja **katsoo**, että kyseinen rooli olisi tuotava tiedonannossa nykyistä selkeämmin esiin.

1.6 **esittää**, että kielten oppimista ja kulttuurivaihtoa koskevien ystävyysskaupunkialoitteiden rooliin kiinnitettäisiin nykyistä enemmän huomiota, ja **katsoo**, että kyseisenlainen ihmisten suora osallistuminen paikallis- ja aluetasolla voi kaventaa etäisyyttä EU:n ja sen kansalaisten välillä.

1.7 **katsoo** myös, että asetuksen 1/1958 viimeisin muutos, jonka mukaan iirin kieli saa virallisen kielen ja työkielen aseman Euroopan unionin toimielimissä 1. tammikuuta 2007 alkaen, sekä neuvoston 13. kesäkuuta 2005 esittämät päätelmät, joiden pohjalta EU:n toimielinten ja elinten sekä jäsenvaltioiden välillä voidaan sopia hallinnollisista järjestelyistä, jotka mahdollistavat sellaisten muiden kielten virallisen käytön, joilla on virallinen asema koko jäsenvaltion alueella tai osassa sitä tai joiden käyttö kansallisena kielenä on lainsäädännön nojalla sallittu, ovat myös merkittäviä askeleita tuotaessa EU:ta lähemmäksi laajaa joukkoa sen kansalaisia.

1.8 **toteaa**, että alakohtaisilla ohjelmilla, joita ovat esimerkiksi Sokrates, Nuorten Eurooppa ja Leonardo da Vinci sekä elinikäistä oppimista koskeva integroitu ohjelma, on suuri merkitys edistettäessä kieltenoppimista Euroopan unionissa.

⁽¹⁾ EUVL C 164, 5.7.2005, s. 65.

⁽²⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 33.

⁽³⁾ EYVL C 357, 14.12.2001, s. 33.

Ne tarjoavat hyviä esimerkkejä toimista, joilla edistetään monikielisen yhteiskunnan syntymistä; tähän liittyen AK toistaa näkemyksensä, jonka mukaan komissio voi tehostaa toimiaan tällä aihealueella.

1.9 Tältä osin komitea on tyytyväinen siihen, että elinikäistä oppimista koskevaa integroitua ohjelmaa käsittelevässä äskettäin esitetyssä ehdotuksessaan Euroopan komissio ei ole erotellut Euroopan eri kieliä niin, että osallistuminen kyseiseen ohjelmaan rajattaisiin koskemaan — kuten nykyään on asian laita — yksinomaan unionin toimielimissä käytettäviä virallisia kieliä ja työkieliä.

1.10 **katsoo**, että maahanmuuttajien saataville on asetettava runsaasti mahdollisuuksia, jotta heitä rohkaistaisiin säilyttämään äidinkieltänsä ja opiskelemaan vastaanottajamaan kieltä tai kieliä. Komitea **katsoo**, että maahanmuuttajaryhmien Euroopan unioniin tuomaan rikkaaseen kulttuuriseen ja kielelliseen monimuotoisuuteen tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota ja että kyseisten kielten opettaminen on vähimmäisvaatimus. Komitea **korostaa** myös, että tulkeille annettavaa erikoiskoulutusta on lisättävä, mikä on yksi keino edistää edelleen kanssakäymistä maahanmuuttajien ja vastaanottajamaan yhteisöjen välillä.

Puitestrategiaa koskevat erityishuomiot

Monikielistä yhteiskuntaa edistävät toimet — kieltenoppiminen ja kielellinen monimuotoisuus yhteiskunnassa

Yleistä

1.11 **on samaa mieltä** siitä, että vieraiden kielten opettamista koskevista opinto-ohjelmissa ja koulutuksen rakenteissa tulisi ottaa huomioon oppilaisiin ja opiskelijoihin kohdistuvat muuttuvat vaatimukset. Siksi se odottaa komissiolta suosituksia siitä, kuinka kieltenopettajien koulutusta ja kieltenopetuksen teknisiä välineitä ajanmukaistettaisiin.

1.12 **kannattaa** eurooppalaisen yhteiskunnan monikielisyttä ja kulttuurienvälisyyttä koskevan akateemisen alan kehittämistä ja suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen, jonka mukaan kielellistä monimuotoisuutta koskevaa tutkimusta voitaisiin täydentää verkottamalla oppituolit menestyksekkään Jean Monnet -toimen linjausten mukaisesti.

1.13 **on tietoinen** varhaisen kieltenoppimisen eduista edellyttäen, että opettajat ovat saaneet erityiskoulutuksen, ja on näin ollen tyytyväinen lähiaikoina julkaistavaan varhaisen kieltenoppimisen parhaita käytänteitä koskevaan komission tutkimukseen, johon komitean mielestä tulisi sisältyä alueellinen näkökulma. Komitea toivoo, että tutkimuksessa otetaan huomioon aiheesta alueilla monien vuosien aikana saadut kokemukset.

1.14 **tähdentää**, että korkea-asteen oppilaitoksia voitaisiin kannustaa omaksumaan aiempaa aktiivisempi rooli monikielisuuden edistämiseksi opiskelijoiden ja henkilöstön keskuudessa. Lisäksi komitea pitäisi tervetulleena kaikkien tutkintoa suorittavien kieltenoppimisen edistämiseksi toimivan eurooppalaisen

ENLU-verkon (*The European Network for the promotion of Languages Among All Undergraduates*) kaltaisten hankkeiden lisäämistä.

1.15 **on yhtä mieltä** siitä, että korkeakoulut voisivat myös ottaa entistä aktiivisemmän roolin, kun on kyse monikulttuurisuuden edistämisestä paikallisväestön piirissä luomalla yhteyksiä paikallis- ja alueviranomaisiin sekä paikallisiin yrityksiin.

1.16 **on samaa mieltä** siitä, että ei-englanninkielisissä maissa havaittavissa olevalla suuntauksella opettaa englannin kielellä kansallisten tai alueellisten kielten sijasta saattaa olla odottamattomia seurauksia kyseisten maiden omien kielten elinvoimaisuudelle. Komitea tähdentää, että asiaan on puututtava kiireellisesti, ja kannattaa ehdotusta tutkia ilmiötä seikka-peräisemmin.

1.17 **kannattaa** ajatusta kannustaa jäsenmaita laatimaan kansallisia suunnitelmia monikielisyyttä edistävien toimien muotoilemiseksi, yhdenmukaistamiseksi ja suuntaamiseksi. Komitea **katsoo**, että suunnitelmissa olisi asetettava selkeät tavoitteet kieltenopetukselle kaikissa koulutusvaiheissa. Samalla olisi jatkuvasti panostettava tietoisuuden lisäämiseen kielellisen monimuotoisuuden kulttuurisesta merkityksestä. Paikallis- ja alueviranomaiset tulisi ottaa mukaan kansallisten suunnitelmien kehittämiseen ja toteuttamiseen.

1.18 **katsoo**, että vähemmistökielten (vähemmän käytettyjen kielten) ja alueellisten kielten suojelu ja edistäminen vahvistavat alueellista identiteettiä. Komitea myöntää, että kyseisiä kieliä tuetaan jo nykyään, mutta **katsoo**, että koska ne ovat vähemmistökieliä ja näin ollen muita kieliä haavoittuvammassa asemassa, erityistä huomiota on kiinnitettävä uusiin keinoihin, joilla kyseisten kielten tulevaisuus voidaan turvata.

1.19 **kannattaa** sitä, että Euroopan komissio sisällyttää 'vies-tinnän vierailla kielillä' avaintaitoihin, joita kaikki unionin kansalaiset tarvitsevat elämänsä aikana, ja kannustaa komissiota laatimaan tarvittavat tekstit asian toteuttamiseksi yhteiskunnassa.

Monikielistä taloutta edistävät toimet

Alueiden komitea

1.20 **katsoo**, että kielitaidon kehittäminen edistää eurooppalaisten yritysten valmiuksia käydä kauppaa, ja pitää tervetulleena vuonna 2006 julkaistavaa tutkimusta puutteellisen kielitaidon vaikutuksista Euroopan talouteen. Komitea **katsoo** kuitenkin, että tutkimuksessa olisi erityisesti kiinnitettävä huomiota kielitaidon alueellisiin eroihin ja että suositukset olisi tuotava laajasti saataville. Komitea kannattaa myös kielitaitotodistusjärjestelmiä koskevan luettelon julkaisemista Internetissä vuoden 2006 aikana.

1.21 **katsoo**, että monikielisuuden ja ammattikoulutuksen menettelyjen yhdistämistä on tutkittava tarkkaan, jotta voidaan lisätä työntekijöiden liikkumista valtiosta toiseen yhteisön työllisyyspolitiikan toimintavälineenä.

1.22 **toteaa**, että EU:n englanninkielisissä maissa kielten opiskelijoiden lukumäärä on vähentynyt. Yhtenä syynä vähentymiseen on englantia äidinkielenään puhuvien kansalaisten käsitys siitä, että muiden kielten osaaminen ei juurikaan kannata eikä hyödytä ammatillisesti työmarkkinoilla: opiskelijat eivät näin ollen aina pidä nykykielten osaamista korkea-asteen koulutukseen tai ammattiin pääsyn kannalta olennaisena taitona. Vaikka komissio tarkasteleekin tapoja, joilla se luo monikielisen talouden, komitea **toistaa käsityksensä**, jonka mukaan toimintaa on tehostettava tietoisuuden lisäämiseksi kieltenoppimisen taloudellisista hyödyistä.

1.23 **korostaa**, että on tärkeää saada ja käyttää tietoa eri kielillä, ja on siksi tyytyväinen siihen, että luodaan yhtenäinen eurooppalainen tietoa-alue, joka voi tarjota kielellisesti ja kulttuurisesti monipuolista sisältöä sekä digitaalipalveluja.

1.24 **katsoo**, että elokuvien ja televisio-ohjelmien tekstittäminen antaa mahdollisuuden edistää kieltenoppimista ja kannattaa lisätutkimuksia sen laajemman käytön edellytyksistä.

1.25 **katsoo**, että korkea-asteen koulutusohjelmia ja muita koulutusohjelmia on jatkuvasti ajantasaistettava, ja pitää siksi kannatettavana, että vuonna 2006 järjestetään konferenssi kääntäjäkoulutuksesta yliopistoissa.

1.26 **on tyytyväinen** siihen, että i2010-aloitteen yhteydessä käynnistetään digitaalisia kirjastoja koskeva lippulaiva-aloite, ja kannattaa aloitteita, joissa koordinoidaan eurooppalaisten tutkimusryhmien työtä luonnollisiin kieliin liittyvän teknologian, konekääntämisen sekä kieliresurssien laatimisen aloilla.

Monikielisyttä komission suhteissa kansalaisiin edistävät toimet

Alueiden komitea

1.27 **toteaa**, että viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana komissio on tehnyt useita monikielisiä aloitteita auttaakseen kansalaisia ymmärtämään, mitä vaikutuksia EU:n lainsäädännöllä on heihin, ja suhtautuu näin ollen myönteisesti ehdotuksiin perustaa toiminta tämänkaltaisiin aloitteisiin. AK pitää kuitenkin välttämättömänä, että komissio tehostaa tiedotus- ja tietoisuutta lisääviä kampanjoitaan, joilla unionin kansalaisia valistetaan yhteisistä perusarvoista: unionin kielellisestä ja kulttuurisesta monimuotoisuudesta sekä taideperinnöstä ja kirjallisuudesta. Tietoisuutta lisäävät aloitteet ovat ratkaisevan tärkeitä perintöä koskevan tietämyksen parantamiseksi kansalaisten parissa, ja on erityisen tärkeää, että niitä suunnataan nuoriin EU:n kansalaisiin sekä virallisen että epävirallisen koulutuksen kaikilla tasoilla.

1.28 **suhtautuu myönteisesti** siihen, että komissio edistää jatkossakin monikielisyttä Internet-portaalillaan (Europa) ja julkaisuissaan. Komitea on tyytyväinen siihen, että Europa-portaalilla on kieliportaali, joka tarjoaa tietoa monikielisyydestä EU:ssa, ja että siinä on uusia portaaleja kieltenopiskelijoille ja kieltenopettajille. Lisäksi komitea pitää tervetulleena sitä, että komissio perustaa sisäisen verkoston, jotta varmistetaan, että kaikki osastot soveltavat komission monikielisyyspolitiikkaa yhdenmukaisesti.

1.29 **muistuttaa** kaikkia EU:n toimielimiä siitä, että niiden kansalaistiedotuksessa sekä etenkin EU:n kieliä esittelevällä Internet-portaalilla on otettava huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioissa käytettävät eurooppalaiset kielet, joita ei pidetä virallisina kielinä tai työkielinä unionin toimielimissä ja joilla on valtiosäännössä tunnustettu, juridisesti virallinen asema. Komitea katsoo, että Euroopan komission tulisi ottaa kyseiset kielet mukaan kansalaistiedotuksen piiriin.

1.30 **katsoo**, että jäsenvaltioissa sijaitsevien käännösyksiköiden ("antennit") ottaminen vahvemmin mukaan monikielisyyden edistämiseen, erityisesti kun on kyse komission viestien mukauttamisesta paikalliselle kohdeyleisölle, on myönteinen aloite.

1.31 **toteaa**, että on tärkeää herättää tietoisuutta kielellisen monimuotoisuuden arvosta, ja **kannattaa** siksi sitä, että jäsenvaltioissa järjestetään lehdistön edustajille ja muille mielipidevaikuttajille suunnattuja korkean tason seminaareja monikielisyydestä.

1.32 **pitää** kansainvälisen koulujen välisen käännöskilpailun järjestämistä jäsenvaltioissa myönteisenä ja kannatettavana aloitteena ja kannustaa siihen, että alue- ja paikallisviranomaisille kehitetään vastaavanlainen monikielisyttä koskeva vertailu ja kilpailu.

1.33 **pitää** komission ehdotusta monikielisyttä käsittelevän korkean tason työryhmän perustamisesta tervetulleena ja kannattaa ministeritason konferenssin järjestämistä monikielisyydestä sekä katsoo, että alueiden komitea tulisi kutsua kyseiseen konferenssiin.

2. Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 **suositaa**, että paikallis- ja alueviranomaisten rooli tuotaisiin nykyistä selkeämmin esiin, kun otetaan huomioon asema, joka paikallis- ja alueviranomaisilla on kulttuurin ja kielten edistämisessä yhteisöissään.

2.2 **esittää**, että Euroregion-alueiden toimien ja ystävyyskaupunkihankkeiden kaltaisten aloitteiden rooli paikallistasolla tapahtuvassa kieltenoppimisessa ja kulttuurivaihdossa tunnustettaisiin nykyistä laajemmin.

2.3 **suositaa**, että komissio vahvistaa edelleen tietoisuutta monikielisyydestä ja parantaa EU:ssa eri tasoilla toteuttavien toimien yhdenmukaisuutta hyödyntämällä sitä, että vieraiden kielten taito on sisällytetty avaintaitoihin, jotka unionin kaikilla kansalaisilla tulisi olla.

2.4 **kehottaa** komissiota lisäämään Sokrateksen, Nuorten Euroopan ja Leonardo da Vincin sekä elinikäistä oppimista koskevan integroidun ohjelman kaltaisten alakohtaisten ohjelmien panosta edistettäessä kieltenoppimista Euroopan unionissa kannustamalla etenkin Erasmus-ohjelmalla tuettavaa opiskelijoiden liikkuvuutta.

2.5 **kehottaa** muita EU:n toimielimiä tutkimaan mahdollisuutta ottaa AK:n tapaan käyttöön rinnakkaiset viralliset kielet, koska asiasta on komiteassa kertynyt myönteisiä kokemuksia.

2.6 **suositaa**, että myös alue- ja paikallisviranomaiset olisivat kohderyhmänä aloitteissa, joilla pyritään edistämään työntekijöiden vieraiden kielten oppimista sekä kielitaidon syventämistä ja täydentämistä, kun otetaan huomioon viranomaisten tehtävät Euroopan yhdentymisen edistämässä ja yhteistyöpolitiikoissa. Komitea kehottaa kyseisiä tahoja sisällyttämään kielitaidon koulutusohjelmiinsa ja -hankkeisiinsa silloin, kun ne ovat tältä osin toimivaltaisia.

2.7 **suositaa** lisäämään tukea maahanmuuttajaryhmille jotta maahanmuuttajat voisivat vastaanottajamaan kielen opiskelun ohella säilyttää oman kielensä ja kulttuurinsa, sekä esittää, että maahanmuuttajien kielisiin liittyvät poliittiset toimet tuotaisiin nykyistä selkeämmin esiin. Kyseisiä toimia voidaan toteuttaa yhteistyössä paikallisviranomaisten, yliopistojen ja yritysten kanssa.

2.8 **painottaa**, että tulkeille annettavaa erikoiskoulutusta on lisättävä, mikä on yksi keino helpottaa edelleen kanssakäymistä maahanmuuttajien ja vastaanottajamaan yhteisöjen välillä.

Puitestrategiaa koskevat erityishuomiot

Monikielistä yhteiskuntaa edistävät toimet — kieltenoppiminen ja kielellinen monimuotoisuus yhteiskunnassa

Alueiden komitea

2.9 **suositaa**, että kieltenopettajien koulutus asetetaan etusijalle, sekä kehottaa komissiota esittämään nykyistä selkeämmin toimintasuunnitelmansa, joka koskee kieltenopettajien koulutusta kaikilla tasoilla.

2.10 **suositaa**, että komissio täsmentäisi monikielisyteen ja kulttuurienvälisyyteen liittyvien oppitulojen jakamista jäsenvaltioiden välillä.

2.11 **kehottaa** komissiota kehittämään useampia hankkeita, joilla edistettäisiin yhteyksiä korkeakoulujen ja laajemman yhteisön — paikalliset ja alueviranomaiset sekä paikalliset yritykset mukaan luettuina — välillä.

2.12 **ehdottaa**, että komissio edistäisi monikielisyttä korkeasta koulutuksessa ENLU:n (*The European Network for the Promotion of Language Among All Undergraduates*) kaltaisten hankkeiden avulla.

2.13 **kehottaa** jäsenvaltioita toimimaan komission suosituksen mukaisesti ja hyväksymään monikielisyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta koskevat kansalliset suunnitelmat.

2.14 **kehottaa** komissiota laatimaan selkeät suuntaviivat siitä, kuinka jäsenvaltiot voivat hyväksyä monikielisyttä koskevat kansalliset suunnitelmat.

2.15 **suositaa**, että alueellisten ja vähemmistökielten rooli monikielistä Eurooppaa luotaessa tulisi tuoda nykyistä selkeämmin esiin.

Monikielistä taloutta edistävät toimet

2.16 **suositaa**, että puutteellista kielitaitoa EU:ssa koskevassa tutkimuksessa tulisi erityisesti tarkastella kielitaidon alueellisia eroja, sekä katsoo, että tutkimuksen perusteella annettavia suosituksia tulisi levittää laajalle.

2.17 **kehottaa** komissiota tehostamaan kampanjoitaan, joilla lisätään tietoisuutta kieltenoppimisen taloudellisista ja kulttuurihyödyistä.

Monikielisyttä komission suhteissa kansalaisiin edistävät toimet

2.18 **kehottaa** komissiota tehostamaan tiedotus- ja tietoisuutta lisääviä kampanjoitaan, joilla unionin kansalaisia valistetaan unionin kielellisestä ja kulttuurisesta monimuotoisuudesta, yhteisistä perusarvoista sekä taideperinnöstä ja kirjallisuudesta, ja kiinnittämään erityistä huomiota tietoisuuden lisäämiseen nuorten EU:n kansalaisten keskuudessa. Komitea suosittelee myös, että vastaanottavan jäsenvaltion kielen ja ammattikielen opetusta toisesta EU:n jäsenvaltiosta työhön tulleille unionin kansalaisille tuettaisiin nykyistä enemmän.

2.19 **toistaa näkemyksensä**, jonka mukaan on tärkeää herättää tietoisuutta kielellisen monimuotoisuuden arvosta mielipidevaikuttajien keskuudessa, ja kehottaa siksi komissiota tehostamaan entisestään monikielisyttä koskevia tiedotuskampanjoitaan kyseisten ryhmien keskuudessa.

Bryssel 14. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kolmas meriturvallisuuspaketti”

(2006/C 229/06)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan komission 25. marraskuuta 2005 päivätyn kirjeen, jossa alueiden komiteaa pyydetään laatimaan lausunto aiheesta ”Kolmas meriturvallisuuspaketti”,

ottaa huomioon meriturvallisuutta parantavaa kolmatta toimenpidepakettia koskevan komission tiedonannon sekä siihen sisältyvät seitsemän direktiiviä: KOM(2005) 586 lopullinen, KOM(2005) 587 lopullinen, KOM(2005) 588 lopullinen, KOM(2005) 589 lopullinen, KOM(2005) 590 lopullinen, KOM(2005) 592 lopullinen ja KOM(2005) 593 lopullinen,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. huhtikuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Prestige- aluksen onnettomuuden jälkeistä meriturvallisuuden parantamista koskevan Euroopan parlamentin päätöslauselmaesityksen (2003/2066 [INI]) sekä meriturvallisuuden parantamista käsittelevän väliaikaisen valiokunnan (MARE-valiokunnan) työskentelyn (MARE-valiokunnan päätöslauselma),

ottaa huomioon Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön ECSAn eurooppalaisten varustamoyhdistysten ja niiden jäsenten puolesta esittämän, kesäkuussa 2004 päivätyn lausunnon ja Euroopan merisatamajärjestön (*European Seaports Organisation*, ESPO) eurooppalaisten merisatamien puolesta esittämän, 10. kesäkuuta 2004 päivätyn lausunnon sekä Intertankon (*International Association of Independent Tanker Owners*) jäsentensä puolesta esittämät, tammikuussa 2006 päivätyt lausunnot,

ottaa huomioon MSUO:n (*Maritime Safety Umbrella Operation*) puitteissa tehtävän työn, jota esiteltiin suoja-alueita koskevia parhaita käytänteitä, niiden yksilöimistä, suunnittelua ja sidosryhmien osallistumista käsittelevässä, 23. ja 24. helmikuuta 2006 pidetyssä seminaarissa, sekä kyseisessä kokouksessa tehdyn ehdotuksen luoda kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n avulla onnettomuuksia varten johtamisjärjestelmä (*Casualty Management Framework*), joka tulisi sisällyttää tarkasteltavana olevaan direktiiviin,

ottaa huomioon merenkulkua koskevat IMO:n kansainväliset yleissopimukset sekä kaikki niihin liittyvät voimassa olevat yleiskokouksen päätöslauselmat sekä tehdyt muutokset,

ottaa huomioon ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan 5. huhtikuuta 2006 hyväksymän lausuntonluonnoksen CdR 43/2006 rev. 2, jonka esittelijä oli Liverpoolin kaupunginvaltuuston jäsen Flo Clucas (UK, ALDE),

Alueiden komitea katsoo seuraavaa:

- 1) Koska alikuntoisia aluksia käytetään edelleen, tarvitaan lisätoimia niitä lippuvaltioita, luokituslaitoksia, laivanomistajia, laivanisäntiä, rahtaajia, terminaalinpitäjiä ja aluksen päälliköitä vastaan, jotka jatkavat liiketoimintansa harjoittamista vastuuttomasti kaupallisia hyötyjä lisätäkseen ja kansainvälisistä säännöistä ja turvallisista toimintavoista piittaamatta.
- 2) Merionnettomuudet ja -vahingot, jotka aiheuttavat ihmishenkien menetyksiä sekä valtamerten ja rannikko- ja ulappa-alueiden pilaantumista, saavat aikaan mittavia taloudellisia tappioita, vakavia ympäristövahinkoja ja laajaa huolestuneisuutta suuren yleisön keskuudessa.
- 3) Elinvoimainen ja kilpailukykyinen eurooppalainen meriliikennejärjestelmä on erittäin tärkeä alueille ja kaupungeille, etenkin niille, joilla on merenkulkualan ja vientiin liittyvää toimintaa sekä taloudellisia siteitä.
- 4) On huolehdittava koordinoinnista EU:n meristrategiaan nähden, ja otettava huomioon vaatimus keskinäisistä yhteisvaikutuksista sekä mahdollisuudet tarjota alue- ja paikallisviranomaisille realistisia ratkaisuja.
- 5) Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet ovat erityisen tärkeitä EU:n toteuttaessa liikennealan toimia, sillä lainsäädäntö- ja täytäntöönpanovaltuudet on usein jaettu EU:n, jäsenvaltioiden ja alueiden kesken.

- 6) Uusien säädösehdotusten puitteiden
- on oltava kansainvälisesti voimassa olevien, IMO:n hyväksymien sääntöjen mukaisia ja
 - niissä on otettava huomioon kansainvälisellä tasolla viime aikoina tapahtunut kehitys.

hyväksyi 14.–15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

Alueiden komitea

uskoo, että kolmannen meriturvallisuuspaketin (Erika III:n) avulla meriliikenteen turvallisuutta voidaan parantaa merkittävästi.

1. Ehdotus lippuvaltioiden velvollisuuksia koskevaksi direktiiviksi

1.1 **katsoo**, että lisäämällä lippuvaltioiden velvollisuuksia sekä yhdenmukaistamalla tulkinnat IMO:n yleissopimuksista sekä kaikista niitä koskevista kulloinkin voimassa olevista yleiskokouksen päätöslauselmista ja muutoksista aikaansaadaan huomattavia hyötyjä Euroopan aluskannalle.

1.2 **on sitä mieltä**, että esitetyt erityisehdotukset alusten alikuntoisuutta vastaan kohdistuvan paineen lisäämiseksi, asianmukaisesti toimivien alusten palkitseminen sekä lippuvaltioihin suunnatun paineen lisääminen, jotta ne noudattaisivat IMO:n yleissopimuksissa mainittuja velvollisuuksia, ovat oikea tapa edetä asiassa.

1.3 **kannattaa** IMO:n päätöslauselman A.847(20) kumoamista ja korvaamista IMO:n päätöslauselmalla A.(...)(23), jonka mukaan jäsenvaltioiden on täytettävä tosiasiallisesti ja yhdenmukaisesti lippuvaltion velvollisuutensa noudattaen IMO:n yleissopimuksia ja ottaen huomioon IMO:n päätöslauselman A.(...)(23).

1.4 **katsoo**, että on puututtava taloudellisiin ja sosiaalisiin vääristymiin sekä ammattipätevyydeltään puutteellisten miehistöjen käyttöön, jotka johtuvat siitä, että lippuvaltiot tulkitsevat IMO:n yleissopimuksia eri tavoin.

1.5 **on sitä mieltä**, että paras keino yhdenmukaistaa tulkinnat IMO:n yleissopimuksista sekä kaikista niitä koskevista kulloinkin voimassa olevista yleiskokouksen päätöslauselmista ja muutoksista on soveltaa IMO:n omia tulkintoja kyseisistä yleissopimuksista yhdenmukaisesti kaikkialla EU:ssa.

1.6 **katsoo**, että ammatillisen pätevyyden merenkulkualalla tarjoavat opetus-ohjelmat ja koulutusvaatimukset tulisi yhdenmukaistaa koko EU:ssa ja että tämän tulisi olla keskeinen osa pätevyyskirjojen vastavuoroista tunnustamista.

1.7 **on huolestunut** luokituslaitoksen ja/tai lippuvaltion vaihtamiseen tarjoutuvasta mahdollisuudesta ja käytännöstä tilanteessa, jossa laivanomistajan/laivanisännän ja luokituslaitoksen ja/tai lippuvaltion välillä on erimielisyyksiä aluksen turvallisuuteen, miehitykseen, kunnostukseen, varustukseen tai toimintoihin liittyvistä seikoista.

1.8 **ehdottaa**, että luokituslaitosten ja lippuvaltioiden tulisi vaatia, että alus sitoutuu täysimääräisesti IMO:n yleissopimuk-

siin ennen aluksen luokituslaitoksen ja/tai lippuvaltion vaihtamista. IMO:n päätöslauselmien tinkimättömän noudattamisen tulisi olla ennakkoehto sille, että luokituslaitos ja/tai lippuvaltio hyväksyy aluksen ja että alus pidetään siinä luokassa ja rekisterissä, johon se on merkitty.

1.9 **on samaa mieltä siitä**, että voimassa olevat merenkulkualan työnormeja koskevat oikeudelliset asiakirjat sisällytetään tarkasteltavana olevaan direktiiviin.

1.10 **korostaa** olevansa huolestunut merenkulkijoiden työajasta ja jatkuvista ylityistä johtuvasta väsymyksestä sekä virheriskeistä, onnettomuuksista, vahingoista ja mahdollisesta ympäristön pilaantumisesta, joita ylityöt ja riittämättömät lepoajat saattavat aiheuttaa.

1.11 **katsoo**, että kun oikeus vapauttaa aluksia lippuvaltion perussääntöjen soveltamisesta jätetään kunkin lippuvaltion viranomaisten yksinomaiseen harkintavaltaan, seurauksena on, että eri jäsenvaltioissa saavutettava turvallisuuden taso on erilainen ja lippuvaltioiden välinen kilpailu vääristyy. Tästä syystä oikeus vapauttaa aluksia lippuvaltion perussääntöjen soveltamisesta tulisi rajoittaa koskemaan esimerkiksi ainoastaan sota-aluksia.

1.12 **suositaa**, että yhtenäistettyjä tulkintoja teknisistä turvallisuusmääräyksistä, joita nykyään sovelletaan matkustaja-aluksiin maaliskuussa 1998 annetun neuvoston direktiivin 98/18/EY 12 artiklan mukaisesti, tulisi soveltaa kaikkiin kauppa-aluksiin ja kalastusaluksiin.

1.13 **toivoo**, että merenkulku- ja paikallisviranomaiset tekevät mahdollisimman paljon yhteistyötä ja tarttuvat integroitua lähestymistapaa noudattaen meriliikenteeseen ja kulloisenkin alueen taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen liittyviin ongelmiin.

1.14 **on yhtä mieltä siitä**, että jäsenvaltioiden merenkulkuviranomaisten käytettävissä tulisi olla lippuvaltion velvollisuuksien täytäntöönpanoa varten riittävät voimavarat.

1.15 **kannattaa** direktiivin säännöstä, jonka tarkoituksena on kehittää sellainen tietokanta, joka sisältäisi olennaiset tiedot kunkin jäsenvaltion lipun alla purjehtivista aluksista sekä jäsenvaltion rekisteristä pois siirtyneistä aluksista.

1.16 **kannattaa** ehdotettua IMO:n jäsenvaltioiden vapaaehtoista auditointijärjestelmää, mutta esittää, että kyseisestä auditointijärjestelmästä tehtäisiin pakollinen sekä osa Euroopan komission tämentämää ISO-standardin tai muiden vastaavien standardien mukaista laadun sertifiointijärjestelmää.

1.17 **ilmaisee huolestuneisuutensa** alusten päälliköiden rikolliseksi leimaamisesta ja mustamaalauksesta. Vaikka rikosoi-keudellinen syyllisyys eräissä tapauksissa saattaakin olla ilmeinen, tämänkaltainen toiminta on yleensä paikkansapitämätöntä, epäasianmukaista ja erittäin vahingollista ammattikun- nalle, joka tekee varsin vaikeaa, stressiä aiheuttavaa ja toisinaan vaarallista työtä hyvin menestyksekkäästi.

1.18 **on huolestunut** siitä, että unionin jäsenvaltioiden alue- vesillä purjehtivien alusten oikeutta viattomaan kauttakulkuun (*innocent passage*) ja vapaaseen merenkulkuun mahdollisesti rajoitetaan silloin, kun ne eivät käy jossakin jäsenvaltioiden satamista. Kyseisiä oikeuksia olisi kunnioitettava niin pitkälle kuin turvallisuuskäytännöt sallivat. Merenkulun harjoittajille

tulisi tehdä selväksi, että aluevesien kautta kulkevilla aluksilla on velvollisuus purjehtia asianmukaisesti alusliikenteen ohjaus- ja tukipalvelujärjestelmien (*Vessel Traffic Services, VTS*) mukai- sesti sekä noudattaa ilmoittautumismenettelyjä.

1.19 **on huolestunut** päällystölle mahdollisesti aiheutuvasta hallinnollisesta lisätaakasta, jos aluksen täytyy ilmoittaa siitä, että se tulee tarkastaa, sekä hankkia todistuskirja vakuutuksesta. IMO:n ehdotus vähentää todistuskirjoja koskevia tarkastuksia rationalisoimalla prosessia sähköisen sertifiointiprosessin avulla tulisi ulottaa koskemaan myös vakuutukset sekä tehdä pakolli- seksi. Edellä esitetty koskee myös ehdotettua direktiiviä satama- valtioiden suorittamasta valvonnasta.

SUOSITUKSET

Suositus 1.1

1 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) tarjota mekanismi, jonka avulla voidaan yhtenäistää IMO:n yleissopimuksissa vahvistettujen ja kyseisten yleissopimusten sopimuspuolten harkintavaltaan jätet- tyjen toimenpiteiden tulkintoja.	c) tarjota mekanismi, jonka avulla voidaan yhtenäistää varmistaa yhtenäiset tulkinnat IMO:n yleissopimuksissa vahvistettujen ja kyseisten yleissopimusten sopimus- puolten harkintavaltaan jätettyjen toimenpiteidenistä tulkintoja käyttämällä IMO:n tulkintoja kyseistä yleisso- pimuksista.

Perustelu

Tähän saakka IMO:n yleissopimusten tulkinta on jätetty lippuvaltioiden hallinnoille tai niiden puolesta toimiville tuomioistuimille, mikä on aiheuttanut eroavia tulkintoja ja vaihtelevia standardeja. IMO:n yleisso- pimuksia koskevien tulkintojen yhdenmukaistamiseksi IMO:n tulkintoja yleissopimuksista tulisi pitää sito- vina.

Suositus 1.2

2 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) 'IMO:n yleissopimuksilla' seuraavia yleissopimuksia pöytäkirjoineen ja muutoksineen sekä niihin liittyviä Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) puitteissa vahvistettuja velvoittavia, sellaisina kuin ne kulloinkin ovat voimassa: i) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehty kansainvälinen yleissopimus (SOLAS 74); ii) vuonna 1966 tehty kansainvälinen lastiviivayleisso- pimus (LL 66); iii) vuonna 1969 tehty kansainvälinen aluksenmittausy- leissopimus (Tonnage 69); iv) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäise- misestä tehty kansainvälinen yleissopimus; v) merenkulkijoiden koulutuksesta, pätevyyskirjoista ja vahdinpidosta tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (STCW 78); vi) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen estä- miseksi merellä vuonna 1972 tehty yleissopimus (COLREG 72);	a) 'IMO:n yleissopimuksilla' seuraavia yleissopimuksia pöytäkirjoineen ja muutoksineen sekä niihin liittyviä Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) puitteissa vahvistettuja velvoittavia, sellaisina kuin ne kulloinkin ovat voimassa: i) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehty kansainvälinen yleissopimus (SOLAS 74); ii) vuonna 1966 tehty kansainvälinen lastiviivayleis- sopimus (LL 66); iii) vuonna 1969 tehty kansainvälinen aluksenmittau- syleissopimus (Tonnage 69); iv) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäise- misestä tehty kansainvälinen yleissopimus; v) merenkulkijoiden koulutuksesta, pätevyyskirjoista ja vahdinpidosta tehtyä kansainvälistä yleissopi- musta (STCW 78); vi) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen estämiseksi merellä vuonna 1972 tehty yleisso- pimus (COLREG 72); vii) <u>puutavaraa sisältävien kansilastien turvallisia kulje- tuskäytäntöjä koskeva säännöstö sekä</u> viii) <u>kiinteiden irtolastien turvallisia kuljetuskäytäntöjä koskeva säännöstö.</u>

Perustelu

Puutavaraa sisältävien kansilastien turvallisia kuljetuskäytäntöjä koskeva säännöstö tulisi sisällyttää kolmannen meriturvallisuuspaketin kaikkiin direktiiveihin seuraavista syistä:

- Puutavara kansilasti siirtyy helposti huonon sään vallitessa purjehdittaessa.
- Puutavarasta koostuvaan kansilastiin kertyy korkeilla leveysasteilla helposti jäätä talvisaikaan.

Kuivien irtolastien turvallisia kuljetuskäytäntöjä koskeva säännöstö tulisi sisällyttää kolmannen meriturvallisuuspaketin kaikkiin direktiiveihin, koska irtolastialusten on todettu kuuluvan kaikkein vaarallisimpien alusten joukkoon. Aluksen turvallisuuden kannalta on tärkeää, että kuivaa irtolastia käsitellään — myös sen lastaus- ja tasointuvaiheen aikana — huolellisesti ja asianmukaisesti ja että aluksen lastitilojen aukot täytetään ja painolastia vähennetään, jotta alusta ei rasi- tai rasitettaisi tarpeettomasti. Alusten kuljettaman oman polttoaineen lisäksi eräät kuivat irtolastit voivat aiheuttaa meriympäristön pilaantumista.

Suositus 1.3

5 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Kun alus rekisteröidään ensimmäisen kerran jäsenvaltion rekisteriin, asianomaisen jäsenvaltion on pyrittävä varmistamaan, että kyseinen alus on sovellettavien kansainvälisten sääntöjen ja määräysten mukainen. Jäsenvaltion on tarvittaessa oltava yhteydessä aiempaan lippuvaltioon.	2. Kun alus rekisteröidään ensimmäisen kerran jäsenvaltion rekisteriin, asianomaisen jäsenvaltion on pyrittävä varmistamaan <u>tulee vaatia</u> , että kyseinen alus on <u>kaikilta osin sovellettavien kansainvälisten sääntöjen ja määräysten mukainen. Tämä on ennakkoehtolause sille, että jäsenvaltio voi rekisteröidä aluksen.</u> Jäsenvaltion on tarvittaessa oltava yhteydessä aiempaan lippuvaltioon.

Perustelu

Tarkoituksena on lopettaa alikuntoiset alukset mahdollistava epätoivottava käytäntö, jossa aluksia siirretään toiseen, vähemmän vaativaan rekisteriin silloin, kun lippuvaltion kanssa on erimielisyyksiä aluksen turvallisuudesta, miehityksestä, toiminnasta ja kunnostuksesta.

2. Ehdotus direktiiviksi satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta

Alueiden komitea

2.1 **katsoo**, että satamavaltioiden suorittaman valvonnan tehostamisesta ja parantamisesta syntyy yhteisölle hyötyjä.

2.2 **on yhtä mieltä** siitä, että alusten tarkastusten parantamisella on suora vaikutus ympäristöön sekä myönteisiä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Lisäksi sillä edistetään kilpailuun perustuvia ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä meriliikenteessä.

2.3 **on huolissaan** siitä, että satamavaltioiden suorittamaa valvontaa tehostettaisiin käyttämällä luotseja, joiden tehtäväksi annettaisiin puutteista ilmoittaminen ja jotka täydentäisivät satama- ja lippuvaltioiden suorittamia tarkastuksia. Luotsit ovat taitavia navigoimaan ja ohjailemaan alusta. Heitä ei ole koulutettu satama- tai lippuvaltion asettamiksi tarkastajiksi.

2.4 **kiinnittää huomiota** siihen, että alukseen ikää ei tulisi pitää ainoana perusteena laajennetuille tarkastuksille. Aluksen huollosta huolehtiminen, kuljetetut lastit sekä merialueet, joilla alus on liikennöinyt, ovat kaikki aluksen kuntoon vaikuttavia seikkoja. Suhteellisen uusi, mutta huonosti rakennettu alus, jota on huollettu vaatimuksia laiminlyöden tai harvoin ja jonka käyttö on ollut huolimatonta epäasianmukaisen johtamisen sekä epäpätevän ja ammattitaidoltaan puutteellisen mutta halvan miehistön käytön vuoksi ja johon on kohdistunut liiallista rasitusta lastauksen, purkamisen tai painolastiin liittyvien toimenpiteiden yhteydessä ja joka on yleensä liikennöinyt huonoissa sääoloissa, on huonommassa kunnossa ja muodostaa huomattavasti suuremman onnettomuus- ja saastuttamisriskin kuin sitä vanhempi alus, joka on hyvin rakennettu ja asianmukaisesti huollettu, miehitykseltään asianmukainen ja jota käytetään parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

2.5 **kehottaa** tarkastamaan EU:n satamissa kunakin vuonna käyvät alukset 100-prosenttisesti. Komitea **ehdottaa** kuitenkin, että kukin alus tarkastetaan yleensä vain kerran vuodessa, elleivät olosuhteet anna aiheita tiheämpiin tarkastuksiin. Tarkastusten jälkeen niiden tulokset toimitetaan välittömästi EU:n satama- ja lippuvaltioiden käytettäväksi.

2.6 **kannattaa kaikilta osin** aikomuksia tiukentaa henkilöstöä koskevia säännöksiä.

SUOSITUKSET

Suositus 2.1

5 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. 1. Siihen saakka, kunnes 2 kohdassa tarkoitetut säännöt tulevat voimaan, kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on suoritettava vuosittain sellainen määrä 2 kohdassa ja 7 artiklassa tarkoitettuja alusten tarkastuksia, joka vastaa ainakin 25 prosenttia niiden yksittäisten alusten, jotka ovat käyneet sen satamissa, keskimääräisestä vuotuisesta määrästä	3. 1. Siihen saakka, kunnes 2 kohdassa tarkoitetut säännöt tulevat voimaan, kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on suoritettava vuosittain sellainen määrä 2 kohdassa ja 7 artiklassa tarkoitettuja alusten tarkastuksia, joka vastaa ainakin 25 100:a prosenttia niiden yksittäisten alusten, jotka ovat käyneet sen satamissa, keskimääräisestä vuotuisesta määrästä

Perustelu

Pyrkimys tarkastaa 25 prosenttia aluksista ei muuta nykyistä tilannetta.

Suositus 2.2

7 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Jos alus on päästetty lähtemään edellisestä satamasta sillä ehdolla, että puutteet korjataan seuraavassa satamassa, tässä seuraavassa satamassa tehtävässä tarkastuksessa on varmistettava ainoastaan, että kyseiset puutteet on korjattu.	2. Jos alus on päästetty lähtemään edellisestä satamasta sillä ehdolla, että puutteet korjataan seuraavassa satamassa, tässä seuraavassa satamassa tehtävässä tarkastuksessa on varmistettava ainoastaan, että kyseiset puutteet on korjattu. Millekään alukselle ei tule antaa lupaa lykätä merikelpoisuuteen ja lastinkuljetuskelpoisuuteen liittyvien puutteiden korjaamista ja lähteä seuraavaan satamaan sillä perusteella, että puutteet korjataan seuraavassa satamassa. Kyseiset puutteet on korjattava, ennen kuin satama- tai lippuvaltio antaa luvan lähteä seuraavaan satamaan.

Perustelu

Kaikkien satamasta lähtevien alusten on järjestelmällisesti noudatettava merikelpoisuutta ja lastinkuljetuskelpoisuutta koskevaa vaatimusta. Vallitsevat puutteet saattavat olla esteenä kyseisten velvoitteiden noudattamiselle.

Suositus 2.3

12 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Valituksen tehneen henkilön henkilöllisyyttä ei saa paljastaa kyseisen aluksen päällikölle tai omistajalle.	Valituksen tehneen henkilön henkilöllisyyttä ei saa paljastaa kyseisen aluksen päällikölle, tai omistajalle <u>tai laivanisännälle.</u>

Perustelu

Kaikkia aluksia eivät hallinnoi niiden omistajat. Joidenkin laivojen omistajia ovat pankit, jotka päättävät, että alusta hallinnoi ja sen toiminnasta vastaa laivanisäntä niiden puolesta.

Suositus 2.4*20 artikla*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio laatii ja julkaisee vuosittain mustan listan alusten liikenteenharjoittajista ja yhtiöistä noudattaen liitteessä XV esitettyjä menettelyjä ja perusteita.	Komissio laatii ja julkaisee vuosittain mustan listan alusten omistajista, laivanisännistä, alusten liikenteenharjoittajista, rahtaaajista, aluksista, terminaalinpitäjistä ja yhtiöistä noudattaen liitteessä XV esitettyjä menettelyjä ja perusteita.

Perustelu

Mainitsemalla artiklassa kaikki mahdolliset toimijat vältetään se, että tuomioistuimet tulkitsisivat termin ”aluksen liikenteenharjoittaja” tarkoittavan sopimusvelvoitteita rikkonutta osapuolta. Mainitsemalla kukin toimija erikseen varmistetaan toivottavasti myös se, että alusten omistajat, laivanisännät, liikenteenharjoittajat, rahtaaajat, alukset ja terminaalinpitäjät tarkkailevat toistensa toimintaa, koska maininta harmaalla tai mustalla listalla vahingoittaa liiketoimintaa.

Suositus 2.5*Liite VIII C (8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut)*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. IRTOLASTIALUKSET — kansikoneistojen alustojen mahdollinen ruostuminen; — kansiluukkujen mahdollinen vääntyminen ja/tai ruostuminen; — poikittaislaipioissa mahdollisesti esiintyvät murtumat tai ruosteläikät; — lastitilojen aukot;	3. IRTOLASTIALUKSET — kansikoneistojen alustojen mahdollinen ruostuminen; — kansiluukkujen mahdollinen vääntyminen ja/tai ruostuminen; — poikittaislaipioissa mahdollisesti esiintyvät murtumat tai ruosteläikät; — lastitilojen aukot; — <u>painolastisäiliöt: vähintään yksi lastialueella sijaitsevista painolastisäiliöistä on tutkittava ensin säiliön tarkastusluukun/kansiluukun kautta ja sen jälkeen sisältä käsin, jos tarkastajalla on esittää ilmeinen syy jatkotarkastukselle;</u>

Perustelu

Irtolastialuksilla on samoja painolastisäiliöihin liittyviä ongelmia kuin kaksoisrungolla varustetuilla säiliöaluksilla. Painolastisäiliöihin muodostuu helposti kerrostumia, ja säiliöt voivat ruostua pahoin. Teräsrakenteiden kulumisen sekä väsymisestä aiheutuva jäykisteiden murtuminen tai vääntyminen vaikuttavat aluksen turvallisuuteen. Nämä mahdolliset ilmiöt voidaan havaita ainoastaan silmämääräisellä tarkastuksella, minkä johdosta kyseiset tarkastukset tulisi sisällyttää satamavaltioiden suorittamaan valvontaan liittyviin tarkastuksiin.

3. Ehdotus direktiiviksi alusliikennettä koskevasta yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmästä**Alueiden komitea**

3.1 **on tyytyväinen** siihen, että otetaan käyttöön ennaltaehkäisytoimia, jotka mahdollistavat merenkulun riskien hallinnan yhteisön tasolla osana yhteisön meriturvallisuuspolitiikkaa.

3.2 **suositaa**, että automaattiset tunnistusjärjestelmät (AIS) otetaan käyttöön kaikilla kalastusaluksilla sekä rannikolla että avomerellä, eikä ainoastaan yli 15 metrin pituisilla kalastusaluksilla. Nimenomaan pienet alukset ovat suurimmassa vaarassa, koska niitä on vaikea havaita paljain silmin tai tutkan avulla siinä tapauksessa, että alukset on rakennettu puusta tai lasikuituvahvisteisesta polyesterista.

3.3 on täysin samaa mieltä siitä, että on kiinnitettävä huomiota tarpeeseen parantaa menetelmiä, jotka mahdollistavat tehokkaan toiminnan merihädässä olevien alusten auttamiseksi. Lisäksi komitea on yhtä mieltä merihädässä olevien alusten vastaanottamisesta aiheutuvia taloudellisia vahinkoja koskeviin vakuuksiin liittyvien kysymysten merkityksestä.

SUOSITUKSET

Suositus 3.1 (am. 5)

1 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 artiklan 8 kohta: Korvataan 20 artikla seuraavasti: ”20 artikla Merihädässä olevien alusten vastaanottaminen suojapaikkoihin 1. Jollei 20 a artiklassa tarkoitetun suunnitelman pohjalta tehdyn tilannearvion tuloksista muuta johdu, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että merihädässä olevien alusten sallitaan saapua suojapaikkaan, jossa niiden tilanteen aiheuttamia vaaroja voidaan rajoittaa. 2. Merihädässä olevan aluksen vastaanotto suojapaikkaan edellyttää tilanteen ennakoarviointia ja jäsenvaltion nimeämän riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä. 3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on kokoonnuttava säännöllisesti vaihtamaan kokemuksia ja kehittämään tämän artiklan nojalla toteutettavia toimenpiteitä. Ne voivat kokoontua koska tahansa, jos erityiset olosuhteet sitä edellyttävät, joko jonkin edellä mainitun viranomaisen tai komission aloitteesta.”	1 artiklan 8 kohta: Korvataan 20 artikla seuraavasti: ”20 artikla Merihädässä olevien alusten vastaanottaminen suojapaikkoihin 1. Jollei 20 a artiklassa tarkoitetun suunnitelman pohjalta tehdyn tilannearvion tuloksista muuta johdu, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että merihädässä olevien alusten sallitaan saapua suojapaikkaan, jossa niiden tilanteen aiheuttamia vaaroja voidaan rajoittaa. 2. Merihädässä olevan aluksen vastaanotto suojapaikkaan edellyttää tilanteen ennakoarviointia ja jäsenvaltion nimeämän riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä. 2. a Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on otettava neuvoja kaikilta pelastusoperaation kannalta merkityksellisiltä toimijoilta sekä kuultava erityisesti paikallisia (satama)viranomaisia, ennen kuin ne päättävät merihädässä olevan aluksen vastaanottamisesta suojapaikkaan. 2. b Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on vastuussa kaikkien 2 kohdassa tarkoitetuista päätöksistä johtuvien kustannusten ja vahinkojen korvaamisesta paikallisille (satama)viranomaisille, ellei aluksen omistaja tai liikenteenharjoittaja kykene niitä välittömästi korvaamaan [alusten omistajien siviilioikeudellisesta vastuusta ja rahavakuuksista annetun] direktiivin XX/XXXX/EY X artiklassa tarkoitetulla tavalla. 3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on kokoonnuttava säännöllisesti vaihtamaan kokemuksia ja kehittämään tämän artiklan nojalla toteutettavia toimenpiteitä. Ne voivat kokoontua koska tahansa, jos erityiset olosuhteet sitä edellyttävät, joko jonkin edellä mainitun viranomaisen tai komission aloitteesta.”

Perustelu

Komissio toteaa ehdotuksensa perusteluosassa, että on selkeä tarve selvittää ja tarkentaa merihädässä olevien alusten vastaanottoa suojapaikkoihin koskevia nykyisiä säännöksiä. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että merihädässä olevan aluksen vastaanotto suojapaikkaan edellyttää tilanteen ennakoarviointia ja jäsenvaltion nimeämän riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä.

Riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen nimeäminen on suositeltavaa siksi, että sillä tavalla voidaan objektiivisemmin päättää merihädässä olevan aluksen paras vastaanottoa paikka. Ehdotuksen mukaan alusten vastaanottoa koskeva päätösvalta siirretään paikallisilta satamaviranomaisilta valtakunnalliselle viranomaiselle. Jonkinlaisen vuorovaikutuksen säilyttämiseksi ja luottamuksellisten suhteiden luomiseksi paikallisten satamaviranomaisten ja valtakunnallisen viranomaisen välillä on erittäin suositeltavaa, että valtakunnallinen viranomainen veloitetaan kuulemaan satamaviranomaisia.

Lisäksi satamaviranomaisen toimivaltuudet voidaan sivuuttaa, koska lopullisen päätöksen aluksen vastaanotosta tekee riippumaton toimivaltainen viranomainen. Valtakunnallisen viranomaisen mahdollisuus ohittaa paikallisen satamaviranomaisen toimivaltuudet voi johtaa siihen, että paikallinen satamaviranomainen joutuu kantamaan taloudellisen taakan sellaisesta päätöksestä, jota se ei itse ole tehnyt. On epäloogista, että satamaviranomainen joutuu hakemaan korvauksia sellaisten kustannusten tai vahinkojen kattamiseksi, jotka eivät johdu sen omasta toiminnasta tai sen itse tekemistä päätöksistä.

Sen vuoksi suositetaan, että riippumaton toimivaltainen viranomainen on täysin vastuussa tekemistään päätöksistä ja niiden aiheuttamien kustannusten korvaamisesta.

Suositus 3.2 (am. 6)

1 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 artiklan 9 kohta: Lisätään 20 a artikla seuraavasti: ”20 a artikla Merihädässä olevien alusten vastaanottamista koskevat suunnitelmat 1. Jäsenvaltioiden on laadittava suunnitelmat siitä, miten ne voivat torjua niiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä merihädässä olevien alusten aiheuttamia vaaroja. 2. Ennen 1 kohdassa tarkoitettujen suunnitelmien laatimista on kuultava kaikkia osapuolia, joita asia koskee, ja suunnitelmissa on otettava huomioon 3 artiklan a alakohdassa tarkoitettut IMO:n asiaa koskevat ohjeet; suunnitelmien on sisällettävä vähintään seuraavat osatekijät: a) tiedot viranomaisesta, joka vastaa hälytysten vastaanotosta ja käsittelystä; b) tiedot viranomaisesta, joka vastaa tilanteen arvioinnista ja sopivan suojapaikan valinnasta ja päättää merihädässä olevan aluksen vastaanotosta määrättyyn suojapaikkaan; c) mahdollisten suojapaikkojen kartoitus, jossa esitetään lyhyesti tekijät, joilla on tarkoitus helpottaa nopeaa arviointia ja päätöksentekoa, muun muassa kuvaus mahdollisiin suojapaikkoihin liittyvistä ympäristö- ja sosiaalisista näkökohdista ja suojapaikkojen luonnonolosuhteista; d) arviointimenettelyt, joiden pohjalta suojapaikka valitaan kartoituksessa luetelluista mahdollista paikoista; e) riittävä kalusto ja välineistö avustus- ja pelastustoimia ja ympäristön pilaantumisen torjuntaa varten; f) sovellettavat kansainväliset koordinointi- ja päätöksentekomekanismit, jos sellaisia on; g) suojapaikkaan vastaanotettavien alusten rahavakuuksiin ja vastuuvuolllisuuteen liittyvät menettelyt. 3. Jäsenvaltioiden on julkaistava 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun toimivaltaisen viranomaisen nimi sekä luettelo hälytysten vastaanottoon ja käsittelyyn soveltuvista yhteyspisteistä. Niiden on toimitettava komissiolle luettelo mahdollisista suojapaikoista. Lisäksi niiden on toimitettava olennaiset tiedot suunnitelmista ja suojapaikoista naapurijäsenvaltioilleen. Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön merihädässä olevien alusten vastaanottamista koskeissa suunnitelmissa kuvattuja menettelyjä, niiden on varmistettava, että kaikki suunnitelmia ja suojapaikkoja koskevat olennaiset tiedot ovat toimintaan osallistuvien tahojen, myös meripelastus- ja hinausyritysten, saatavilla.”	1 artiklan 9 kohta: Lisätään 20 a artikla seuraavasti: ”20 a artikla Merihädässä olevien alusten vastaanottamista koskevat suunnitelmat 1. Jäsenvaltioiden on laadittava suunnitelmat siitä, miten ne voivat torjua niiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä merihädässä olevien alusten aiheuttamia vaaroja. 2. Ennen 1 kohdassa tarkoitettujen suunnitelmien laatimista on kuultava kaikkia osapuolia, joita asia koskee, ja suunnitelmissa on otettava huomioon 3 artiklan a alakohdassa tarkoitettut IMO:n asiaa koskevat ohjeet; suunnitelmien on sisällettävä vähintään seuraavat osatekijät: a) tiedot viranomaisesta, joka vastaa hälytysten vastaanotosta ja käsittelystä; b) tiedot viranomaisesta, joka vastaa tilanteen arvioinnista ja sopivan suojapaikan valinnasta ja päättää merihädässä olevan aluksen vastaanotosta määrättyyn suojapaikkaan; c) mahdollisten suojapaikkojen kartoitus, jossa esitetään lyhyesti tekijät, joilla on tarkoitus helpottaa nopeaa arviointia ja päätöksentekoa, muun muassa kuvaus mahdollisiin suojapaikkoihin liittyvistä ympäristö- ja sosiaalisista näkökohdista ja suojapaikkojen luonnonolosuhteista; d) arviointimenettelyt, joiden pohjalta suojapaikka valitaan kartoituksessa luetelluista mahdollista paikoista; e) riittävä kalusto ja välineistö avustus- ja pelastustoimia ja ympäristön pilaantumisen torjuntaa varten; f) sovellettavat kansainväliset koordinointi- ja päätöksentekomekanismit, jos sellaisia on; g) suojapaikkaan vastaanotettavien alusten rahavakuuksiin ja vastuuvuolllisuuteen liittyvät menettelyt; h) menettely alusten vastaanottamisesta suojapaikkaan mahdollisesti aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaamiseksi. 3. Jäsenvaltioiden on julkaistava 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun toimivaltaisen viranomaisen nimi sekä luettelo hälytysten vastaanottoon ja käsittelyyn soveltuvista yhteyspisteistä. Niiden on toimitettava komissiolle luettelo mahdollisista suojapaikoista. Lisäksi niiden on toimitettava olennaiset tiedot suunnitelmista ja suojapaikoista naapurijäsenvaltioilleen. Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön merihädässä olevien alusten vastaanottamista koskeissa suunnitelmissa kuvattuja menettelyjä, niiden on varmistettava, että kaikki suunnitelmia ja suojapaikkoja koskevat olennaiset tiedot ovat toimintaan osallistuvien tahojen, myös meripelastus- ja hinausyritysten, saatavilla.”

Perustelu

On suositeltavaa, että jo siinä vaiheessa kun laaditaan suunnitelmaa, jonka tarkoituksena on vastata jäsenvaltioiden aluevesillä merihätään joutuvien alusten aiheuttamiin vaaroihin, siihen sisällytetään menettely alusten vastaanottamisesta suojapaikkaan mahdollisesti aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaamiseksi.

Paikallisia satamaviranomaiset ja yhteisöt voivat altistua pilaantumiselle tai niitä voivat uhata räjähdysten kaltaiset muut vaarat, ja satamien, siltojen, sulkujen tai teiden mahdollinen sulkeminen saattaa aiheuttaa taloudellisia vahinkoja. Taloudelliset vahingot voivat olla mittavia ja kasvaa erittäin nopeasti. Sataman sulkemisen vaikutukset voivat lisäksi ulottua satama-alueen ulkopuolelle, sillä useat niiden lähialueilla sijaitsevat yritykset ovat riippuvaisia sataman kautta laivattavista tavaroista. Kansainvälisistä rahastoista korvataan kuitenkin vain öljyn aiheuttamaan pilaantumiseen liittyviä vahinkoja, eivätkä ne kata satamien kohtaamia taloudellisia tappioita.

Koska vakuutusvaatimukset eivät koske kaikkia aluksia, ei ole mitään takeita siitä, että merihätään joutu-neella aluksella on vastuuvakuutus, ja vaikka sellainen olisikin, korvauksenhakija ei kuitenkaan välttämättä saa sitä kautta korvauksia, jos vakuutuksenantaja voi jollakin perusteella kiistää korvausvelvollisuutensa.

Se, että ehdotetussa direktiivissä säädetään alusten omistajien rahavakuuksista ja vastuuvuolisuudesta, pa-rantaa merkittävästi nykyisiä oikeudellisia puitteita. On kuitenkin suositeltavaa, että alusliikenteen seuranta-järjestelmää koskevan direktiivin säännöksiä parannetaan entisestään sen varmistamiseksi, että satama- ja paikallisviranomaiset saavat selvät takuut alusten vastaanottamisesta suojapaikkaan johtuvien kustannusten ja vahinkojen täysimääräisestä ja viipymättömästä korvaamisesta.

Sillä tavalla satama- ja paikallisviranomaisia kannustetaan tarjoamaan aktiivisesti suojapaikkoja, ja samalla varmistetaan, että riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen kanssa tehtävä yhteistyö on komission tavoitteiden mukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa tehokasta ja tuloksellista.

Komissio ei ole kolmannessa meriturvallisuuspaketissaan ottanut kantaa tällaisten korvausten maksamiseen, vaikka Euroopan parlamentti vuonna 2004 antamassaan, meriturvallisuuden parantamista koskevassa päätöslauselmassa nimenomaisesti pyysi komissiota tekemään ehdotuksia suojapaikoista aiheutuneiden kulujen korvaamiseksi ⁽¹⁾.

Suositus 3.3 (am. 7)

1 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 artiklan 10 kohta: Lisätään 20 b artikla seuraavasti: ”20 b artikla Rahavakuudet 1. Ennen kuin jäsenvaltio ottaa vastaan merihädässä olevan aluksen suojapaikkaan se voi vaatia aluksen liikenteenharjoittajaa, asiamiestä tai päällikköä esittämään [alusten omistajien siviilioikeudellisesta vastuusta ja rahavakuuksista] annetun direktiivin XX/XXXX/EY X artiklassa tarkoitetun todistuksen vakuutuksesta tai rahavakuudesta, joka kattaa sen vastuun aluksen aiheuttamista vahingoista. 2. Jäsenvaltioiden on tehtävä 20 artiklassa tarkoitettu ennakoarviointi ja päätös myös siinä tapauksessa, ettei todistusta vakuutuksesta tai rahavakuudesta ole esitetty.”	1 artiklan 10 kohta: <u>Lisätään 20 b artikla seuraavasti:</u> <u>”20 b artikla Rahavakuudet</u> 1. Ennen kuin jäsenvaltio ottaa vastaan merihädässä olevan aluksen suojapaikkaan se voi vaatia aluksen liikenteenharjoittajaa, asiamiestä tai päällikköä esittämään [alusten omistajien siviilioikeudellisesta vastuusta ja rahavakuuksista] annetun direktiivin XX/XXXX/EY X artiklassa tarkoitetun todistuksen vakuutuksesta tai rahavakuudesta, joka kattaa sen vastuun aluksen aiheuttamista vahingoista. 2. <u>Jäsenvaltioiden on tehtävä 20 artiklassa tarkoitettu ennakoarviointi ja päätös myös siinä tapauksessa, ettei todistusta vakuutuksesta tai rahavakuudesta ole esitetty.</u> 3. <u>20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut viranomaiset ovat vastuussa kaikista oikeudellisista toimenpiteistä aluksen liikenteenharjoittajaa, asiamiestä tai päällikköä vastaan korvauksen saamiseksi aluksen aiheuttamista kustannuksista ja vahingoista.”</u>

Perustelu

Satamaviranomaisten lisäksi myös lukuisat muut velkojat perivät alusta koskevia velkoja. Satamaviranomaisten on siten jaettava kansainvälisistä rahastoista tai aluksen vakuutuksesta saatava korvaussumma näiden muiden tahojen kanssa. Huolimatta pitkälle menevästä vastuustaan ottaa vastaan merihädässä oleva alus, satamaviranomaiset ovat usein viimeisinä jonossa korvauksia jaettaessa. Lisäksi kansainvälisistä rahastoista korvataan öljyn aiheuttamaan pilaantumiseen liittyviä vahinkoja, eivätkä ne kata satamien kohtaamia taloudellisia tappioita.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma meriturvallisuuden parantamisesta, esittelijä Dirk Sterckx, http://www.europarl.eu.int/comparl/tempcom/mare/pdf/res_fi.pdf.

Merihädässä olevien alusten vastaanottopakon vuoksi vahinkoja kärsivillä pienillä satamilla ja yhteisöillä ei välttämättä ole tarvittavaa henkilöstöä, varoja tai juridista asiantuntemusta, jotta ne voisivat ryhtyä pitkäaikaisiin oikeudellisiin toimenpiteisiin aluksen liikenteenharjoittajaa, asiamiestä tai päällikköä vastaan korvauksen saamiseksi kustannuksista ja vahingoista, eikä niillä aina edes ole lopullista valtaa tehdä tällaista päätöstä.

4. Ehdotus direktiiviksi meriliikennealan onnettomuuksien tutkinnan peruseriaatteista

Alueiden komitea

4.1 **kannattaa** komission ehdotuksen yleistä tavoitetta parantaa meriturvallisuutta niin, että laaditaan koko yhteisöä varten selvät suuntaviivat teknisten tutkimusten suorittamisesta ja kokemustenvaihdosta kaikkien vakavien merellä sattuneiden tapahtumien jälkeen, ja on yhtä mieltä kyseisten tutkimusten tärkeydestä.

4.2 **kannattaa** säännöstä siitä, että onnettomuustutkimuksissa tulisi keskittyä riskien ehkäisemiseen, että tutkimusten tulisi perustua IMO:n periaatteisiin ja suosituksiin ja että tutkimuksissa tulisi pyrkiä parantamaan lainsäädäntöä, alusten toimintaa, hätätilannevalmiutta sekä toimintaa hätätilanteissa.

4.3 **painottaa**, että IMO:ssa kehitetyt meriliikennealan onnettomuuksien tutkintaa koskevat mallit ja menetelmät on otettava laajasti käyttöön.

SUOSITUKSET

Suositus 4.1

2 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) alle 24 metrin pituisia kalastusaluksia;	d) alle 24 metrin pituisia kalastusaluksia;

Perustelu

Satamavaltioiden suorittamaa alusten valvontaa ja lippuvaltion velvollisuuksia koskevissa direktiiveissään komissio kuvaa kalastusta perustellusti yhdeksi vaarallisimmista toiminnoista. Mitä pienempi alus on sitä alttiimpi se on onnettomuuksille, jotka usein vaativat ihmishenkiä. Tästä syystä komitea ehdottaa, että 2 artiklan 2 kohdan d alakohta poistetaan ja että sellaiset onnettomuudet ja vaaratilanteet, joissa osallisina on kalastusaluksia, tutkitaan samalla perinpohjaisuudella kuin direktiivissä esitetään tutkittavaksi onnettomuudet ja vaaratilanteet, joissa osallisina on kauppa-aluksia.

5. Direktiivi alusten tarkastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja laitoksia sekä merenkulun viranomaisten asiaan liittyviä toimia koskevien yhteisten sääntöjen ja standardien laatimiseksi

Alueiden komitea

5.1 **yhtyy käsitykseen**, jonka mukaan luokituslaitoksia, niiden tytäryhtiöitä ja niiden osittaisessa omistuksessa olevia yhtiöitä on valvottava ja tarkastettava tehokkaasti ja otettava käyttöön seuraamuksia niitä tapauksia varten, joissa velvoitteita ei noudateta, sen lisäksi, että on otettava käyttöön kansainvälisellä ja yhteisön tasolla perusteellisen teknisen tarkastuksen mahdollistavia mekanismeja, joiden avulla voidaan selvittää luotettavasti alusten tosiasiallinen kunto.

5.2 **kannattaa** ehdotusta, jonka mukaan hyväksytyjen laitosten on perustettava yhteinen taho arviointia ja laatusertifiointia varten. Sen on oltava riippumaton ja sillä on oltava käytössään tarvittavat resurssit, jotta se voi suorittaa tehtävänsä perusteellisesti ja jatkuvaluonteisesti ja ehdottaa sekä laitoskohtaisia että yleisiä korjaavia toimenpiteitä hyväksytyjen laitosten toiminnan laadun parantamiseksi.

5.3 **on samaa mieltä** siitä, että hyväksytyjen laitosten välistä yhteistyötä olisi laajennettava niin, että voidaan varmistaa laitosten teknisten määräysten yhteensopivuus, kansainvälisten yleissopimusten yhdenmukainen tulkinta sekä kyseisten määräysten ja yleissopimusten yhtenäinen soveltaminen. Näin luotaisiin yhteinen pohja arvioinnille ja tarjottaisiin välineitä, jotka mahdollistavat tarvittavien korjaavien toimien toteuttamisen yhdenmukaisen turvallisuustason saavuttamiseksi koko yhteisön alueella, teknisen yhteistyön luomiseksi luokituslaitosten välillä, määräysten yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä IMO:n tulkintojen soveltamiseksi kansainvälisistä yleissopimuksista koko EU:ssa ja jotka johtaisivat näin siihen, että luokistodistukset ja laivavarusteet tunnustettaisiin aidon vastavuoroisesti.

5.4 **esittää**, että kohdan 31 viimeinen rivi, jonka sanamuoto on ”— sekä oltava tarvittaessa yhteydessä lippuvaltion”, muutetaan muotoon ”sekä toimitettava kyseiset tiedot viipymättä lippuvaltiolle”.

SUOSITUKSET

Suositus 5.1

12 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Jos laitos ei toteuta komission vaatimia ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimia tai viivästyttää perusteettomasti niiden toteuttamista, komissio voi määrätä kyseiselle laitokselle uhkasakkoja siihen saakka, kunnes vaaditut toimet on toteutettu täydellisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.	2. Jos laitos ei toteuta komission vaatimia ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimia tai viivästyttää perusteettomasti niiden toteuttamista, komissio voi <u>kehottaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta määräämään</u> kyseiselle laitokselle uhkasakkoja siihen saakka, kunnes vaaditut toimet on toteutettu täydellisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

Perustelu

Komitean käsitys on, että sopimusvelvoitteita rikkonut osapuoli hyväksyy helpommin sakot, jotka Euroopan yhteisön tuomioistuin määrää komission kehoituksesta, kuin komission suoraan määräämät sakot.

Suositus 5.2

20 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Hyväksytyjen laitosten on vahvistettava ja pantava täytäntöön asianmukaiset yhteiset vaatimukset sellaisia luokansiirtotapauksia varten, jotka edellyttävät erityisiä varotoimia. Näihin tapauksiin on sisällyttävä ainakin viisitoista vuotta vanhojen ja sitä vanhempien alusten luokan siirto sekä siirto hyväksymättömältä laitokselta hyväksytylle laitokselle.	Hyväksytyjen laitosten on vahvistettava ja pantava täytäntöön asianmukaiset yhteiset vaatimukset sellaisia luokansiirtotapauksia varten, jotka edellyttävät erityisiä varotoimia. Näihin tapauksiin on sisällyttävä ainakin viisitoista <u>kymmenen</u> vuotta vanhojen ja sitä vanhempien alusten luokan siirto sekä siirto hyväksymättömältä laitokselta hyväksytylle laitokselle <u>tai hyväksytyltä laitokselta hyväksymättömälle laitokselle.</u>

Perustelu

Uudelleenluokitus tehdään tavallisesti neljän vuoden jaksoksi, jota voidaan pidentää yhdellä vuodella. Käytännössä uudelleenluokitus tehdään noin viiden vuoden välein. Kymmenen vuotta vanha alus ei ole toiminnallisesti enää yhtä tehokas kuin sitä uudempi alus. Tuolloin saatetaan myös joutua korvaamaan laipioiden ja jäykisteiden teräselementtejä, tekemään vesipainolastisäiliöihin liittyviä putkitöitä sen lisäksi, että lastitiloja, etenkin kiinnikkeitä, saattaa olla tarvetta uusida. Tämä on ihanteellinen ajankohta myydä alus eteenpäin suhteellisen edullisesti, jolloin uuden omistajan on toteutettava ja maksettava korjaustyöt. Uusi omistaja ei tavallisesti aseta suuria vaatimuksia, ja uudeksi lipuksi valitaan usein mukavuuslippu. Vastaavasti uusi luokituslaitos ei välttämättä ole komission määritelmän mukainen ”hyväksytty laitos”.

6. Asetus merten ja sisävesien matkustajaliikenteen harjoittajien vastuusta onnettomuustapauksissa

Alueiden komitea

6.1 **kannattaa** aloitetta sisällyttää Ateenan yleissopimus yhteisön oikeuteen vakuutusten pakollisuuden osalta sen sijaan, että asia jätettäisiin P&I-yhdistysten (*Protection & Indemnity Clubs*) välityksellä aluksen omistajan harkintavaltaan.

6.2 **pitää tervetulleena** aloitetta ulottaa Ateenan yleissopimuksen määräysten soveltaminen koskemaan myös kotimaan liikennöintiä, mutta katsoo, että kaikkien sisävesiväylien mukaan ottaminen saattaa olla suhteetonta. Komitea **kehottaa** komissiota selkiyttämään sisävesiväylän käsitettä ja **katsoo**, että siinä yhteydessä riittävät pienimuotoisemmat toimet.

6.3 **ilmaisee** olevansa samaa mieltä siitä, että Ateenan yleissopimukseen vuonna 2002 liitetystä pöytäkirjassa määritellään merionnettomuuksiin sovellettava ankara vastuujärjestelmä. Ankaran vastuun avulla pyritään parantamaan kantajien asemaa siten, että vastuun lankeaminen ei edellytä rahdinkuljettajalta tuotamusta tai laiminlyöntiä ja ettei kantajan siis tarvitse todistaa rahdinkuljettajan vastuunalaisuutta.

6.4 **panee merkille**, että laivanomistajat ja P&I-yhdistykset suhtautuvat varauksellisesti Ateenan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohtaan siltä osin kuin on kyse korvausvastuusta terroritekojen aiheuttamissa tapauksissa.

6.5 **korostaa**, että ainoastaan tekemällä uusia, kansainvälisesti hyväksyttäviä ehdotuksia voidaan löytää ulospääsy umpikujasta, joka on syntynyt, kun vakuutusala on kieltäytynyt hyväksymästä komission ehdotaman asetuksen sisältämiä uusia vastuurajoja ja niihin liittyviä vakuutusvaatimuksia.

7. Direktiivi alusten omistajien siviilioikeudellisesta vastuusta ja rahavakuuksista

Alueiden komitea

7.1 **yhtyy** Euroopan parlamentin vaatimukseen, jonka mukaan EU:n tulee luoda laaja ja johdonmukainen eurooppalainen meripolitiikka, "joka tähtää eurooppalaisen meriturvallisuusalueen luomiseen" ja jonka "pitäisi perustua koko meriliikenneketjun kattavan vastuujärjestelmän [käyttöönottoon]".

7.2 **katsoo** kuitenkin, että kaikista meriympäristön pilaantumista koskevista korvausvastuujärjestelyistä on aina päättävä kansainvälisellä tasolla.

7.3 **kannattaa** sovellettavien sääntöjen mahdollista muuttamista siten, että vastuuseen joutuisivat myös muut vastuulliset osapuolet kuin alusten omistajat, ja alusten omistajien asettamista rajattomaan korvausvastuuseen, jos ne ovat syyllistyneet turvallisuus- ja pilaantumisentorjuntavelvoitteidensa törkeään tai tahalliseen laiminlyöntiin.

7.4 **korostaa**, että kaikissa siviilioikeudellista vastuuta koskevaan yleissopimukseen tehtävissä muutoksissa on säilytettävä molempien osapuolten (alusten omistajien ja rahdinkuljettajien) tasapuolinen osallistuminen, joka perustuu laivanisäntien vapaaehtoisten ehdotusten tai sitoumusten pohjalta luotaviin järjestelyihin.

7.5 **esittää**, että ilmaisu "myös muut vastuulliset osapuolet kuin alusten omistajat" käsittää myös laivansäännät ja rahtausyritykset.

7.6 **katsoo**, että yhdenmukaisuus kansainvälisen oikeuden kanssa direktiiviä sovellettaessa tulisi tunnustaa.

7.7 **esittää**, että alusten päälliköitä ei tulisi sisällyttää määritelmään "myös muut vastuulliset osapuolet kuin alusten omistajat", ellei kyseessä ole tehtäviä hoitamiseen liittyvä vakava laiminlyönti.

7.8 **ilmaisee huolestuneisuutensa** eroavuuksista, joita on tarkasteltavana olevan direktiivin sekä kansainvälisessä merikuljetuksessa käytettäviin konossementteihin, merirahtikirjoihin ja rahtaus sopimuksiin liittyvää laivanomistajien vastuuta koskevien Haagin, Haag-Visbyn ja Hampurin sääntöjen välillä. Tämä saattaa aiheuttaa epäselvyyttä sovellettavasta korvausvastuujärjestelmästä, sillä direktiivin sanamuodosta ei tunnu käyvän täysin selkeästi ilmi, sovelletaanko sitä ainoastaan pilaantumisvahinkoihin vai kattaako se myös muut kolmansille osapuolille aiheutetut vahingot.

7.9 **on yhtä mieltä** komission kanssa siitä, että pakollisen vakuutusjärjestelmän käyttöönotto auttaa ratkaisemaan alikuntoisia aluksia koskevan ongelman.

7.10 **esittää**, että alusta varten otetussa vakuutussopimuksessa mainitaan selkeästi, että sopimus kattaa suojapaikoille aiheutetut vahingot.

SUOSITUKSET

Suositus 7.1*1 artikla*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan merikuljetusketjun toimijoiden siviilioikeudelliseen vastuuseen liittyvien velvollisuuksien eräisiin näkökohtiin, sekä säädetään merenkulkijoiden asianmukaisesta taloudellisesta turvasta, jos alus joudutaan hylkäämään.	Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan merikuljetusketjun toimijoiden ja alusten käyttäjien siviilioikeudelliseen vastuuseen liittyvien velvollisuuksien eräisiin näkökohtiin, sekä säädetään merenkulkijoiden asianmukaisesta taloudellisesta turvasta, jos alus joudutaan hylkäämään.

Perustelu

Ilmaisu "toimijat ja alusten käyttäjät" käsittää muut kuin yksinomaan laivakalustoa käyttöönsä hankkivat rahtaajat, jotka käyttävät aluksia, mukaan luettuina alikuntoiset alukset, joista on tehty aika-, matka- ja peräkkäisiä matkoja koskevat rahtaus sopimukset. Ne on sisällytettävä käsiteltävänä olevaan direktiiviin, ja niillä on oltava samat, tarkasteltavana olevassa direktiivissä määritellyt velvollisuudet kuin "alusten omistajilla". Toisin sanoen niillä on velvollisuus hankkia rahavakuus. Pilaantumista aiheuttaa kuitenkin juuri kyseisistä aluksista peräisin oleva öljy. Toimenpiteellä olisi seuraavat vaikutukset:

- Varmistettaisiin, että rahtaajat sitoutuvat olemaan käyttämättä alikuntoisia aluksia.
- Alikuntoista alusta käyttävän rahtaajan alhaisemmista kuljetusmaksuista saama kaupallinen hyöty häviää rahavakuudesta aiheutuvien korkeampien kustannusten johdosta, koska kyseisiin kustannuksiin yhdistyy alikuntoisen aluksen käyttöön liittyvä korkeampi riski.
- Alikuntoisten alusten käyttö ei enää ole rahtaajille taloudellisesti houkuttelevaa, ja niille tarjottavien lastien määrä vähenee.
- Ylläkkeet pitää toiminnassa, vuokrata ja käyttää alikuntoisia aluksia näin ollen vähenevät, ja kyseisenlaisten alusten omistajat ovat pakotettuja joko saattamaan alus, sen miehistö ja toiminta vastaamaan täysimittaisesti kansainvälisiä säännöksiä tai romuttamaan alukset.

Suositus 7.2*2 artikla*

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	7) <u>Mukaan tulisi sisällyttää määritelmä termistä "toimija" siinä mielessä kuin sitä käytetään tämän direktiivin 1 artiklassa.</u>

Perustelu

Tarkoituksena on ennalta mitätöidä mahdollinen kysymys siitä, ketä "toimijalla" tarkoitetaan.

Paikallis- ja alueviranomaiset ovat keskeisiä toimijoita strategian täytäntöönpanossa sekä pilaantuneita alueita puhdistettaessa, suojapaikkoja aluksille tarjottaessa ja vaikeuksissa olevia aluksia autettaessa että silloin, kun paikalliset asukkaat itse ovat merenkulkijoita tai toimivat vaarassa olevien pelastamiseksi. Siksi on pettymys, että kolmannessa meriturvallisuuspaketissa ei kiinnitetä riittävästi huomiota alue- ja paikallisviranomaisten mahdolliseen rooliin toivottujen tulosten saavuttamisessa.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle i2010: digitaaliset kirjastot”

(2006/C 229/07)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — i2010: digitaaliset kirjastot — KOM(2005) 465 lopullinen,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 24. tammikuuta 2006 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri, koulutus ja tutkimus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — i2010 — kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”,

ottaa huomioon ”kulttuuri, koulutus ja tutkimus” -valiokunnan huhtikuun 4. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 32/2006 rev. 1), jonka esittelijä oli Mikkelin kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta (FI, PPE),

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean näkemykset

Alueiden komitea

1.1 **pitää tervetulleena** ehdotusta eurooppalaisen kulttuuriperinnön digitointia ja digitaalisten kirjastojen kehittämistä koskevaksi aloitteeksi ja **korostaa**, että se on olennainen osa komission aloitetta — ”i2010 — kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”, jonka kaikinpuolinen toteuttaminen on edellytys Euroopan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi.

1.2 **korostaa**, että kulttuuriperinnön digitointia, online-saatavuutta ja säilyttämistä tulee edistää kaikissa Euroopan maissa, kaikilla alueilla, kaikissa kaupungeissa ja kaikilla kielillä siten, että se tukee kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden säilymistä. Lähtökohtana tulee olla kulttuurin arvostus, ja sen saavutusten säilyttäminen tuleville sukupolville, mukaan lukien vähemmistökulttuurit.

1.3 **muistuttaa**, että kulttuuriperinnön digitointi etenee nopeasti muissa maanosissa ja **korostaa**, että eurooppalaisen kulttuuriperinnön ja kirjallisuuden saaminen laajasti digitaalisesti saataville on edellytys eurooppalaisen tietoon perustuvan yhteiskunnan menestykselle ja tukee samalla Euroopan eri alueiden ja kaupunkien kehitystä.

1.4 **arvostaa sitä**, että komissio on tiedonannossaan tuonut esiin tärkeimmät haasteet ja myös monet avoimet tekniset, lainsäädännölliset ja taloudelliset kysymykset, jotka liittyvät kulttuuriperinnön digitointiin, ja **toteaa** alue- ja paikallisviranomaisten antavan tukensa asian edistämiseksi.

1.5 **korostaa**, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat kaikkien tietoyhteiskuntastrategioiden tärkein toimeenpanija ja useimmiten myös kirjastojen ylläpitäjä, joten alue- ja paikallisu-

lottuvuuteen tulisi myös digitaalisia kirjastoja koskevan aloitteen yhteydessä kiinnittää riittävästi huomiota.

1.6 **pitää erittäin tärkeänä**, että kulttuuriperinnön digitointia edistetään Euroopassa kaikissa jäsenmaissa ja **korostaa**, että digitoinnin hyödyt saavutetaan vasta, kun laaja-alaisesti, myös paikallisesti ja alueellisesti, edistetään kulttuuriperinnön online-saatavuutta ja kehitetään älykkäitä tiedonhakuja.

1.7 **toteaa**, että digitointi on pitkäjännitteistä ja paljon resursseja vaativaa toimintaa, johon liittyy aineiston jatkuva ylläpito, päivitykset ja konvertoinnit, ja **on samaa mieltä** digitoinnin tuomista hyödyistä kulttuuriperinnön saavutettavuudelle ja säilyttämiselle.

1.8 **muistuttaa**, että sähköisessä muodossa oleva aineisto muodostuu paitsi digitoitavasta analogisesta materiaalista myös uudesta aineistosta, joka on alunperin luotu digitaaliseen muotoon.

1.9 **toteaa**, että digitaalisen kirjaston palvelut muodostuvat eri jäsenmaissa sekä kansallisesti että alueellisesti ja paikallisesti rakennetuista osista, jotka linkitetään toisiinsa tietoteknisin välinein. Tämän onnistumiseksi tarvitaan Eurooppa-tason yhteistyötä ja koordinaatiota.

1.10 **katsoo**, että kirjastojen rooli sähköisessä muodossa olevan kulttuuriperinnön ja kirjallisuuden käyttöön saattamisessa on hyvin keskeinen, koska niiden avulla niitä voidaan parhaiten välittää kansalaisten ulottuville, mutta **toteaa samalla** että kirjastojen yhteistyö arkistojen ja museoiden, samoin kuin muiden kulttuurilaitosten ja vastaavien toimijoiden kanssa on täysin välttämätöntä.

2. Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 **korostaa**, että digitoinnin tarkoitus ei ensisijaisesti ole syrjäyttää perinteisiä painettuja ja muita fyysisiä kulttuuriaineistoja vaan toimia analogisen aineiston rinnalla ja edistää tiedon saavutettavuutta.

2.2 **korostaa**, että koska vasta vain hyvin pieni osa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä on digitoitu ja edessä oleva työmäärä on valtava, on kehitettävä uusia tulorahoitteisia toimintamalleja yhteistyössä myös yksityisen sektorin toimijoiden kanssa.

2.3 **toteaa**, että pienissä maissa ja pienillä kielialueilla digitaalisten aineistojen kaupalliset markkinat ovat toistaiseksi olleet melko pienet, vaikka aineiston tuottamiseen tarvittavat kiinteät kustannukset ovat lähes samaa suuruusluokkaa kuin suurilla kielialueilla, ja **korostaa**, että eri kielialueiden käyttäjien tarpeet on teknisten edellytysten parannuttua jo mahdollista ja tärkeää ottaa huomioon digitaalisten kirjastojen kehittämisessä.

2.4 **toteaa**, että vaikka suuri osa vanhemmasta eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä on jo tekijänoikeuksista vapaata ja siten myös käytettävissä tietoverkoissa, komission ehdotus tekijänoikeuksiin uudemman kulttuuriperinnön osalta tehtävistä uudistuksista on hyvin tarpeellinen.

2.5 **toteaa**, että eräissä maissa on jo havaittu merkkejä siitä, että osa kansalaisista on jäämässä jälkeen digitaalitekniikan kehittämisestä ja **katsoo**, että on tarjottava riittävästi mahdollisuuksia ja opastusta Internetin käyttöön myös muita heikoimassa sosiaalisessa asemassa oleville kansalaisille.

2.6 **korostaa**, että alue- ja paikallishallinnolla on ratkaiseva rooli sekä kulttuuriperinnön tuottajana ja omistajana että myös tahona, joka vastaa siitä, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisimman tasavertaiset mahdollisuudet käyttää tietoyhteiskunnan palveluita.

2.7 **korostaa**, että monissa Euroopan maissa yleisten kirjastojen ylläpitämä mahdollisuus käyttää perinteistä painettua aineistoa on yhä hyvin keskeistä, mutta samalla niiden on tarjottava kansalaisille myös Internetin ja online -palvelujen käyttömahdollisuuksia. Verkkopalvelujen loppukäyttäjien ja heidän paikallisten tarpeidensa huomioon ottaminen edellyttää, että palvelujen järjestäminen tapahtuu alueellisten ja paikallisten toimijoiden työnä. On välttämätöntä, että tämä otetaan huomioon myös kirjastotoiminnan kansallisessa rahoituksessa.

2.8 **toteaa**, että alue- ja paikallishallinnon osallistuessa erilaisiin kirjasto- tai muihin konsortioihin, jotka omistavat verkkopalvelinympäristön ja tarjoavat kokonaispalvelua, on varmistettava että alue- ja paikallisviranomaiset voivat riittävästi vaikuttaa niiden puitteissa tehtäviin ratkaisuihin ja päätöksentekoon.

2.9 **arvostaa** sitä, että komissio on tiedonannossaan nostonut esiin myös digitoitavien aineistojen valintaan liittyvät haasteet ja **pitää tärkeänä** ensinnäkin alueellisista ja paikallisista lähtökohdista nousevien valintaperiaatteiden riittävää huomioimista sekä lisäksi tasapainoa toisaalta yleisön kysyntään, toisaalta säilymisen varmistamiseen perustuvien valintakriteerien välillä.

2.10 **kannattaa** ehdotusta digitoidun kulttuuriaineiston pitkäaikaissäilytyksestä laadittavista strategioista, jotta kulttuuriperinnön digitointiin käytetyt resurssit eivät menisi hukkaan, kun teknisissä järjestelmissä ja ohjelmistoissa tapahtuu muutoksia.

2.11 **pitää mielenkiintoisena** ehdotusta digitoinnin osaa-miskeskusten perustamisesta eri jäsenmaissa ja **korostaa**, että niiden tärkeänä tehtävänä tulisi olla myös alue- ja paikallistasoilla tarvittavasta osaamisesta huolehtiminen ja hyvien käytäntöjen levittäminen.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan ja talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano” ”Kasvuun ja työllisyyteen tähtäävä nykyaikainen pk-yrityspolitiikka”

(2006/C 229/08)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta ”Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano — Kasvuun ja työllisyyteen tähtäävä nykyaikainen pk-yrityspolitiikka”, KOM(2005) 551 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 15. marraskuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 24. tammikuuta 2006 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa kilpailukyvyyn ja innovoinnin ohjelman perustamisesta (KOM (2005) 121 lopullinen, CdR 150/2005 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Kasvua ja työllisyyttä koskevat yhdenmetyt suuntaviivat (2005–2008)” (KOM(2005) 141 lopullinen, CdR 147/2005 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon oma-aloitteisen lausuntonsa aiheesta ”Kilpailukyky ja hallinnon hajauttaminen” (CdR 23/2005 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan huhtikuun 6. päivänä 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 40/2006 rev. 2, jonka esittelijä oli Offalyn kreivikunnanvaltuutettu ja Midlandin aluevaltuuston puheenjohtaja sekä Borderin, Midlandin ja Länsi-Irlannin alueellisen edustajakokouksen jäsen Constance Hanniffy (IE, PPE),

hyväksyi 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean huomiot

Pk-yrityspolitiikan vauhdittaminen

Alueiden komitea

1.1 **kannattaa** kasvuun ja työllisyyteen tähtäävää nykyaikaista pk-yrityspolitiikkaa käsittelevää komission tiedonantoa, sillä sen avulla voidaan antaa uusi sysäys pk-yrityspolitiikalle, kohdistaa politiikka uudestaan kaikkein keskeisimpiin kysymyksiin sekä selkeyttää yhteisön toimia tehokkuuden lisäämiseksi.

1.2 **kannattaa** sellaisen laaja-alaisen pk-yrityspolitiikan edistämistä, jossa otetaan huomioon, että pk-yritykset ovat kooltaan, omistusrakenteeltaan ja toimialaltaan hyvin erilaisia, ja jonka tarkoituksena on tarjota räätälöityjä tukimuotoja sekä luoda EU:ssa toimivien pk-yritysten erilaiset tarpeet asianmukaisesti huomioon ottava oikeudellinen ympäristö.

1.3 **on tyytyväinen** siihen, että tiedonannossa viitataan alue- ja paikallisviranomaisten rooliin, mutta katsoo, että siinä olisi voitu yksityiskohtaisemmin käsitellä sitä ratkaisevan tärkeää roolia, joka alue- ja paikallisviranomaisilla on pk-yritysten tukemisessa ja kyseisten yritysten kehittämisen ja luovuttamisen mahdollistavan ympäristön luomisessa, sekä

tarkastella alue- ja paikallisviranomaisten asemaa suurina pk-yritysten tuottamia tavaroita ja palveluita käyttävinä asiakkaina.

1.4 **toteaa**, että päävastuu sen takaamisesta, että pk-yrityspolitiikka on todella tehokasta, on ennen kaikkea jäsenvaltioilla, ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden kansalliset uudistusohjelmat sisältävät konkreettisia toimenpiteitä pk-yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi.

1.5 **kiinnittää huomiota** tekemiinsä kansallisten uudistusohjelmien valmistelua koskeviin analyysiin sekä erityisesti siihen, ettei alue- ja paikallisviranomaisia ole kuultu asiassa ja **suhtautuu** tässä mielessä **myönteisesti** siihen, että maaliskuussa 2006 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kannusti komiteaa jatkamaan kansallisiin uudistusohjelmiin liittyvää työskentelyään.

1.6 **katsoo**, että pk-yrityspolitiikan onnistumisen kannalta on ilmeisen tärkeää, että kaikki sidosryhmät osallistuvat ja sitoutuvat politiikan täytäntöönpanoon, ja että sen vuoksi komission olisi tiedonannossaan pitänyt asettaa ehdotetuille toimenpiteille erityisiä tavoitteita ja määräaikoja niiden toteuttamisen helpottamiseksi.

⁽¹⁾ Ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

⁽²⁾ Ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

⁽³⁾ Ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

1.7 **antaa arvoa** sille, että EU:n puheenjohtajavaltio Itävalta on kiinnittänyt ensisijaista huomiota pk-yritysten tilanteeseen, ja **on tyytyväinen** maaliskuussa 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätökseen sisällyttää etenkin pk-yritysten liike-toimintapotentiaalin hyödyntäminen yhdeksi ensisijaisten toimien erityisalueeksi. Lisäksi komitea tähdentää, että se toivoisi Eurooppa-neuvoston tekemän tulevaisuudessa kattavan ja avoimen arvion kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanosta sekä erityisesti selkeän arvion pk-yritysten näistä ohjelmista saamista hyödyistä.

1.8 **kannattaa** sitä, että varmistetaan riittävien määrärahojen osoittaminen kilpailukyvyyn ja innovoinnin ohjelman käyttöön, sillä kyseessä on yhteisön pk-yrityspolitiikan kannalta erittäin tärkeä väline.

Yrittäjyyden ja yrittäjätaitojen edistäminen

Alueiden komitea

1.9 **katsoo**, että kaikkea yrittäjyyttä tulee kannustaa ja tukea. Komitea **on tyytyväinen** siihen, että tiedonannossa myönnetään, että naisyrittäjien sekä nuorten, vähemmistöihin ja maahanmuuttajiin kuuluvien ja ikääntyneiden yrittäjien tarpeita ei ole huomioitu asianmukaisesti. Komitea **huomauttaa**, että mainittuja ryhmiä ei voi käsitellä yhtenä kokonaisuutena, vaan **korostaa**, että jokainen erityisryhmä tarvitsee omat toimenpiteensä. Eri maissa ja jopa ryhmien sisälläkin tarpeet voivat olla erilaiset. Komitea **katsoo** lisäksi, että tehdyissä ehdotuksissa rajoitetaan ainoastaan tukemaan verkottumista ja että tarvitaan konkreettisempia ehdotuksia, jos yrittäjyyttä edellä mainittujen eri kohderyhmien keskuudessa aiotaan lisätä hyödyntämällä Eurooppa-neuvoston 23.—24. maaliskuuta 2006 hyväksymää sukupuolten tasa-arvoa koskevaa eurooppalaista sopimusta ja laajentamalla sitä koskemaan muitakin ryhmiä.

1.10 **korostaa** paikallisten ja alueellisten aloitteiden merkitystä yrittäjyysajattelun tukemisessa sekä yrittäjyyskasvatuksen edistämässä ja toteuttamisessa koulujärjestelmän kaikilla tasoilla. Komitea **katsoo** kuitenkin, että useissa koulutusaloitteissa ei oteta riittävästi tai riittävän joustavasti huomioon pk-yritysten tarpeita.

1.11 **kannattaa** Euroopan yrittäjäpalkinto -kilpailun käynnistämistä yrittäjyyden edistämiseksi, parhaiden toimintatapojen esille tuomiseksi alue- ja paikallistasolla sekä potentiaalisten yrittäjien kannustamiseksi.

1.12 **kiinnittää huomiota** vaatimukseen, että yhteiskunnan yleensä ja erityisesti rahoitusalan ja julkisen sektorin olisi suhtauduttava nykyistä myönteisemmin laskelmoituihin ja hyvin perusteltuihin yritystoiminnan riskeihin ja sallia epäonnistuminen liiketoiminnassa. Komitea kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että yrityskulttuuria edistetään kaikkialla EU:ssa ja että yrittäjien aiempaa kokemusta yritystoiminnasta arvostetaan.

Pk-yritysten markkinoillepääsyn edistäminen

Alueiden komitea

1.13 **kannattaa** ehdotusta, että komissio tarkistaa euroneuvontakeskusten tehtäviä, sillä komitean mielestä keskustusten suorituskky sekä niiden kyky tarjota pk-yrityksille kattavia tukipalveluita ja kansainvälistymistä koskevaa neuvontaa on vaihdellut eri jäsenvaltioiden välillä. Samalla se **korostaa**, että on syytä määritellä tähän verkostoon kuuluvien jäsenorganisaatioiden tehtävät ja vastuualueet ja laatia yhteistyömekanismeja muiden toimijoiden, kuten esimerkiksi *Europe Direct* -keskusten kanssa, jotta voitaisiin välttää tiedotus- ja neuvontapalvelujen tarjonnan päällekkäisyyksiä ja tehostaa resurssien käyttöä.

1.14 **suhtautuu** myönteisesti ehdotuksiin tehostaa toimia, joiden avulla helpotetaan pk-yritysten mahdollisuuksia hyödyntää sellaista tietotekniikkaa, jonka avulla niiden kilpailukyky paranee ja ne pääsevät uusille markkinoille.

1.15 **panee merkille** komission ehdotukset pk-yritysten pääsyn helpottamiseksi julkisten hankintojen markkinoille.

1.16 **katsoo**, että pyrkimykset standardoinnin edistämiseksi eivät saa lisätä pk-yritysten toimintaan kielteisesti vaikuttavaa byrokratiaa.

Byrokratian karsiminen

Alueiden komitea

1.17 **on tyytyväinen** siihen, että komissio sitoutuu yksinkertaistamaan sääntöjä ja säännöksiä sekä helpottamaan pk-yritysten pääsyä yhteisön ohjelmiin. Komitea **toivoisi** kuitenkin selvennystä siihen, miten kyseinen tavoite toteutetaan ja minkälaisia vaikutuksia sillä saattaa olla yhteisön rahastoista rahoitusta saaviin organisaatioihin.

1.18 **kannattaa** sitoutumista tulevan lainsäädännön tutkimiseen ja **kehottaa** komissiota toimimaan yhdessä pk-yrityksiä edustavien ryhmien kanssa sen varmistamiseksi, ettei uusi lainsäädäntö ole esteenä pk-yritysten kasvu- ja innovaatiopotentiaalille.

1.19 **kiinnittää huomiota** pk-yritysedustajalle annettuun keskeiseen rooliin sen varmistamisessa, että EU:n poliittiset toimet ovat pk-yrityksille suotuisia. Komitea **on** kuitenkin **huolestunut** siitä, myönnetäänkö tarkoitukseen riittävästi resursseja ja etenkin siitä, onko pk-yritysedustajan asema ja poliittinen vaikutusvalta riittävän vahva sen varmistamiseksi, että viralle asetetut tavoitteet saavutetaan.

1.20 **kannattaa** ehdotusta, että ”pienet ensin” -periaate sisällytetään kaikkiin EU:n politiikkoihin. Komitea toivoisi myös, että yhteisön säädösehdotusten vaikutuksia arvioitaessa kiinnitetäisiin erityistä ja ensisijaista huomiota pk-yrityksiin.

1.21 **kannattaa** myös muita aloitteita pk-yrityspolitiikan johdonmukaisuuden ja ennustettavuuden parantamiseksi, jotta pk-yritykset voisivat ennakoita politiikan seuraukset ja valmistautua aiempaa paremmin.

1.22 **huomauttaa**, että ”yhden luukun järjestelmä” on osoittautunut erittäin tehokkaaksi tuettaessa ja kannustettaessa pk-yritysten kasvua useilla alueilla kaikkialla EU:ssa. Komitea **toteaa** järjestelmän tarjoamat mahdollisuudet jakaa tietoa julkisista hankinnoista ja tarjota tukea selvitettyä julkisten palvelusopimusten tekemistä koskevaa prosessia sekä **kehottaa** yleisesti edistämään kyseistä lähestymistapaa. Tämä voitaisiin toteuttaa järjestämällä parhaita käytäntöjä käsitteleviä foorumeja ja seminaareja, joissa olisi mahdollista jakaa tietoa parhaista alaa koskevista alueellisista aloitteista.

Pk-yritysten kasvupotentiaalin parantaminen

Alueiden komitea

1.23 **suhtautuu myönteisesti** sitoumukseen lisätä pk-yritysten osallistumista EU:n ohjelmiin ja aloitteisiin, mutta **katsoo**, että yksittäisiä ohjelmia koskevia sitoumuksia tulisi tarkoin valvoa sen varmistamiseksi, että ne todella täytetään.

1.24 **toivoisi** tarkempaa selvitystä EU:n rakennerahastoista pk-yrityksille annettavan tuen roolista ja määrästä sekä yhteisön muiden välineiden osuudesta. Lisäksi komitea toivoisi, että pk-yrityksille suunnattujen tukiohjelmien toteuttamiseen sovellettaisiin nykyistä johdonmukaisempaa lähestymistapaa.

1.25 **toteaa**, että pk-yritysten liittäminen tutkimus- ja teknologia-aloitteisiin on tärkeää ja että pk-yrityksillä on vaikeuksia päästä osalliseksi tutkimuksesta, innovaatioista sekä teollis- ja tekijänoikeuksista ja hyödyntää niiden etuja. Komitea **kehottaa** kuitenkin soveltamaan pieniin ja muihin kuin teknologia-alan pk-yrityksiin eriytettyä lähestymistapaa, kun pyritään tukemaan uusien ideoiden tuloksekasta omaksumista.

1.26 **kannattaa** paikallis- ja alueviranomaisten, yritysten ja yritysjärjestöjen, korkeakoulujen, yliopistojen ja tutkimuskustusten välisiä yhteistyöaloitteita alueellisen teollisuuspolitiikan välineinä. Niiden avulla voidaan luoda tukiverkostoja, joilla pk-yrityksiä autetaan poistamaan kilpailukyvyyn parantamisen, koulutuksen kehittämisen ja innovaatioiden hyödyntämisen esteitä.

1.27 **kannattaa** ehdotusta, että valtionapusääntöjä tarkistetaan osittaisen vastuun ottamiseksi pk-yritysten riskeistä, menettelyjen yksinkertaistamiseksi sekä pk-yrityksille suunnattavaa apua koskevan entistä joustavamman lähestymistavan luomiseksi.

1.28 **kiinnittää huomiota** tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen seitsemännen puiteohjelman mahdolliseen rooliin pk-yritysten tutkimustoiminnan tukemisessa. Komitea **kehottaa** kuitenkin korostamaan nykyistä enemmän pieniin pk-yrityksiin kohdistuvaa innovointia, kehitystyötä ja teknologian siirtoa, kun otetaan huomioon, että pk-yritysten valtaosan tutkimusvalmiudet ovat rajalliset.

1.29 **ehdottaa**, että tehostetaan pk-yritysten välisiä kumppanuuksia edistäviä ohjelmia sekä toimia, joilla helpotetaan pk-yritysten välisten verkostojen luomista. Ns. bisnesenkelien verkostojen kehittäminen voisi olla erittäin hyödyllinen tapa

ratkaista ulkopuolisen rahoituksen saamiseen liittyviä pk-yritysten ongelmia.

Pk-yritysten sidosryhmien kanssa käytävän vuoropuhelun ja niiden kuulemisen vahvistaminen

Alueiden komitea

1.30 **toteaa**, että pk-yritysten huolenaiheet on otettava huomioon EU:n lainsäädännön laadinnan ja standardointinnettelyn varhaisessa vaiheessa, mutta **kehottaa** soveltamaan entistä tarkempia mekanismeja ja järjestelyjä, joiden avulla pk-yritysten sidosryhmien kuulemista voidaan tehostaa.

1.31 **toteaa**, että perustettava pk-yritysfoorumi on mekanismeja, jonka avulla voidaan järjestää nopean reaktion aikaansaavan kuuleminen komission ehdotuksista sekä kehittää pk-yritysten ja EU:n toimielinten välistä viestintää. Komitealla on kuitenkin esitettävänä eräitä kysymyksiä kyseisen foorumin edustavuudesta.

1.32 **korostaa** paikallisten ja alueellisten intressitahojen kuulemisen merkitystä ja toivoo selvennystä siihen, miten komissio aikoo järjestää asian ja aikooko se edistää aiempaa hajautettua lähestymistapaa pk-yrityksiä tuettaessa.

1.33 **korostaa** alue- ja paikallisviranomaisten ainutlaatuisia roolia täytäntöönpanosta vastaavina keskeisinä toimijoina sekä kumppaneina, jotka pitävät yhteyttä sidosryhmiin ja edistävät yrittäjyyttä.

2 Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 **kehottaa** jäsenvaltioita kuulemaan alue- ja paikallisviranomaisia kansallisista uudistusohjelmista sekä varmistamaan, että kyseiset ohjelmat sisältävät konkreettisia toimenpiteitä pk-yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi ja **pyytää** jäsenvaltioita arvioimaan selvästi ja yksityiskohtaisesti, miten pk-yritykset hyötyvät kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanosta.

2.2 **ehdottaa**, että Lissabonin strategian ja kansallisten uudistusohjelmien täytäntöönpanosta parhaillaan tehtävän analyysin yhteydessä tuodaan esiin nykyisiä kokemuksia pk-yritysten kehitystä tukevista alue- ja paikallistason politiikoista kiinnittämällä erityistä huomiota teollisuusklustereihin sekä pienyritysverkkoihin hyvien käytäntöjen oppaan laatimiseksi.

2.3 **kehottaa** Euroopan komissiota tunnustamaan nykyistä selvemmin alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisen roolin pk-yritysten tukemisessa niin, että niiden kehitykselle luodaan asian vaatimat puitteet ja turvataan niiden elinkelpoisuus liikkeenluovutuksen avulla. Lisäksi alue- ja paikallisviranomaiset voivat julkisten hankintojen vuoksi olla pk-yritysten tuottamia tavaroita ja palveluita käyttäviä suuria asiakkaita. Sen vuoksi komitea **kehottaa** tehostamaan alueellisten ja paikallisten elinten kuulemista pk-yrityspolitiikkaa koskevien aloitteiden yhteydessä.

2.4 **suositaa**, että tiedonannon sisältämien toimenpiteiden täytäntöönpanolle asetetaan erityisiä tavoitteita ja määräaikoja, jotta voidaan helpottaa toimenpiteiden täytäntöönpanoa, auttaa levittämään parhaita käytäntöjä sekä varmistaa sitoutuminen toimenpiteiden toteuttamiseen.

2.5 **suositaa** kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota pk-yritysten moninaisuuteen. Komitea kehottaa kehittämään entistä yksilöllisemmin sovitettuja tukimuotoja, kuten tarjoamaan joustavia koulutuspalveluita ja antamaan asianmukaista lainsäädäntöä, jotta yritysten erilaiset tarpeet voidaan ottaa huomioon. Komitea **kehottaa** soveltamaan mikroyrityksiin sekä pieniin ja muihin kuin teknologia-alan pk-yrityksiin eriytettyä lähestymistapaa, kun pyritään tukemaan uusien ideoiden onnistunutta omaksumista.

Yrittäjyyden ja yrittäjätaitojen edistäminen

Alueiden komitea

2.6 **kehottaa** Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä niiden alue- ja paikallisviranomaisten kanssa, jotka panevat täytäntöön kehittämiään innovatiivisia toimenpiteitä naisyrittäjien sekä nuorten, vähemmistöihin ja maahanmuuttajiin kuuluvien ja ikääntyneiden yrittäjien tarjoaman yrittäjyyspotentiaalin hyödyntämiseksi, jotta saadaan tietoa asiaa koskevan yhteisön politiikan tulevaa kehittämistä varten. Komitea **suositaa**, että harkitaan kyseisiä ryhmiä varten erityis-toimenpiteiden ja -määrärahojen varaamista.

Pk-yritysten markkinoillepääsyn edistäminen

Alueiden komitea

2.7 **suositaa**, että komission ehdottaman euroneuvontakeskusten tehtävien tarkistamisen yhteydessä kiinnitetään huomiota keskusten rahoituksen riittävyyteen sekä niiden kykyyn tarjota toiminta-alueillaan oleville pk-yrityksille kattavia tukipalveluita sekä kansainvälistymistä koskevaa neuvontaa.

2.8 **pyytää** alue- ja paikallisviranomaisia pohtimaan entistä tarkemmin, miten ne voisivat tehostaa pk-yritysten tukemista alueillaan, sekä tarjoamaan pk-yrityksille mahdollisuuden päästä markkinoille erityisesti tavaroita ja palveluita koskevien julkisten hankintojen yhteydessä.

Byrokratian karsiminen

Alueiden komitea

2.9 **kehottaa** tehostamaan ponnistuksia sääntelyn vaikutusten vähentämiseksi EU:ssa toimiviin pk-yrityksiin sekä sen varmistamiseksi, etteivät pyrkimykset standardoinnin edistämiseksi lisää pk-yrityksiin haitallisesti vaikuttavaa byrokratiaa. Komitea kehottaa tekemään yhteistyötä pk-yrityksiä edustavien ryhmien kanssa sen varmistamiseksi, ettei uusi lainsäädäntö ole esteenä pk-yritysten kasvu- ja innovaatiopotentiaalille.

2.10 **suositaa**, että pk-yritysedustajan käyttöön myönnetään riittävästi resursseja ja varmistetaan, että pk-yritysedustajan profiili on tarpeeksi korkea ja poliittinen vaikutusvalta riittävä, jotta pk-yritysten asemaa ja odotuksia koskevat tavoitteet voidaan täyttää.

2.11 **kehottaa** parantamaan pk-yrityspolitiikkojen ja pk-yrityksille suunnattujen tukiohjelmien koordinoitua kehittämällä edelleen "yhden luukun järjestelmiä", kuten sähköisen hallinnon Internet-palveluita ja julkisia hankintoja koskevia yhden luukun järjestelmiä.

2.12 **kehottaa** Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita harkitsemaan aloitteita pk-yrityspolitiikan johdonmukaisuuden ja ennustettavuuden parantamiseksi. On esimerkiksi ehdotettu, että määrättäisiin kaksi kiinteää päivämäärää, jolloin kaikki uudet säännökset tulevat voimaan, jotta pk-yritykset voisivat ennakoita politiikan seuraukset ja valmistautua aiempaa paremmin.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan parlamentin päätöslauselma vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa”

(2006/C 229/09)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan parlamentin 8. kesäkuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan neljännen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 11. lokakuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”perustuslakiasiat ja eurooppalainen hallintotapa” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselman vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa (T6–0228/2005),

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan,

ottaa huomioon 29. lokakuuta 2004 allekirjoitetun sopimuksen Euroopan perustuslaista ja erityisesti sen II osan muodostavan perusoikeuskirjan,

ottaa huomioon direktiivit 2000/43/EY ja 2000/78/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta ja yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevien yleisten puitteiden luomisesta,

ottaa huomioon antamansa lausunnon komission tiedonannosta neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle ”Syrjinnän torjuminen ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille — puitestrategia”, KOM(2005) 224 lopullinen sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi aiheesta ”Euroopan yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuosi 2007 — Tavoitteena oikeudenmukainen yhteiskunta”, KOM(2005) 225 lopullinen — 2005/0107 (COD) (CdR 226/2005 fin),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselman homofobiasta Euroopassa (RSP/2005/2666),

ottaa huomioon lausuntonsa tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä laajentuneessa Euroopan unionissa koskevasta vihreästä kirjasta, KOM(2004) 379 lopullinen (CdR 241/2004 fin ⁽¹⁾),

ottaa huomioon perusoikeuksien parissa työskentelevien riippumattomien asiantuntijoiden verkoston suositukset, jotka on julkaistu asiakirjassa *Thematic Comments No. 3: The Protection of Minorities in the European Union*,

ottaa huomioon Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen (EUMC:n) selvitykset siirto-laisten, vähemmistöjen ja erityisesti romaniväestön tilanteesta,

ottaa huomioon ”perustuslakiasiat, eurooppalainen hallintotapa sekä vapauten, turvallisuuden ja oikeuden perustuva alue” -valiokunnan huhtikuun 7. päivänä 2006 yksimielisesti hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 53/2006 rev. 1), jonka esittelijät olivat Mariborin kaupunginjohtaja Boris Sovič ja Baijerin hallituksen ministeri, ja valtionkanslian johtaja Eberhard Sinner,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Perusoikeuksien sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden arvostaminen on leimallisesti eurooppalainen voimavara, jota on suojeltava kaikilla Euroopan unionin alueilla, ja se on yksi AK:n keskeisistä tavoitteista.
- 2) Sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaan, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kaikkia muotoja tulee vastustaa yhtä intensiivisesti, sillä kaikki asukkaat edistävät osaltaan Euroopan rikkautta.

⁽¹⁾ EUVL C 71, 22.3.2005, s. 62.

- 3) Vähemmistöjen suojelu ja syrjinnän vastaiset toimet ovat kaksi eri asiaa: yhtäläinen kohtelu ei ole erivapaus vaan kaikkien kansalaisten perusoikeus.
- 4) Jokaisella yksilöllä on oltava oikeus olla erilainen, ja suvaitsevaisuuden ja arvostuksen on oltava vastavuoroisuuteen perustuva yleinen elämänasenne eikä vain joillekin myönnettävä oikeus.
- 5) Paikallisviranomaisilla on tärkeä rooli pyrittäessä turvaamaan perusoikeuksiin kuuluva kokoontumisvapaus.
- 6) Paikallisviranomaisilla on erityisvastuu hyvän esimerkin näyttämisestä ja hyvien käytänteiden edistämisestä.
- 7) Paikallis- ja alueviranomaisilla on runsaasti toimivaltaa julkisten arkistojen (maistraatit), peruskoulutuksen, poliisiasioiden, terveydenhuollon sekä asumisen ja sosiaalipalveluiden alalla, joita ilman perusoikeuksia ei voitaisi turvata.
- 8) Alueiden komitea on ryhtynyt Euroopan parlamentin pyynnöstä keräämään tietoa paikallis- ja aluetasolla toteutetuista alan hyvistä käytänteistä ja haluaa näin edistää tuntuvasti vähemmistöjen suojelua sekä syrjinnän vastaisia toimia.

hyväksyi yksimielisesti 14.—15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa (kesäkuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

Alueiden komitea

1. Yleistä

1.1 **suhtautuu myönteisesti** Euroopan parlamentin päätöslauselmaan ja **yhtyy** siinä esitettyyn kantaan, jonka mukaan jäsenvaltiot eivät ole toteuttaneet tyydyttävästi syrjinnän vastaisia toimia. Komitea **toteaa** kuitenkin, että vaikka toteutus vaihtelee etenkin jäsenvaltioittain siten, että tietyt niistä ovat edenneet toisia pidemmälle, EU, sen jäsenvaltiot sekä alue- ja paikallisviranomaiset ovat jo tuottaneet kattavan luettelon hyviä käytänteitä.

1.2 **on yhtä mieltä** Euroopan parlamentin kanssa siitä, että jäsenvaltioiden paikallis-, alue- ja keskushallinnon viranomaiset voisivat koordinoida entistä paremmin toimiaan sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaan, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kaikkien muotojen torjumiseksi, antisemitismi ja vähemmistöryhmiin sekä varsinkin romaniväestöön kohdistuvien hyökkäysten torjunta mukaan luettuna.

1.3 **toteaa**, että paikallis- ja alueviranomaisilla on edessään kahdenlainen haaste: alue- ja paikallishallinto on ensinnäkin vastuussa siitä, että torjutaan syrjiviä käytänteitä ja että noudatetaan yhdenvertaisuuden periaatetta, jonka mukaan kaikilla on yhtäläiset yksilölliset, taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet. Ne kantavat toisaalta aktiivisen vastuun perusoikeuksien edistämisestä, vähemmistöjen kunnioittaminen mukaan luettuna.

1.4 **painottaa**, että paikallisviranomaisten toteuttamat toimet ja niiden noudattamat säännöt eivät saa olla oikeudellisesti eivätkä tosiasiallisesti syrjiviä ja niiden on edistettävä sosiaalista, taloudellista ja poliittista yhdentymistä.

1.5 **toteaa**, että köyhyys, sosiaalinen syrjäytyminen ja ghettoistuminen saattavat johtaa ääriliikkeiden syntyyn, ja **katsoo**, että tehokkaat alue- ja paikallistason integraatiotoimet — perus-

koulutus ja asumistoimenpiteet mukaan luettuina — voivat olla avuksi torjuttaessa väkivaltaisten ääriliikkeiden syntyä ja että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä suurkaupunkien ghetoissa eläviin nuoriin.

1.6 **toteaa**, että useissa kaupungeissa ja kunnissa sekä monilla alueilla vähemmistöjen suojelua pyritään edistämään positiivisin toimin, jotka perustuvat monikulttuurisen yhteiskunnan periaatteeseen ja tietoisuuteen EU:n rikkaudesta ja moninaisuudesta. Komitea **esittelee** tämän lausunnon liitteenä jäsentensä kokoaman alustavan suppean luettelon paikallis- ja aluetason parhaista käytänteistä.

2. Alueiden komitean kanta ja suositukset

2.1 *Monimuotoisuuden ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistäminen — hajautetut toimenpiteet*

2.1.1 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaisten tulee tuottaa lisäarvoa rasismiin, antisemitismiin, islamofobian, muukalaisvihan, homofobian ja vähemmistöryhmiin — varsinkin romaniväestöön ja unionin ulkopuolisten maiden kansalaisiin — kohdistuvien hyökkäysten torjuntaan edistämällä moninaisuutta ruohonjuuritasolla ja noudattamalla periaatetta, jonka mukaan moninaisuus tuottaa yhteiskuntaan hyvinvointia.

2.1.2 **ehdottaa**, että paikallis- ja alueviranomaiset ryhtyisivät asianmukaisesti hajautettuihin toimiin tehostaakseen vähemmistöjen oikeuksien suojelua sekä torjuakseen rasismia ja muukalaisvihaa Euroopan kaupungeissa ja alueilla. Ne voisivat toimia muun muassa seuraavasti:

— Perustetaan alueellisia ja kunnallisia syrjinnän vastaisia virastoja seuraamaan ja kartoittamaan syrjinnästä kärsiviin ryhmiin kuuluvien henkilöiden tekemiä valituksia.

— Jaetaan suurelle yleisölle perustietoa vähemmistöjen tilanteesta ja syrjinnän vastaisten toimien edistymisestä.

- Järjestetään julkisia esittelytilaisuuksia, joissa kaupunkien, kuntien ja alueiden viralliset edustajat kertovat hyvistä käytänteistä.
- Valjastetaan Europe Direct -yhteyspisteet edistämään vähemmistöjen oikeuksia ja syrjinnän vastaisia toimia.
- Järjestetään tapahtumia ja juhlia, joissa pyritään kokoamaan yhteen samalla alueella vaikuttavia eri kulttuureja, perinteitä ja kieliryhmiä.
- Järjestetään paikallis- ja aluehallinnolle sekä opettajille ja toimittajille tarkoitettua täydennyskoulutusta syrjinnän torjunnasta ja kaikkien kansalaisten yhdenvertaisesta kohte-
lusta.
- Tarjotaan hallintopalveluissa mahdollisesti syrjintää kohtaa-
ville vähemmistöryhmien jäsenille yksinkertainen ja suora
yhteys hallintoon.

2.1.3 **kannattaa** sitä, että parlamentti korostaa erityisesti romaniväestön tilannetta, ja **katsoo**, että romaniyhteisö on myös kokonsa ja erityispiirteidensä vuoksi erityisen suojelun tarpeessa.

2.1.4 **katsoo**, että romaniväestön integroituminen on tärkeä haaste alue- ja paikallisviranomaisille, ja **kehottaa** EU:n toimie-
limiä, jäsenvaltioiden hallituksia sekä paikallis- ja aluevirano-
maisista helpottamaan romaniväestön poliittista, sosiaalista ja
taloudellista integraatiota yhteisesti kokonaisvaltaisin, hajaute-
tuin toimin sekä edistämään samalla monimuotoisuuden ja
suvaitsevaisuuden kunnioittamista. Komitea **ehdottaa** seuraavia
paikallis- ja aluetason toimia:

- Laaditaan joustavia koulutussuunnitelmia, joilla integroitu-
mismahdollisuuksia parannetaan niin paljon kuin suinkin.
- Vaihdataan tietoa parhaista käytänteistä romaniväestön
asuinalueiden ja -alueiden kesken.
- Rahoitetaan kulttuuritapahtumia, joilla pyritään tekemään
tunnetuksi romanikulttuurin perintöä ja perinteitä.

2.1.5 **painottaa** uskonnollisten ja etnisten ryhmien välisen
vuoropuhelun merkitystä alue- ja paikallistasolla pyrittäessä
välttämään ääriilikkeiden syntyä ja lokeroitumista. Vuoropuhelu
saattaa myös auttaa ymmärtämään yleisesti Euroopan yhteis-
kuntien yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuutta.

2.1.6 **painottaa** Euroopan parlamentin tavoin, että homofobiasta Euroopassa on syytä olla erityisen huolestunut varsinkin, kun otetaan huomioon ”useissa EU:n jäsenvaltioissa tapahtuneet huolestuttavat seikat”.

2.2 Yhdenvertaisuusnormien ja -suunnitelmien noudattaminen ja edistäminen

2.2.1 **katsoo**, että palvelutuotannon yhdenvertaisuusnormien noudattaminen edellyttää, että paikallis- ja alueviranomaiset ryhtyvät asettamaan toiminnalleen tavoitteita ja indikaattoreita, joiden avulla olisi nykyistä helpompi mitata toimien edistymistä, ja **toivoo** saavansa antaa oman panoksensa kyseisten indikaattoreiden laatimiseen.

2.2.2 **toteaa**, että yhdenvertaisuusnormien ja -suunnitelmien avulla on tarkoitus saada aikaan yhteisöjen välisiä yhdenvertaisuusstrategioita sekä tukea rotujen, sukupuolten, vammaisten ja sukupuolisesti eri tavoin suuntautuneiden yhdenvertaisuutta. Normeissa ja suunnitelmissa myönnetään oikeudenmukaisen kohtelun ja paikallishallinnon palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden sekä yhdenvertaisten työllistymismahdollisuuksien merkitys. Ne on kehitetty välineeksi, jonka avulla paikallis- ja alueviranomaiset voivat ottaa sukupuoli-, rotu- ja vammaiskysymykset osaksi kunnallispolitiikkaa ja kunnan käytäntöjä kaikilla tasoilla.

2.2.3 **katsoo**, että paikallis- ja alueviranomaisten olisi tarjottava kaikkien saatavilla olevia nykyistä laadukkaampia kunnallispalveluita, jotka vastaavat kaupunkien eri väestöryhmien ja yhteisöjen tarpeita, sekä luoda puitteet, joissa yhteisön yhteenkuuluvuus ja kestävyys voivat kukoistaa. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia jo toteutettuja parhaita käytäntöjä:

- Annetaan oikeudellisia neuvoja yksilön oikeudellista asemaa koskeissa kysymyksissä.
- Rahoitetaan kuntien vastaanottokeskuksia.
- Perustetaan integroitumisfoorumeita, joissa käydään yleisö-
keskusteluita paikkakunnalla pitkään asuneiden ja sinne
äskettäin muuttaneiden kesken.
- Perustetaan neuvoa-antavia elimiä, jotka antavat neuvoja
syrjinnän torjumisesta, ja palkataan erityisneuvoja huolehti-
maan rotu- ja sukupuolisyrynnästä.

2.3 Kieltenopetuksen ja koulutuksen saatavuus sekä työllistyminen

2.3.1 **muistuttaa**, että yleissivistävä koulutus on perusluonteinen keino kotouttaa vähemmistöt asuinmaansa yhteiskuntaelämään ja politiikkaan sekä opettaa suvaitsevaisuutta ja monimuotoisuuden kunnioittamista ja että paikallis- ja alueviranomaisilla on tällä osa-alueella elintärkeä tehtävä.

2.3.2 **kehottaa** Euroopan parlamentin tavoin jäsenvaltioita tekemään kaikkensa varmistaakseen, että pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien lapset integroidaan tehokkaasti koulutusjärjestelmiin. Viranomaisten tulisi myös osaltaan varmistaa, että vähemmistöjen jäsenille annetaan kaikki mahdollisuudet hankkia integraation onnistumisen edellytyksenä oleva kielitaito.

2.3.3 **korostaa**, että asuinyhteisön virallisen kielen riittävän taidon hankkiminen lisää vähemmistön mahdollisuutta integroitua yhteisöön, ja **katsoo**, että paikallis- ja alueviranomaisten olisi tarvittaessa taattava oman toimivaltansa puitteissa kotouttamisohjelmien toteutuminen muun muassa järjestämällä maksuttomia virallisten kielten vapaaehtoisia kursseja aina lastentarha-asteelta alkaen.

2.3.4 **ilmaisee huolensa** nuorisotyöttömyyden lannistavista vaikutuksista ja **suositaa** positiivisten toimenpiteiden toteuttamista etenkin kaikkien epäedullisessa asemassa olevien ryhmien työllistämiseksi.

2.3.5 **ehdottaa**, että jäsenet ryhtyisivät verkostojensa kautta vaatimaan, että

- kunnissa järjestetään vähemmistöryhmiin kuuluville henkilöille täydennyskoulutusta
- perustetaan etnisten vähemmistöjen tai muiden epäsuotuisassa asemassa olevien ryhmien parhaille opiskelijoille tarkoitettu stipendijärjestelmä
- järjestetään erityisiä maahanmuuttajien lapsille tarkoitettuja kielikursseja.

2.3.6 **pane merkille** alue- ja paikallistasolla nykyisin toteutetut hyvät koulutus- ja työllistämiskäytännöt, joista mainittakoon seuraavat:

- Lapset voivat käydä koulua julkisissa oppilaitoksissa kansallisuudestaan riippumatta.
- Kunnat tukevat kaikille maksutonta kieltenoppimista.
- Myös vammaisilla, muilla kuin EU:n kansalaisilla ja ikääntyvällä väestönosalla on muiden kanssa yhdenvertaiset mahdollisuudet saada yleissivistävää koulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.
- Syrjintää pyritään torjumaan valistushankkeilla.
- Järjestetään kursseja vähemmistöryhmien kielellä.
- On luotu kotouttamistoimia edistäviä virtuaalitoimipisteitä.
- Paikallistasolla on ryhdytty toimiin syrjinnän torjumiseksi työmarkkinoilla esimerkiksi toimittamalla työnantajille nimettömiä yksityiskohtaisia tietoja työnhakijoista siten, että tiedoista poistetaan hakijan sukunimi.

2.4 Asumispalvelujen ja julkisten palvelujen saatavuus

2.4.1 **kehottaa** jäsenvaltioita perustamaan kansallisen tietokannan tai laatimaan asuntotoimesta vastaaville viranomaisille valtakunnallisen ohjeiston hyvistä käytännöistä, jotta maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen asuntotilannetta koskevia tietoja pystytään keräämään järjestelmällisesti ja tarkasti.

2.4.2 **kehottaa** paikallis- ja alueviranomaisia varmistamaan entistä ponnekkaammin, että syrjinnän vastaiset toimenpiteet pannaan täytäntöön, ja kiinnittämään erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Perheet saavat kunnan asuntoja kansalaisuudesta riippumatta.
- Asumisessa vältetään erillisryhmittelyä ja turvaudutaan tarvittaessa positiiviseen erityiskohteluun.
- Laaditaan paikallis- ja alueen toimintasuunnitelmia, joissa taataan asuntojen yhdenvertainen saatavuus.

2.4.3 **tähdentää** paikallis- ja alueviranomaisten toteuttamia hyviä käytänteitä, joilla pyritään varmistamaan kaikille kansalaisille asuntojen ja julkisten palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Tällaisia käytänteitä ovat muun muassa seuraavat toimet:

- Kaikille väestöryhmille tarjotaan tekniset ja lailliset vakuudet sekä vakuutus.
- Maahanmuuttajille ja unionin ulkopuolisten maiden kansalaisille annetaan kunnan vuokra-asuntoja.

— Järjestetään neuvontapalveluja, joilla parannetaan pakoisten ja maahanmuuttajien asunnonsaantia.

— Käynnistetään voittoa tavoittelemattomia vuokra-asuntoohjelmia.

— Varmistetaan, että maahanmuuttajilla on tilaisuus osallistua asuntoasioita käsitteleviin julkisiin foorumeihin.

— Varmistetaan, että jokaisella paikallisyhteisön jäsenellä on yhtäläiset mahdollisuudet saada yhtä laadukkaita julkisia palveluita.

2.5 Aktiivinen osallistuminen poliittiseen ja kansalaistoimintaan

2.5.1 **kannustaa** vähemmistöryhmien jäsenten osallistumista poliittiseen toimintaan kaikilla hallintotasolla (paikallis-, alue-, valtio- ja unionitasolla) sekä erityisesti heidän aktivoimistaan paikallispolitiikassa. Tämän vuoksi paikallis- ja alueviranomaisten institutionaaliset rakenteet ja päätöksentekomenettelyt voisivat olla nykyistä avoimempia ja selkeämpiä, jotta ne kannustaisivat vähemmistöjä osallistumaan toimintaan ja edistäisivät rajoittamatonta kokoontumis- ja sananvapautta.

2.5.2 **kehottaa** paikallis- ja alueviranomaisia rohkaisemaan etnisten maahanmuuttajaryhmien edustajia osallistumaan entistä vastuuntuntoisemmin jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien yhteiskunnalliseen toimintaan.

2.5.3 **suhtautuu myönteisesti** siihen, että useat kaupungit ja alueet ovat ryhtyneet erityistoimiin edistääkseen poliittisten oikeuksien hyödyntämistä:

- On perustettu neuvontaelimiä.
- Yksi tai useampi vähemmistöjen edustaja on kaupunginvaltuuston jäsen.
- Vähemmistöihin kuuluvat kansalaiset osallistuvat täysipainoisesti kunnallisvaaleihin.
- Kuntiin on luotu paikkoja, joissa paikallisväestö, maahanmuuttajat ja erilaisten epäsuotuisassa asemassa olevien ryhmien jäsenet voivat kokoontua yhdessä.

2.5.4 **kehottaa** ryhtymään konkreettisiin toimenpiteisiin ja luomaan edellytykset, joiden ansiosta kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä edustavat instituutiot voivat todella osallistua vähemmistöjen peruskoulutus- ja työllistämistoimien ja -ohjelmien laadintaan ja täytäntöönpanoon.

2.5.5 **tähdentää** kunnan ja alueen tiedotusvälineiden vastuuta edistettäessä suvaitsevaisuutta ja monimuotoisuuden kunnioittamista sekä tiedotusvälineiden osuutta varmistettaessa tehokas viestintä ja aktivoitaessa vähemmistöjä osallistumaan entistä vilkkaammin kunnallispolitiikkaan ja kansalaistoimintaan.

2.6 Tiedonkeruun tehostaminen alue- ja paikallistasolla

2.6.1 **katsoo**, että on olennaista kerätä etnisen perustein jaoteltua tietoa, jotta syrjinnän vastaisten toimien täytäntöönpanoa voidaan arvioida.

2.6.2 **toistaa** komissiolle antamansa kehotuksen julkaista kunnallisille työnantajille, palveluntarjoajille, kunnan tavara- ja palveluhankinnoista vastaaville henkilöille sekä kunnan koheesiopolitiikasta ja syrjinnän vastaisista toimista päättävälle henkilölle tarkoitettu opas, jossa esitellään syrjinnän vastaisia hyviä käytänteitä. Tällaiseen oppaaseen olisi sisällytettävä maininta paikallisviranomaisten velvollisuuksista turvata perusoikeudet, myös kokoontumisvapaus, sekä paikallisviranomaisten erityisvastuusta näyttää hyvää esimerkkiä, kun on kyse seuraavien ilmiöiden torjunnasta: vihaa sisältävät palopuheet tai puheet, jotka todennäköisesti vahvistavat, levittävät tai edistävät rotuvihaa, muukalaisvihaa, antisemitismia, homofobiaa tai muita syrjinnän tai suvaitsemattomuuteen pohjautuvan vihan muotoja. Komitea **tarjoutuu** avustamaan komissiota tiedonkeruussa alue- ja paikallistasolla.

2.6.3 **katsoo**, että tiedonkeruun, seurannan ja arvioinnin tehostaminen on tärkeää laadittaessa tehokkaita toimintalinjoja, joilla edistetään yhdenvertaisuutta ja puututaan kaikkinaiseen syrjintään. Komitea **painottaa**, että paikallis- ja alueviranomaisille on tarjottava tilaisuus tuottaa yhdessä komission kanssa vertailukelpoista numerotietoa, jonka avulla nykyiset epäyhtäläiset käytännöt voidaan kartoittaa ja tuoda esiin.

3. Loppuhuomautukset

3.1 **tähdentää**, että vähemmistöjen tehokkaan suojelun kannalta on tärkeää parantaa EU:n toimielinten, Euroopan neuvoston, YK:n ja Etyjin välistä yhteistyötä, ja korostaa kansallaisjärjestöjen sekä alue- ja paikallisviranomaisten kansallisten, ylikansallisten ja Euroopan laajuisten järjestöjen roolia kyseisessä prosessissa.

3.2 **esittää toivomuksen**, että alueellinen ulottuvuus otetaan nykyistä laajemmin huomioon Euroopan rasmin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen ja perusoikeuksien parissa työskentelevien riippumattomien asiantuntijoiden verkoston selvityksissä.

3.3 **katsoo**, että EU voisi täydentää jäsenvaltioiden paikallis-, alue- ja keskushallinnon toimia myöntämällä tarpeelliset määrärahat ja että jäsenvaltiot voisivat luovuttaa osan rakennerahastojen koskevasta päätösvallastaan paikallis- ja alueviranomaisille unionin noudattaman hajauttamispolitiikan mukaisesti.

3.4 **kehottaa** osoittamaan asianmukaiset määrärahat paikallis- ja aluetason toimiin, joilla pyritään torjumaan syrjintää ja varmistamaan, että kaikkien kansalaisten oikeudet turvataan.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE

LIITE

VÄHEMMISTÖJEN SUOJELU ALUE- JA PAIKALLISTASOLLA: HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ ⁽¹⁾

Monet tässä esitellyistä vähemmistöjen tilan parantamiseen ja syrjinnän vastaisten toimien edistämiseen tähtäävistä alue- ja paikallistason hyvistä käytännöistä ovat tulleet esiin AK:n jäsenten, alue- ja paikallisviranomaisten, organisaatioiden ja yhdistysten toteuttaman kartoituksen yhteydessä. AK toivoo voivansa täydentää nyt esiteltävää suppeaa luetteloa ja hyödyntää sitä EU:n toimissa, joilla pyritään edistämään yhdenvertaisuusnormien noudattamista.

1. Monimuotoisuuden ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistäminen

- Saksassa Baijerin foorumi on toteuttanut joukon toimia, joiden mottona on ollut ”integraatiovuoropuhelu” (kyseessä ovat julkiset keskustelutilaisuudet). Toimien tarkoituksena on lisätä syntyperäisten ja maahan muuttaneiden kansalaisten yhteyksiä sekä välttää kulttuuristen ja kielellisten ghettojen eli nk. rinnakkaisyhteiskuntien muodostuminen.
- Ranskassa Corps-Nudsin kaupungissa uudet tulokkaat otetaan vastaan osana yhteisöä, ja heitä rohkaistaan osallistumaan kaikkeen kaupungin sosiaaliseen toimintaan. Lapset voivat lisäksi käydä koulua julkisissa oppilaitoksissa kansallisuudestaan riippumatta. Myös vammaisilla ja aikuisilla työnhakijoilla on oikeus julkiseen peruskoulutukseen elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.
- Bremenissä (Saksassa) on järjestetty useita integraatiopolitiikkaa käsitteleviä tapahtumia. Niille kaikille on yhteistä, että ne edistävät kulttuurien- ja uskontojen välistä vuoropuhelua yhtäältä muukalaisvihamielisyyden ja toisaalta radikalisoitumis- ja eriytymisvaarojen torjumiseksi.
- ”Nuorten yö” järjestetään vuosittain Bremenin kaupungintalolla kansallissosialismin uhrien muistoksi. Kaikkien nuorten yö -tapahtumien tärkein tavoite on katsoa menneisyyteen ja sitoutua samalla humaniin nyky-yhteiskunnan kehittämiseen. Tapahtumaan osallistuu keskimäärin 3 000 ihmistä, joista kolme neljäsosaa on nuorisoa. Kunkin vuoden tapahtumalla on oma tunnuslauseensa, joka oli esimerkiksi viime vuonna ”romanien kohtaaminen”. Aikalaistodistajien puheenvuorojen, näyttelyjen ja keskustelufoorumien lisäksi tapahtumassa on myös teatteriesityksiä, urheilutapahtumia ja kaikkien musiikkisuuntausten konsertteja klassisesta musiikista hip hoppiin, jotta ne sopivat kaikkiin musiikkimakuihin ja kaikille ikäryhmille.
- ”Uskontojen kaupunkikartta”: yksi nuorison yö -tapahtuman tilaisuus toimii nykyään menestyksekkäästi jo itsenäisesti: uskontojen kaupunkikartta nuorilta nuorille. Eri uskontoja edustavat bremeniläisnuoret ovat käynnistäneet tämän hankkeen uskontojen välisen vuorovaikutuksen edistämiseksi ja oman uskon ymmärtämiseksi paremmin. Tilaisuus tarjoaa kaikille Bremenin uskonnonilisten ryhmien nuorille mahdollisuuden tutustua toisiinsa yhteisten tapahtumien aikana, vaihtaa näkemyksiä ja viettää aikaa yhdessä. Nuoret ovat kehittäneet vuorovaikutteisen Internet-portaalin, jossa on kaupungin kartta, johon on merkitty kunkin kaupunginosan kaikki kirkot, moskeijat ja seurakuntatilat. Lisäksi Internetissä on keskustelufoorumi, jossa nuoret voivat vaihtaa näkemyksiä Jumalasta ja kirjaimellisesti kaikesta maan ja taivaan välillä. Uskontojen kaupunkikartta on osoittanut, että nuoret haluavat käydä uskontojen välistä vuoropuhelua. Tähän ei ole riittävästi mahdollisuuksia — uskontokunnittain jaotellussa — uskonnonopetuksessa. Nuoret haluavat tutustua muiden uskovien nuorten uskoon ja elämään ja käydä vuoropuhelua ”samalla tasolla”, ilman hierarkiaa ja auktoriteetteja.
- ”Bremenin Islam-viikko”: Bremenissä kiinnitetään erityishuomiota islaminuskoisten asukkaiden kotoutumiseen. Islam-viikon aikana muslimeilla on mahdollisuus esitellä uskoaan ja kulttuuriaan. Silloin jokainen voi tutustua islamiin, johon muslimit Bremenissä uskovat ja elävät uskoaan todeksi: lukuisat luennot, keskustelut ja näyttelyt kutsuvat hankkimaan tietoa, keskustelemaan ja tutustumaan epävirallisessa yhteydessä. Tarkoitus ei ole puhua muslimeista vaan puhua heidän kanssaan. Kriittiset kysymyksenasettelut eivät ole vain sallittuja vaan toivottuja.
- ”Paaston päätteeksi” -tapahtuma on vastaanotto Bremenin raatihuoneella: Ramadan-paastokuukauden lopuksi Bremenin osavaltion senaatti kutsuu kaupungin muslimiasukkaat vastaanotolle raatihuoneelle juhlimaan yhdessä muiden uskontokuntien edustajien kanssa paaston päättymisen juhlaa. Muslimit ottavat kutsun aina mielellään vastaan. Kutsu osoittaa, että muslimeja ja heidän kulttuuristaansa ja uskoaan arvostetaan kaupungissa.
- ”Oporto ilman rajoja” -aloite (Portugalissa) on strategia, jonka avulla analysoidaan, pohditaan ja käsitellään maahanmuuttoa kaupungissa. Työhön osallistuu 33 maahanmuuttajajärjestöä, jotka edustavat Oporton eri maahanmuuttajayhteisöjä. Aloitteeseen kuuluvalla toiminnalla on monia tavoitteita, joilla pyritään kaikkien toimijoiden yhtenäiseen

⁽¹⁾ Lähteet: AK:n jäsenten keräämiä tietoja; perusoikeuksien parissa työskentelevien riippumattomien asiantuntijoiden verkoston suositukset, jotka on julkaistu asiakirjassa *Thematic Comments No. 3: The protection of Minorities in the European Union* sekä EUMC:n vuosikertomus, osa II *Racism and Xenophobia in the EU Member States: trends, developments and good practice* (2005).

ja osallistuvaan sosiaaliseen kehitykseen sosiaalisen koheesion ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Tässä asiakirjassa selotetaan kahta näistä toimista, koska ne ovat säännöllisesti toteutettavia ja osallistuvat maahanmuuttajajärjestöjen toimintaan suunnittelu-, kehitys- ja arviointivaiheissa.

- **”Tarina kerrottavaksi”:** Aloitteen tavoite on etsiä ja kerätä näiden yhteisöjen kulttuuriperinnöstä kertovia merkittäviä tarinoita ja tuoda niitä laajan yleisön tietoon järjestämällä säännöllisesti vapaa-aika- ja iltaohjelmaa kaupungin merkittävissä paikoissa.
- **Yhteisöjen kohtaaminen:** Tapahtuman päätavoite on auttaa vakauttamaan eri yhteisöjen välisiä suhteita sekä arvostaa ja edistää Oporton kaupungin kulttuurista monimuotoisuutta. Sosiokulttuurisissa ja tiedotustapahtumissa sekä paikalliset että ulkomaalaiset asukkaat osallistuvat näyttelyjen järjestämiseen ja kulttuuristen ja gastronomisten tuotteiden myyntiin. Tapahtuma järjestetään vuosittain jossakin kaupungin tunnetussa rakennuksessa, ja siihen osallistuu satoja ihmisiä.
- Valloniassa (Belgiassa) Inter-Nation-ohjelma perustuu kulttuurienvälisyyteen ja erityisten ammattitaitojen hankkimiseen. Tavoitteena on, että sellaiset työnhakijat voivat löytää työtä, joiden osaamista ei vielä hyödynnetä riittävästi työmarkkinoilla. Erityisesti tulee korostaa maahanmuuttajataustaisten työnhakijoiden kulttuurienvälisiä taitoja kansainvälisessä työympäristössä. Samanaikaisesti Inter-Nation antaa yrityksille tilaisuuden löytää pätevää ja sitoutunutta työvoimaa.
- Münchenin kaupunki on toteuttanut hankkeen nimeltä ”Yhdessä aktiivisia Neuperlachissa”. Sen puitteissa kunta on järjestänyt asukkaiden puutarhoissa yhteistä toimintaa saksalaisille ja alueella asuville maahanmuuttajille. Hanke lisää eri kulttuureja, etnisiä ryhmiä ja rotuja edustavien henkilöiden välistä kommunikointia ja integroitumista.
- Alankomaissa Amsterdamin kaupunki on käynnistänyt hankkeen nimeltä ”Näkökulma toiseen maailmansotaan”. Sen tarkoituksena on torjua syrjintää ja antisemitismia sekä lisätä suvaitsevaisuutta ja vastavuoroista kunnioitusta.

2 Yhdenvertaisuusnormien ja -suunnitelmien noudattaminen ja edistäminen

- Espanjassa Madridin itsehallintoalue on laatinut alueellisen kotouttamissuunnitelman vuosiksi 2006–2008. Suunnitelmaa tukivat kaikki alueen yhteiskunnalliset sektorit, ja sen laatimiseen osallistui yli tuhat eri alojen edustajaa ja asiantuntijaa. Näin oli tarkoitus taata maahanmuuttajien kotouttaminen. Tämä on ensimmäinen kerta, kun jokin Espanjan itsehallintoalueista osoittaa yli 4,4 miljardia euroa maahanmuuttajien kotouttamiseen. Kaikilla maahanmuuttajilla on hallinnollisesta statuksesta riippumatta oikeus käyttää ilmaiseksi koulutuspalveluja sekä Madridin alueen terveydenhoitojärjestelmän palveluja samoin ehdoin kuin muillakin madridilaisilla. On myös perustettu maahanmuuttajien sosiaalitutkikeskuksia, joilla tehostetaan erityisen haavoittuvassa asemassa olevan maahanmuuttajaväestön perusturvaverkkoa, sekä maahanmuuttajien osallistamis- ja kotouttamiskeskuksia, joilla edistetään, vahvistetaan ja havainnollistetaan maahanmuuttajayhteisöjen kulttuurista rikkautta.
- Wienin kaupunki on perustanut kotouttamistoimia edistäviä virtuaalitoimipisteitä. Lisäksi on perustettu erityinen ”kotouttamis- ja monimuotoisuusosasto”, jonka tehtävänä on kehittää monimuotoisuuden hallinnointia sekä järjestää ja laajentaa neuvontapalveluja kaupunkiin asettautuneille uusille maahanmuuttajille. Osasto tekee yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa ja tukee kotouttamistoimia ja hankkeita, esimerkiksi kielenopiskelua.
- Italiaan on perustettu Emilia-Romagnan alueelle neuvoa-antavia syrjinnän vastaisia elimiä, ja paikallishallinto on palkanut rotu- ja sukupuolisyrynnän alalla toimivaltaisia erityisneuvoja.

3 Kieltenopetuksen ja koulutuksen saatavuus sekä työllistyminen

- Ranskassa Rennesin suurkaupunkialueella on tarjolla monenlaista toimintaa ja koulutusta uusien tulokkaiden integroimiseksi paikallisyhteisöön. Kaupungin vastaanottokeskuksen perustamiseen on lisäksi varattu erilliset määrärahat.
- Wienin kaupunki tarjoaa uusille maahanmuuttajille lukutaidon opetusta sekä erityisesti naisille saksan kielen peruskursseja, joihin liittyy lasten päivähoitopalveluja.
- Škocjanissa (Sloveniassa) kotouttamistoimia varten on laadittu ohjelma, jonka tarkoituksena on kertoa paikallisväestölle muukalaisvihasta.
- Ranskassa Rhône-Alpesin prefektuuri on ryhtynyt torjumaan syrjintää työmarkkinoilla kannustamalla paikallisia työvoimaviranomaisia toimittamaan työnantajille nimettömiä yksityiskohtaisia tietoja työnhakijoista siten, että tiedoista poistetaan hakijan sukunimi.

4 Asumispalvelujen ja julkisten palvelujen saatavuus

- Wienissä kaupungin julkiset palvelut ovat yhtäläisesti kaikkien yhteisön jäsenten saatavilla ja laadullisesti samanarvoisia kansalaisuudesta, sukupuolesta, rodusta tai uskonnosta riippumatta. Itävallan kunnat ovat lisäksi tukeneet ja rahoittaneet monialaisiin toimiin tähtääviä hankkeita. Wienin kaupunki tukee kulttuurista, kielellistä ja yhteisöllistä monimuotoisuutta, ja yhteisön kaikki jäsenet voivat saada oikeudellisia neuvoja yksilön oikeudellista asemaa koskevissa kysymyksissä.

- Barcelonan kaupungissa julkiset palvelut ovat kaikkien kaupungissa kirjoilla olevien saatavilla, vaikka heillä ei olisi-kaan oleskeluun tarvittavia asiakirjoja. Katalonian paikallisviranomaiset pyrkivät mukauttamaan kaupungin nykyiset palvelut maahanmuuttajien tarpeisiin tarjoamalla erityisesti teknistä apua maahanmuuttajien vastaanottoon ja asettautumiseen, rahoittamalla monimuotois- ja kansalaistoimintaa sekä tarjoamalla tietoa päätöksenteon tueksi. Lisäksi Diputació de Barcelona on laatinut monimuotoisuus- ja kansalaisuussuunnitelman ja perustanut paikallisen monimuotoisuus- ja kansalaisuusverkoston.
- Ranskassa Corps-Nudsin taajama toteuttaa asuntopolitiikkaa, jossa kunnallisia vuokra-asuntoja osoitetaan kansalaisuudesta riippumatta erityisryhmille, myös romaniväestölle.
- Katalonian aluehallitus on perustanut ”sosiaalisin perustein myönnettävien asuntojen pörssin”, jolla pyritään tarjoamaan kaikille väestöryhmille entistä paremmat mahdollisuudet saada kunnollinen asunto, tekniset ja lailliset vakuudet, vakuutus ja enintään kuuden kuukauden mittainen vuokratakuu.
- Itävallassa Salzburgin kaupunki sekä Kremsin ja Guntramsdorfin pikkukaupungit myöntävät maahanmuuttajille ja unionin ulkopuolisten maiden kansalaisille kunnan asuntoja. Neuvontapalveluista vastaava *Wohndrehscheibe*, joka pyrkii tarjoamaan pakolaisille ja maahanmuuttajille aiempaa paremmat asunnonsaantimahdollisuudet, oli vuonna 2004 ehdolla 107 muun ”parhaan käytänteen” kanssa *Dubai International Award* -palkinnon saajaksi.
- Tšekissä on käynnistetty sosiaalinen asuntotuotanto-ohjelma. Se velvoittaa kunnat auttamaan sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevia ryhmiä tukemalla asuntojen uudisrakentamista ja tarjoamalla asukkaille sosiaalipalveluita.
- Espanjassa Madridin itsehallintoalueella on ollut vuodesta 1994 käynnissä erityinen asuntovälitysohjelma, jolla tuetaan alueen maahanmuuttajaväestön asunnonsaantia. Sillä autetaan maahanmuuttajia saamaan kunnollinen asunto ja luodaan monenlaisia välitys- ja takuujärjestelmiä, joiden avulla kiinteistömarkkinoiden tarjonta saadaan maahanmuuttajien ulottuville. Ohjelmaan sisältyy myös yhteisasumisasuntojen hankkimista koskeva osa, ja sillä tuetaan sellaisten yhteisasumisryhmien muodostamista, jotka voivat saada vuokra- tai yhteisomistusasunnon.
- Sloveniassa on käynnistetty ohjelma, jolla vauhditetaan voittoa tavoittelemattomien vuokra-asuntojen saatavuutta kunnissa vuonna 2005. Kuntia kehoitetaan rakentamaan ja peruskorjaamaan vuokra-asuntoja, joilla ei tavoitella voittoa.
- Gentin kaupungissa Belgiassa julkinen ja yksityinen sektori ovat allekirjoittaneet asuntopoliittisen syrjimättömyysjulistuksen varmistaa kaikkinaisen asumiseen liittyvän syrjinnän kitkemisen ja torjumisen.
- Veronassa unionin ulkopuolisista maista peräisin oleville henkilöille asuntoja välittävä osuuskunta *La casa per gli Extracomunitari* tarjoaa maahanmuuttajille asuntoja ja varmistaa, että maahanmuuttajilla on tilaisuus osallistua asuntoasioita käsitteleviin julkisiin foorumeihin.

5 Aktiivinen osallistuminen poliittiseen ja kansalaistoimintaan

- Italiassa Torinon kaupunki on myöntänyt äänioikeuden kunnallisvaaleissa kaikille sen alueella kirjoilla oleville ulkomaalaisille, jotka ovat asuneet siellä viimeiset kuusi vuotta.
- Tanskassa kunnilla on maan kotouttamislain nojalla mahdollisuus perustaa kotouttamisneuvostoja, joilla on toimivalta laatia neuvoa-antavia selvityksiä ja ylipäätään kunnan kotouttamisaloitteista ja -saavutuksista tai kunnan tarjoamista perehdyttämisohjelmista. Kotouttamisneuvostot koostuvat vähintään seitsemästä kunnanvaltuuston nimeämästä kuntalaisesta. Jäsenet nimetään paikallisten maahanmuuttaja- tai pakolaisjärjestöjen jäsenten keskuudesta. Lisäksi nimetään jäseniä, joilla on yhteyksiä koululautakuntiin tai muihin paikallisiin yhdistyksiin. Kotouttamisneuvostojen perustaminen mielletään ensi askeleeksi maahanmuuttajien ja pakolaisten integroimisessa politiikkaan. Kokemukset osoittavat, että monet kotouttamisneuvoston maahanmuuttaja- ja pakolaisjäsenet osallistuvat myöhemmin politiikan-tekoon virallisemmin esimerkiksi kunnanvaltuustossa. Kuutisenkymmentä tanskalaiskuntaa on perustanut integroitu- misneuvoston.
- Oportossa Portugalissa kaupungin ulkomaalaisyhteisöjen lautakunta on neuvoa-antava elin, joka raportoi kaupungin- valtuustolle. Sen tehtävänä on toimia interaktiivisena tiedotus- ja keskustelufoorumina Oportossa asuvien eri ulko- maalaisyhteisöjen välillä sekä näiden ja paikallisviranomaisten välillä. Lautakunnan kokouksissa paikallisviranomaiset kuulevat maahanmuuttajajärjestöjen mielipiteitä hankkeista, joita viranomaiset suunnittelevat kyseisten yhteisöjen kotouttamisen helpottamiseksi. Kokouksissa osallistujat myös keskustelevat pahimmista esteistä, jotka haittaavat järjestöjä niiden toteuttaessa omia hankkeitaan. Oporton ulkomaalaisyhteisöjä edustavat järjestöt ovat olleet alusta lähtien hyvin kiinnostuneita lautakunnasta. Tällä hetkellä yhteensä 13 järjestöä on edustettuna lautakunnassa; voidaan sanoa, että paikallisviranomaiset ja hyvin edustava osa Oporton ulkomaalaisyhteisöstä tekevät aktiivista yhteistyötä. Lautakunta on herättänyt myös huomattavaa mielenkiintoa muissa instituutioissa: maahanmuutosta ja etnisistä vähemmistöistä vastaava päävaltuutettu osallistuu lautakunnan kokouksiin tarkkailijana. On siis luotu vakaa toimintaperusta, jonka pohjalta toimintaa toivotaan jatkossa voitavan laajentaa. Tämä neuvoa-antava elin on keskeinen osa Oporton kaupunginhallinnon pyrkimyksiä päästä lähemmäksi asukkaitaan ja osoittaa, kuinka tärkeänä hallinto pitää aktiivisen kansalaisuuden ja osallistavan demokratian edistämistä. Hallinnon tavoitteena on tehdä lautakunnasta kaupungissa asuvia ulkomaalaisyhteisöjä mahdollisimman hyvin edustava, ja yhä uusien järjestöjen toivo- taan liittyvän siihen. Halukkaiden järjestöjen tulee lähettää hakemuksensa kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle.

- Espanjassa Asturiasin aluehallitus myöntää kaikille alueellaan asuville henkilöille sosiaalietuudet, tukee henkilöresursien kehittämistä teknisesti ja taloudellisesti ja on ryhtynyt ennalta ehkäiseviin toimiin edistääkseen monien sellaisten ryhmien sosiaalista osallistamista, jotka ovat joutuneet tai saattavat joutua syrjinnän kohteeksi. Alue on laatinut itselleen sosiaalisen osallistamisen suunnitelman, joka sisältää vähemmistöjen sosiaaliseen integroitumiseen tähtäviä erityistoimenpiteitä asumisen, peruskoulutuksen, terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden alalla.
- Italiassa vähemmistöjen edustajia on Firenzen kaupunginvaltuustossa, esimerkiksi Toscanan senegalilaisyhteisön johtaja.
- Saksassa kotoutumisen helpottamiseksi on Berliinissä otettu käyttöön järjestelmä, jossa seurataan säännöllisesti vähemmistöjen tilannetta. Berliinin kaupunki on perustanut ns. "naapuruusrahaston", joka on hyvä esimerkki yleisön osallistumista ja integraatiota lisäävästä mallista.

6 Romanivähemmistön suojelu

Belgia

- Belgiassa tietyille kouluille myönnetään Flanderin parlamentin antaman asetuksen nojalla lisärahoitusta sen perusteella, kuinka monta epäsuotuisassa asemassa oleviin väestöryhmiin — romaniväestö mukaan luettuna — kuuluvaa oppilasta koulussa on.
- Belgiassa Flanderin hallitus perusti vuonna 1997 Flanderin siirrettävien asumusten lautakunnan, jonka tarkoituksena on tehdä konkreettisia ehdotuksia asumiseen ja liikkuvalla väestönosalle tarkoitettuihin asuinpaikkoihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.
- Flanderissa alueen integraatiokeskuksiin on perustettu Flanderin etnisten ja kulttuuristen vähemmistöjen hyväksi toteutettavia toimia koskevan asetuksen nojalla viisi "liikkuvan väestön yksikköä". Niiden tarkoituksena on arvioida vähemmistön hyväksi toteutettavia toimia ja panna niitä täytäntöön. Valloniaan perustettiin vuonna 2001 alueen liikkuvan väestönosan kontaktikeskus, joka valvoo kaikkia liikkuvaan väestönosaan liittyviä hankkeita sekä toimii välittäjänä liikkuvan väestönosan ja viranomaisten välillä.

Tšekki

- Tšekissä on romaniväestön koordinaattoreita sekä alueilla että pääkaupungissa Prahassa, kun taas kuntatasolla romanit katsotaan kansalliseksi vähemmistöksi.
- Tšekissä eräs rinnakkaiseloja edistävä kansalaisjärjestö ja Ostravan alueen poliisi järjestivät vuonna 2004 romanilapsille kesäleirin. Tarkoituksena oli parantaa poliisiviranomaisten ja romaniväestön välistä kommunikaatiota ja yhteistyötä.

Ranska

- Ranskassa muutamissa kouluissa on erityisopettaja, joka auttaa romanilapsia integroitumaan kouluyhteisöön. Osa koulubusseista on varattu romanikoululaisten kuljetukseen, ja samalla seurataan, että he ovat todella läsnä tunneilla.

Saksa

- Saksassa Saksan romanien keskusneuvosto on kattojärjestö, johon kuuluu yhdeksän osavaltioissa toimivaa yhdistystä sekä useita alueellisia ja paikallisia yhdistyksiä. Se edustaa ja ajaa romaniyhteisön muodostamien komiteoiden etuja.

Kreikka

- Patroksen kaupunki (Kreikassa) on ryhtynyt suojelemaan romanivähemmistöä monin tavoin, joista mainittakoon säännölliset lääkärintarkastukset ja rokotukset, paikallisen romaniväestön työllistämishjelmat ja aktiivinen asuntopolitiikka kaupungin myöntämine vuokratukineen.

Unkari

- Unkarissa Ozdin paikallishallinto ja paikallisen vähemmistön hallinto käynnistivät ohjelman erään äärimmäisen huonokuntoisen ja sosiaalisesta syrjäytymisestä kärsivän alueen kunnostamiseksi.

Slovenia

- Perustuslaissa taataan, että vähemmistöjen edustajat voivat käyttää asuinalueillaan omaa kieltään virkakielenä. Tämä pätee unkarilaiseen ja italialaiseen vähemmistöön. Molemmilla vähemmistöillä on myös omat edustajat Slovenian parlamentissa.

- Hallitus valmistelee kansallisten vähemmistöjen viraston avulla oikeudellisia toimia, jotka koskevat maassa asuvan romaniväestön erityisasemaa ja -oikeuksia sekä suojelua. Se lieenee tässä suhteessa EU-maiden edelläkävijä. Paikallista itsehallintoa ja paikallisvaaleja koskevien lakien mukaan Slovenian romaniväestö on voinut nykyisestä vaalikaudesta alkaen valita romaniväestön edustajia kunnanvaltuustoihin alueilla, joilla romanit kuuluvat kantaväestöön. Rogašovcin kunta toimeenpanee romaniväestön avustamiseen tähtäävän hallituksen ohjelman puitteissa oman ohjelman, joka koostuu julkisista aloitteista "romaniväestöstä romaniväestölle". Ohjelmaan kuuluu julkista rahoitusta hankkeille, joiden tavoitteena on ratkaista julkisten palvelujen infrastruktuurin ongelmia ja kasvatuksellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia kysymyksiä sekä tarjota oikeusapuapalveluja romaniväestölle.
- Ljubljanaissa sijaitseva peruskoulutuksen tutkimuslaitos on laatinut hankkeen romanilasten integroimisesta Slovenian valtavirtaiseen yleissivistävän koulutuksen järjestelmään. Hankkeen tavoitteena on parantaa romanilasten koulunkäyntimahdollisuuksia esikoulussa ja peruskoulun ala-asteella Dolenjskan alueella.

Espanja

- Espanjassa Katalonian aluehallituksen käynnistämän Prologuer-asunto-ohjelman tarkoituksena on tukea romani-
väestöä ja muita syrjinnän kohteena olevia väestöryhmiä. Ohjelman logiikka on varsin yksinkertainen: ostetaan tyhjiä
asuntoja, kunnostetaan ne ja vuokrataan ne maahanmuuttajille ja sosiaalisesti epäedullisessa asemassa olevien väestö-
ryhmien jäsenille.
- Madridin itsehallintoalueella on vuodesta 1999 toteutettu Itä-Euroopasta tulleiden etnisten vähemmistöjen sosiaali-
tuki-ohjelmaa (APOI). Kotouttaminen perustuu kolmen vaiheen toimii: vastaanottovaihe, asettautumisvaihe, johon
kuuluu aktiivinen työpaikan ja asunnon haku, sekä seurantavaihe. Ohjelman toimet jäsentyvät neljään tasoon:
yksilön, perheen, ryhmän ja yhteisön tasoihin. Menettelytapa on aktiivinen ja osallistuva, ja ohjelman edunsaajat osal-
listuvat omaan kotoutumisprosessiinsa. Kohdattuihin ongelmiin etsitään yksilöllisiä ja kokonaisvaltaisia ratkaisuja.
- Espanjassa on perustettu Barcelonan kaupunginvaltuuston päätöksellä Barcelonan romaniyhteisön neuvosto. Se on
neuvoa-antava elin, jonka tarkoituksena on parantaa kaupungissa asuvien romanien hyvinvointia ja elämänlaatua.

Yhdistynyt kuningaskunta

- Yhdistyneessä kuningaskunnassa on käynnistetty romanien ja liikkuvan väestönsosan koulumenestystä tukeva hanke,
jonka tarkoituksena on sitouttaa vanhemmat, haastatella lapsia ja muuttaa tai mukauttaa opetusohjelmia siten, että
romaniväestön koulunkäynti lisääntyisi. Useimmilla paikallisviranomaisilla on liikkuvasta väestöstä huolehtiva koulu-
toimen edustaja, joka pyrkii edistämään romaniväestön peruskoulutusta. Eräissä kouluissa on käynnistetty joustava
avo-opetusohjelma, jossa opiskellaan luku- ja kirjoitustaitoa ja matematiikkaa ja harrastetaan ulkoilua. Eräissä
kunnassa on tuotettu paketteja, joilla romanikoululaisia autetaan siirtymään peruskoulun ala-asteelta yläasteelle.

Alueiden komitean lausunto aiheista "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle" "Komission panos EU:n tulevaisuutta koskevaan pohdintaan 'K-suunnitelma': kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu" ja "Valkoinen kirja eurooppalaisesta viestintäpolitiikasta"

(2006/C 229/10)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta "Komission panos EU:n tulevaisuutta koskevaan pohdintaan — 'K-suunnitelma': kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu", KOM(2005) 494 lopullinen, ja valkoisen kirjan eurooppalaisesta viestintäpolitiikasta, KOM(2006) 35 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 13. lokakuuta 2005 EY:n perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 15. marraskuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu "perustuslakiasiat, eurooppalainen hallintotapa sekä vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue" -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Nizzan sopimuksen (2001/C 80/01),

ottaa huomioon valtion- ja hallitusten päämiesten 29. lokakuuta 2004 allekirjoittaman sopimuksen Euroopan perustuslaista (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 add. 1 rev. 1, CIG 87/04 add. 2 rev. 1),

ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiesten julkilausuman Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen ratifioinnista (Eurooppa-neuvosto 16.—17. kesäkuuta 2005),

ottaa huomioon 17. marraskuuta 2005 allekirjoitetun alueiden komitean ja Euroopan komission yhteistyösopimuksen (CdR 197/2005 pt 11),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselman harkintakaudesta: Euroopan unionista käydyn keskustelun arvioinnin rakenne, teemat ja taustaa, A6-0414/2005,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Komission panos EU:n tulevaisuutta koskevaan pohdintaan — 'K-suunnitelma': kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu" antaman lausunnon (CESE 1390/2005 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon aiheesta "Harkinta-aika: Euroopan unionia koskevan keskustelun rakenne, kysymykset ja arviointi" 13. lokakuuta 2005 antamansa lausunnon (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Euroopan unionin tiedotus- ja viestintästrategia" 17. joulukuuta 2002 antamansa lausunnon (CdR 124/2002 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon "perustuslakiasiat, eurooppalainen hallintotapa sekä vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue" -valiokunnan 7. huhtikuuta 2006 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 52/2006 rev. 1, jonka esittelijä oli Piemonten aluevaltuuston puheenjohtaja Mercedes Bresso (IT, PSE),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Se, ettei EU kommunikoi riittävästi unionin kansalaisten kanssa, viittaa demokratiavajeeseen. Eurooppalaisten elämään vaikuttavat suuret päätökset tehdään hallitustenvälisissä ja toimielinten välisissä monipolvisissa neuvotteluissa, joita kansalaiset voivat seurata lähinnä vain passiivisesti ja hetkittäin.

⁽¹⁾ EUVL C 65, 17.3.2006, s. 92–93.

⁽²⁾ EUVL C 81, 4.4.2006, s. 32–36.

⁽³⁾ EUVL C 73, 26.3.2003, s. 46–52.

- 2) Siihen asti kun yhtäältä saadaan demokratiavaje kurotuksi umpeen institutionaalisin uudistuksin, jotka käynnistyvät ehdotetun perustuslakisopimuksen myötä, ja toisaalta vihdoin hyväksytään Euroopan unionin nykyisten demokraattisten elinten rooli ja työskentely, on unionin toimielinten ensisijaisena tehtävänä pyrkiä muin keinoin poistamaan demokratiavajeen keskeisiä osatekijöitä ja antaa kansalaisille mahdollisuus ilmaista näkemyksensä Eurooppa-hankkeen poliittisesta tulevaisuudesta.
- 3) Tehokkaiden tiedottamistapojen lisäksi tulee kiireesti määritellä tiedotustoiminnan tavoitteet ja tuoda ne julki. On myös tehostettava kansalaisosallistumista ja sisällytettävä Euroopan yhdentymisen perusteet yleissivistävään koulutukseen. Päämääränä on poistaa demokratiavajeen keskeiset osatekijät, antaa kansalaisille mahdollisuus ilmaista näkemyksensä Eurooppa-hankkeen poliittisesta tulevaisuudesta ja erityisesti unionin institutionaalisista ja poliittisista ominaispiirteistä: halutaanko yhteisen politiikan alaa laajentaa vai supistaa, ja tuleeko taloudellista ja poliittista yhdentymistä vahvistaa vai heikentää vai tuleeko se säilyttää ennallaan.
- 4) Euroopan unionin viestintäpolitiikkaa on suunnattava entistä laajemman eurooppalaisen tietoisuuden kehittämiseen. Tällainen tietoisuus voi syntyä vain, jos kansalaisten keskuuteen saadaan rakennettua kannatusta eurooppalaiselle yhteistyölle. Tätä varten on tukeuduttava aiheisiin ja aloihin, jotka vaikuttavat kansalaisten päivittäiseen elämään ja joissa eurooppalainen yhteistyö tuo selkeää lisäarvoa. Tässä yhteydessä jokaisen on muistettava, että kyse on pitkän aikavälin tuloksista.
- 5) Alue- ja paikallisviranomaisilla on perustavan tärkeä rooli unionin tulevaisuudesta käytävässä keskustelussa, sillä ne voivat aktivoida kansalaiset keskustelemaan heille läheisimmistä aiheista ja organisoida kansalaisten, alue- ja paikallisvaltuutettujen ja europarlamentaarikoiden välisiä järjestelmällisiä keskusteluja. Toivomuksena on, että alue- ja paikallisviranomaisia edustava alueiden komitea ja kansalliset rajat ylittävää kansalaisuutta ilmentävä Euroopan parlamentti voisivat osallistua tiiviisti kyseiseen prosessiin ja että viestintä olisi siten todellakin monitasoista.

hyväksyi 15. kesäkuuta 2006 pitämässään 65. täysistunnossa yksimielisesti seuraavan lausunnon.

ALUEIDEN KOMITEAN KANTA JA SUOSITUKSET

1. Pohdinta-aika ja "K-suunnitelma"

Alueiden komitea

1.1 **toteaa**, että pohdinta-aika tarjoaa tilaisuuden elvyttää yhteisön dynaamisuutta ja että eurooppalaisen hallintotavan nykyisen kriisin ei pidä antaa kyseenalaistaa Euroopan yhdentymishankkeen tarkoituksenmukaisuutta. Minkäänlainen viestintäpolitiikka ei kanna hedelmää, ellei se pohjautu Eurooppa-hankkeen perusteelliseen ja demokraattiseen uudistamiseen.

1.2 **huomauttaa**, ettei unionista voi muodostua kohtalonyhteyttä tuntevaa yhteisöä, ellei se onnistu juurruttamaan ja valaamaan kansalaisiin tunnetta yhdestä moninaisuudessaan yhtenäisestä identiteetistä, ellei se pysty välittämään perusarvojaan uusille sukupolville ja ilmaisemaan ja edistämään niitä suhteissaan muuhun maailmaan, ellei se saa kansalaisiaan ymmärtämään toimielinten kanssa käytävän vuoropuhelun ja vuorovaikutuksen mahdollistavia tärkeimpiä mekanismeja ja onnistu välittämään heille perustietoja Euroopan yhdentymisen keskeisistä taloudellisista, poliittisista, historiallisista ja sosiaalisista näkökohdista sekä ennen kaikkea saamaan heitä osallistumaan aktiivisesti Euroopan rakentamisprosessiin ja päätöksentekoon.

1.3 **muistuttaa**, että perustuslakiprosessin jatkuminen kuuluu komitean tavoitteisiin. Komitea siis **vastustaa** perustus-

lakisopimuksen hylkäämistä ja palaamista Nizzan sopimukseen sekä valikointia, jonka avulla pyritään poimimaan "rusinat pullasta". Komitea **toivoo**, että Euroopalle hyväksytään vauraan, voimakkaan ja kansalaisläheisen poliittisen unionin rakentamista tehostava perustuslakisopimus. Komitea **kehottaa** asettamaan tavoitteeksi, että vuoteen 2009 mennessä ratifioidaan sellainen perustuslakisopimus, jossa otetaan huomioon niin eräiden jäsenvaltioiden kohtaamat ongelmat kuin sopimuksen jo ratifioineiden valtioiden näkemykset. Siksi se korostaa, että on jatkettava harkinta-aikaa, jonka kuluessa ei pidä sulkea pois mitään mahdollisuuksia aikaansaada sellaista edistymistä Euroopan rakentamisessa, jonka avulla parannetaan Euroopan kuvaa kansalaisten silmissä joko osittaisen tai yleisen sopimusten avulla.

1.4 **tuo** tässä yhteydessä **esiin** Euroopan unionissa ilmenneen nationalismiin ja protektionismiin johtavan kehitysuunnan. Kyseinen ilmiö vaarantaa unionin tulevan kehityksen.

1.5 **korostaa**, että harkintatauon aikana voidaan yhteisössä käytävässä keskustelussa keskittyä pohtimaan, vastaisiko monitasoinen hallinto Eurooppa-hankkeen ihannetta, joka on tiivistetty perustuslakisopimuksen tunnuslauseeseen "moninaisuudessaan yhtenäinen".

1.6 **katsoo**, että tehokkuuden ja legitimiuden varmistamiseksi tulee toissijaisuus- ja läheisyysperiaate sisällyttää täysimääräisesti yhteisömetodiin, sillä sen soveltaminen on tässä vaiheessa välttämätöntä kansalaisten lähentämiseksi Euroopan unioniin.

1.7 **toteaa**, että "eurooppalaisen julkisen tilan" syntyminen edellyttää unionilta uutta sysäystä poliittiselle yhdentymiselle, jonka yhteydessä kansalaiset voivat toimia aktiivisesti selkeiden poliittisten linjojen valitsemiseksi Euroopan tulevaisuudelle.

1.8 **toteaa**, että eurooppalaisen kansalaishengen kehitystä tulee tukea kaikin tavoin; se edistää kansalaisten täysipainoista ja harkittua osallistumista Eurooppa-hankkeen eteenpäin viemiseen.

1.9 **toteaa**, että kaikki vaaleilla valitut edustajat ovat vastuussa näihin kiireellisiin vaatimuksiin vastaamisesta, ja **kehottaa** paikallis-, alue-, valtio- ja unionitason edustajia pyrkiään yhteistuumin luomaan demokraattisen yhteyden kansalaisiin. Tässä yhteydessä komitea **toivoo**, että toimielinten välistä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja muiden toimielinten kanssa voimistetaan, jotta aluetason kuuleminen EU:ssa vahvistuisi huomattavasti.

1.10 **on vakuuttunut** siitä, että niin kansalaisten kuin poliittisten organisaatioiden ja ammattijärjestöjen sekä yhdistysten kanssa tulee käydä jatkuvasti vuoropuhelua ja että sen tulee perustua luottamukseen. Pohdinta-aikaa tulisi hyödyntää tiedon keräämiseksi kansalaisten vaatimuksista. Se edellyttää, että EU:n toimielimet noudattavat avoimuuden ja tietojen saatavuuden periaatteita, mikä helpottaa kansalaisten osallistumista keskusteluihin. Sitä varten tarvitaan kuulemisen organisoinnista vastaavien elinten pysyvää ja järjestelmällistä yhteistyötä.

1.11 **katsoo**, että EU:n sekä kaikkien sen toimielinten ja elinten on korostettava järjestelmällisesti jäsenvaltioiden voimakkaan alue- ja paikallisuolottuvuuden merkitystä Euroopan yhdentymisprosessissa. Tämä territoriaalinen ulottuvuus on Euroopan yhdentymisprosessin ainutlaatuinen erityispiirre, joka lisää osaltaan EU:n päätöksenteon demokraattista legitimiyyttä. AK:n lausunnot olisi otettava nykyistä paljon paremmin huomioon, jos unionin demokraattista legitimiyyttä halutaan vahvistaa.

1.12 **tähdentää**, että eurooppalaista hallintotapaa koskevassa valkoisessa kirjassa sekä Euroopan perustuslakiluonnoksessa esitetyn mukaisesti AK:lla tulisi olla välineitä, joiden avulla se kykenee seuraamaan — ainakin niissä kysymyksissä, joista sitä on kuultava — lausunnossaan hyväksymiensä toimenpiteiden täytäntöönpanoon liittyviä komission toimia.

1.13 **katsoo**, että hajautettujen viestintästrategioiden yhteydessä tulee käyttää hyödyksi AK:n jäsenten demokraattista potentiaalia ja heidän mandaattiaan unionissa. Se edellyttää, että jäsenet otetaan mukaan K-suunnitelman mukaisiin, osin jo

toteutettavina oleviin kansallisiin suunnitelmiin, että jäsenvaltioissa toimivat komission edustustot tunnustavat jäsenten aseman ja että jäsenet osallistuvat K-suunnitelmassa ehdotettuihin yhteisöaloitteisiin sekä Euroopan parlamentin toimiin. Euroopan unionin on varattava tähän tarkoitukseen riittävät määrärahat, koska muuten suunnitelma jää kuolleeksi kirjaimiksi.

1.14 **katsoo**, että pohdinta-ajasta tulee päästä ylitse ja että unionin toimielinten ja vaaleilla valittujen edustajien tulee käydä kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen kanssa järjestelmällistä keskustelua käyttäen perustuslakia käsitelleen valmistelukunnan mukaista menettelyä. Keskustelun lähtökohtana tulee olla unionin kansalaisten elämään liittyvien konkreettisten ongelmien, kuten hyvinvointi-, työllisyys-, ympäristönsuojelu- ja energiakysymysten pohtiminen, ja sen yhteydessä tulee käsitellä Euroopan parlamentin ehdotuksen mukaisesti vain muutamia tärkeimpiä Euroopan tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä, joita ovat esimerkiksi seuraavat:

i) Mikä on Euroopan yhdentymisen tavoite?

ii) Millainen rooli unionilla tulisi olla maailmassa?

iii) Millainen on Euroopan sosiaalisen ja taloudellisen mallin tulevaisuus globalisoitumisen valossa?

iv) Miten määritellään Euroopan unionin rajat?

v) Miten edistetään vapautta, turvallisuutta ja oikeutta?

vi) Miten unionin toiminta rahoitetaan?

1.15 **katsoo**, että kansalaisten luottamuksen voittaminen edellyttää enemmän kuin pelkästään vuoropuhelun järjestämistä ja kansalaisten toiveiden kirjaamista. EU:n kansalaisten on tiedostettava, että viime kädessä he itse päättävät valitsemiensa edustajien välityksellä EU:n tulevaisuudesta. Edellisessä kohdassa käsiteltyihin kysymyksiin on siis vastattava mahdollisuuksien mukaan yhteisillä kaikkien paikallisten, alueellisten ja valtiolisten viranomaisten poliittisilla kannanotoilla.

1.16 **katsoo**, että vaaleilla valitut kuntien, alueiden, jäsenvaltioiden ja EU:n edustajat ovat tiedotuskampanjoiden ja viestinnän lisäksi velvollisia huolehtimaan siitä, että heidän edustamansa instituutiot, viranomaiset ja elimet ryhtyvät osana tavanomaista toimintaansa tiedottamaan oman alansa eurooppalaisesta ulottuvuudesta. Tässä yhteydessä alueiden komitea **korostaa**, että käsillä olevan lausunnon jatkotoimena laaditaan parhaillaan julkaisua hyvistä käytänteistä. Siinä esitetään esimerkkejä K-suunnitelman (kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu) täytäntöönpanoon paikallis- ja aluetasolla liittyvistä käytännön toiminnoista.

1.17 **katsoo**, että kansanvaltaa, kuuntelemista ja keskustelua koskevaan K-suunnitelmaan tulee lisätä neljäs, keskusjohtoisuuden vähentämistä koskeva ulottuvuus, jota toteutetaan

hyödyntämällä ulkoisia viestintäkanavia, kuten paikallis- ja alueviranomaisia. Niillä on toimivaltuuksiensa johdosta perustava rooli asiaan liittyvissä foorumeissa, aloitteissa ja keskusteluissa. Keskustelun tulee pohjautua tällaisiin paikallisiin ja alueellisiin foorumeihin, joihin osallistuu (paikallis- ja aluetason sekä valtio- ja unionitason) vaaleilla valittuja edustajia sekä kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Niiden avulla keskustelun tulokset voidaan välittää jäsenvaltioiden parlamentteihin ja Strasbourgissa pidettäviin täysistuntoihin.

2. Euroopan viestintäpolitiikka

Alueiden komitea

2.1 **toivoo**, että toimet koordinoidaan paikallis- ja aluetason kanssa, sillä EU:n ja alueiden esille tuoman monitasoisen hallinnon avulla viestinnästäkin voidaan tehdä monitasoista, jolloin siihen sisältyy toissijaisuusperiaatteen hengen mukaisesti vastavuoroiseen tunnustamiseen tähtäviä toimia. Komitea lähtee siitä, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat aktiivisesti eurooppalaiseen viestintäpolitiikkaan. Kun otetaan huomioon EU:n sisällä vallitseva monimuotoisuus sekä toissijaisuusperiaatteen noudattaminen, paikallis- ja alueviranomaiset ovat kansalaisia lähimpänä olevana hallintotasona oikea taho välittämään kansalaisille tietoa Eurooppa-hankkeesta.

2.2 **suhtautuu** tässä yhteydessä **myönteisesti** siihen, että Euroopan viestintäpolitiikasta on julkaistu valkoinen kirja, joka perustuu vuoropuhelun voimistamiseen, kansalaisläheisyyteen ja lähestymistavan hajauttamiseen. Komitea **pahoittelee** kuitenkin, ettei asiakirjassa esitetä poliittisia hahmotelmia ja että sitä voidaan siis käyttää vain välineenä. Komitea **huomauttaa** erityisesti, että asiakirjasta puuttuu strateginen visio siitä, millainen luonne ja rooli Euroopan unionilla on tulevina vuosina unionin kansalaisten etujen ja tarpeiden suojelussa ja edistämisessä.

2.3 **on hyvillään**, että valkoisessa kirjassa tunnustetaan paikallis- ja alueviranomaisen sekä erityisesti paikallisten ja alueellisten viestimien rooli kansalaisvuoropuhelun vakiinnuttamisessa sekä sen varmistamisessa, että paikallis- ja alueyhteisöt osallistuvat aktiivisesti Eurooppa-asioiden käsittelyyn. Komitea **kehottaa** verkottamaan Brysselissä toimivien viestimien laajalaisen kirjeenvaihtajaverkon entistä paremmin paikallistoimistusten kanssa soveltuvien toimien (työpajat, toimittajien kutsuminen Brysseliin). Tässä yhteydessä komitea **muistuttaa**, että paikallis- ja alueviranomaisen tehokas toiminta edellyttää asianmukaisia toimintaresursseja.

2.4 **korostaa**, että Euroopan unionilla on — eikä vähiten komitean panoksen sekä paikallis- ja aluevaltuutettujen panoksen ansiosta — asianmukaiset demokraattiset puitteet kansalaisvuoropuhelun elvyttämiseksi, eurooppalaisen kansalaisuuden kehittämiseksi ja yhteisön toimien uudelleenmuotoilemiseksi läheisyystavoitteen mukaisesti. Komitea **muistuttaa**, että paikallis- ja aluelehdistö on perustavan tärkeä linkki viestinnässä kansalaisten kanssa.

2.5 **pahoittelee**, että sille on varattu valkoisen kirjan ehdotuksissa vain sivurooli. Komitea on kuitenkin valmis kantamaan vastuunsa paikallis- ja alueviranomaisen sekä paikallis- ja aluelehdistön kannustamisesta ja niiden toiminnan koordinoinnista. Näin ollen komitea on myös valmis tekemään yhteistyötä muiden toimielinten kanssa ja osallistumaan hyvin aktiivisesti pohdinta-ajan toimiin. Komitea **korostaa** tässä yhteydessä, että sen käytettävissä olevia budjettimäärärahoja tulee lisätä ja että sille tulee osoittaa tarvittavat määrärahat, jotta se voi antaa panoksensa tiedotus- ja viestintäpolitiikan uudistamiseen.

2.6 **kannattaa** tässä yhteydessä neuvotteluiden käynnistämistä komission asianomaisten yksiköiden kanssa tiedotus- ja viestintäpolitiikkaa käsittelevän lisäyksen tekemiseksi Euroopan komission ja alueiden komitean marraskuussa 2005 uudistetun yhteistyösopimukseen.

2.7 **haluaa** antaa oman panoksensa viestinnän käytäntösääntöjä koskevaan eurooppalaiseen peruskirjaan ja pyytää komissiota täsmentämään, millaisesta asiakirjasta on kyse, mitkä sen tavoitteet ovat ja millaista lisäarvoa siitä saataisiin.

2.8 **katsoo**, että viestintäpolitiikka on nivottava aktiiviseen kansalaisuuteen tukemalla laajaa julkisuutta saavia tapahtumia sekä tutkimuksia, tiedottamisen välineitä, vuoropuhelu- ja pohdintafoorumeja, joiden kohderyhmä on mahdollisimman laaja ja rajoista riippumaton. Lisäksi on käsiteltävä kansalaisia lähellä olevia kysymyksiä, kuten työllisyyttä, kaupunkien ja maaseudun kehittämistä, turvallisuutta, maahanmuuttoa, ympäristönsuojelua ja energiahuoltoa, joilla EU:n toimilla on selkeä lisäarvo. Kyseisillä aiheilla on myös merkittävä vaikutus paikallis- ja alueviranomaisen politiikkaan: näin unionista voidaan tehdä kansalaisille nykyistä konkreettisempi.

2.9 **toteaa**, että valkoisen kirjan yhtenä tavoitteena on julkisen mielipiteen yhä parempi ymmärtäminen Eurobarometriselvitysten avulla. Komitea ehdottaa, että mielipidetutkimuksista tehtäisiin nykyistä paremmin paikallis- ja aluetasolle soveltuvia ja että Eurobarometrillä olisi paremmat yhteydet AK:hon ja sen jäseniin. Viranomaisen paikalliset ja alueelliset toimijat voivat suorimmin välittää kansalaisten näkökantoja.

2.10 **kannustaa** sisällyttämään oppilaitosten opetussuunnitelmiin eurooppalaisen kansalaistaidon kursseja, joilla opetettaisiin, mistä Eurooppa-hankkeesta on kyse, mitkä ovat unionin perusarvot, miten se syntyi, mitkä olivat sen alkuperäiset tavoitteet ja millaisia haasteita tulevaisuudessa on edessä. Koulujen ja yliopistojen opetusohjelmiin tulisi myös varata riittävästi aikaa ja opettajia.

2.11 **katsoo**, että eurooppalaisen viestintäpolitiikan avulla tulee varmistaa, että EU:lla on käytettävissään riippumattomia tiedottamisen välineitä. Komitea **toivoo** erityisesti, että alueellisten uutistoimistojen yhteydessä kehitetään välineitä Eurooppa-asioista tiedottamiseksi, että virkamiehille järjestetään viestinnän koulutusohjelmia ja että *Europe by Satellite* -palvelua kehitetään audiovisuaalisen viestinnän välineestä aidoksi eurooppalaiseksi uutistoimistoksi.

2.12 **ehdottaa**, että vahvistetaan yksinkertaisia, hajautettuja rahoitusmahdollisuuksia pienten valtiosta riippumattomien organisaatioiden tukemiseksi, jotta vahvistetaan niiden suoraan kansalaisille suunnattua, EU-asioita koskevaa tiedotusta esimerkiksi keskustelutilaisuuksien, opinto-ohjelmien, alueellisiin tarpeisiin mukautettujen esitteiden tai Brysselin-vierailujen avulla.

2.13 **suositaa**, että tietoa kootaan ja levitetään alueellisten ja paikallisten elinten välityksellä. Komitea **toivoo**, että unionin

muut elimet ryhtyvät sen kanssa pysyvään yhteistyöhön, jotta viestintä- ja tiedotussuunnitelmat voidaan laatia suunnitellun mukaisesti yhdessä.

2.14 **toivoo**, että unionista tiedottaminen ja viestittäminen mielletäisiin vihdoin loogiseksi viitekehykseksi, joka kuntien, alueiden ja jäsenvaltioiden elinten, viranomaisten ja instituutioiden sekä viestimien on otettava lähtökohdakseen voidakseen antaa unionista oikeanlaista ja kokonaisvaltaista tietoa.

Bryssel 15. kesäkuuta 2006

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE
